

Treball de fi de grau

Títol

Autor/a

Tutor/a

Departament

Grau

Tipus de TFG

Data

Full resum del TFG

Títol del Treball Fi de Grau:

Català:

Castellà:

Anglès:

Autor/a:

Tutor/a:

Curs:

Grau:

Paraules clau (mínim 3)

Català:

Castellà:

Anglès:

Resum del Treball Fi de Grau (extensió màxima 100 paraules)

Català:

Castellà:

Anglès:

*Entenem que seria una absoluta fal·làcia pensar que
a la societat actual alguna dona pot estar
al marge de la violència sexista.*

Beatriu Masià (2003)

Índex

1. Introducció: Presentació, motius i justificació -----	1
2. Marc teòric	
i. Què és la violència de gènere? -----	2
ii. La tipificació de la violència de gènere com a crim passional ---	7
iii. Ana Orantes, el cas que ho va canviar tot -----	9
iv. Un pas endavant amb la Llei Orgànica 1/2004 del 28 de desembre -----	10
v. Decàlegs i recomanacions per tractar la violència de gènere als mitjans de comunicació -----	12
3. Metodologia: Objecte d'estudi, objectius, hipòtesi, criteris metodològics, eines i procediments -----	14
4. Investigació de camp: Tractament de la violència de gènere a El Periódico de Catalunya i a La Vanguardia, notícies extretes durant el primer trimestre de 2016 -----	17
5. Conclusions -----	49
6. Bibliografia	
7. Annexos	

1. Introducció

El Treball de Fi de Grau que presento en aquestes línies té a veure amb el tractament dels mitjans de comunicació respecte els casos de violència de gènere, més concretament els mitjans en paper; El Periódico de Catalunya i La Vanguardia.

D'una banda, cal dir, que la violència de gènere no es considera, encara, un crim d'Estat. El masclisme està tan arrelat a les nostres vides que no ho veiem com a tal. De fet, la enquesta del Centre d'Investigacions Sociològiques (CIS) de gener d'aquest mateix any, mostra que només un 1'3% de la població espanyola creu que la violència vers la dona és un dels problemes més greus del país. L'atur, la corrupció política i la economia estatal eclipsen les víctimes.

El motor de la nostra societat està treballant de manera errònia. Del total de víctimes mortals del passat any 2015, només el 22% va denunciar el seu agressor. La por, la majoria de les vegades, frena a totes les dones a denunciar. Potser el 016, les associacions d'ajuda a les dones i les forces de seguretat de l'Estat ajuden; però no lo suficient per tal de que totes les dones que pateixen algun tipus de violència s'atreveixin a denunciar-ho. Potser els mitjans de comunicació tampoc fem lo suficient per condemnar els maltractadors, respectar a les víctimes, conscienciar a la societat i, per últim, ajudar a totes les víctimes que es troben silenciades. Potser pateixen aquesta xacra en silenci perquè reben, des de la societat en general i des dels mitjans, xifres molt preocupants. Per exemple, que l'any passat van ser assassinades 59 dones i que, potser, només d'aquesta manera podran sortir del pou en el qual es troben.

D'altra banda, els mitjans de comunicació. Cal dir que l'Associació de Dones Periodistes de Catalunya va publicar l'any 2015 un estudi sobre el tractament de la informació referent a casos de violència masclista a diversos diaris catalans. Basant-se en dos casos concrets van concloure dades molt significatives: el 67% de les publicacions són breus i també que no existeixen articles d'opinió sobre el tema; excepte el dia 25 de novembre (Dia Internacional en contra de la Violència de Gènere). A més, afirmen que els diaris no respecten alguns punts d'ètica periodística, ja que citen l'origen de l'agressor i de la víctima, els seus noms i, fins i tot, inclouen entre les seves pàgines fotografies de la residència on ha ocorregut el crim. Les dades més alarmants recauen en la escriptura de la notícia. Aquestes estan plenes de morbo i sensacionalisme i, fins i tot, en el cos de la peça té més importància com es va portar a terme el crim. Per tant, es falta a l'honor i a la intimitat de la víctima i de la seva família.

Finalment, realitzo aquest treball per tal d'analitzar els mitjans actuals i comprovar si no han canviat i continua prevalent el sensacionalisme en comptes de la conscienciació a la societat i la informació a la mateixa.

2. Marc teòric

Què és la violència de gènere?

La Organització de les Nacions Unides (ONU) defineix la violència vers la dona com “tots els actes de violència de gènere que resultin, o puguin tenir com a resultat un dany físic, sexual o psicològic per la dona, incloent les amenaces de tals actes, la coacció o la privatització arbitrària de llibertat; tant si es produeixen en la vida pública com en la vida privada”.

Desgraciadament, aquest tema és un dels més recurrents als mitjans de comunicació. Però, la violència de gènere és un problema molt més ampli que l'expressat per la ONU. Actualment, encara s'informa dels casos com si fossin actuacions aïllades; histories d'homes els quals, a causa d'addiccions, de depressions o de gelosia han assassinat a la seva dona. Però no es tracta d'una dona, ni d'una parella, ni d'un boig. L'agressió o, en els pitjors casos, l'assassinat; és l'últim escaló d'una violència continuada i agressiva exercida per aquesta societat masclista i que patim totes les dones d'arreu del món¹.

Maite Asensio i June Fernández, integrants de la Xarxa Basca de Periodistes amb Visió de Gènere (Kazetarion Berdinsarea), van escriure un article el 25 de novembre de 2008 en el qual reclamaven alguns canvis en els mitjans de comunicació respecte al tractament que donen sobre els casos de violència de gènere. En el mateix, es pot llegir: “Els i les periodistes hem de cercar l'origen del problema i, per tant, explicar que la violència envers les dones és conseqüència d'una dominació patriarcal històrica i de les desigualtats de gènere que encara existeixen en tots els àmbits de la vida (...) el masclisme no són solament els esclats. El masclisme és un paisatge: un terreny ampli i comú de desigualtats en el qual el poder i l'autoritat dels àmbits públics segueixen en mans majoritàries d'homes i en el que moltes relacions de parella estan marcades pel domini habitual de l'home sobre la dona”². Una de les frases més importants de l'article és la que té a veure amb les desigualtats que es porten a terme en tots els àmbits de la vida. En les següents línies, em proposo explicar les diverses formes de violència que patim les dones, com he expressat anteriorment, en tots els àmbits.

En primer lloc, cal dir que al llarg de la historia, les dones sempre han estat considerades inferiors als homes. A més, sempre s'ha vist la figura de la dona com “propietat de” i “cuidadora de” aquesta visió continua patent en la nostra societat. Ha costat anys de lluita per tal de que els homes s'impliquessin en la criança dels fills i filles. Encara avui en dia, continuem escoltant frases com: “Jo ajudo molt a la meva dona en coses de la casa i els nens”. Sí, ajudar. Aquest verb indica que tu no ets la persona implicada en els fets, tu només dones un cop de mà a la persona vertaderament implicada. Per tant, tu ets a un segon pla, ella al primer fent-ho tot; ell només “ajudant” ja se sent bé i, per tant, ho fa saber a la resta.

En segon lloc, una altra de les xacres que han viscut les dones (i encara vivim) és el tema de la maternitat. En aquest punt, les dones també han hagut de lluitar per poder cridar al món que

¹ Veure annex número 1: il·lustració d'Amnistia Internacional Madrid referent a la violència de gènere.

² Article Violencia machista en los medios de comunicación, del monogràfic: *A medias tintas. Los medios ante la violencia machista* de Pikara Magazine.

no volien ser mares, que no necessitaven ser-ho, que no els aportava res i un llarg etcètera. Actualment, davant la llei qualsevol dona és lliure per decidir si vol, o no, tenir fills. Però, com esmenta el refrany espanyol: *Del dicho al hecho hay un gran trecho*. Moltes dones, a diari, veuen com la societat les estigmatitza pel fet de que no volen ser mares. En qualsevol conversa pel carrer o per les xarxes socials, si el tipus de conversa gira entorn de la maternitat sempre hi haurà veus que opinin el mateix: quines egoistes, quina sensació més preciosa es perden... Però, què no pensarà la gent si un ministre (Alberto Ruiz Gallardón) que, en teoria, havia de representar a tota la ciutadania, esmentava aquestes paraules: “Una dona no és dona fins que no es converteix en mare”.

El tema de la maternitat encara és molt més ampli perquè si decideixes tenir un fill i ets dona, les dificultats són immenses. Començant pel treball. La conciliació laboral és un conte de fades en aquest país, però com sempre, la dona encara ho pateix més. Quants directius existeixen al país que tenen fills i no han hagut de sacrificar la seva espectacular carrera per ells? Ara, pregunto el contrari, quantes directives (que hi ha poques) han hagut de sacrificar la seva vida laboral pels seus fills o viceversa? Aquesta problemàtica es recull en el llibre *Nosotras que lo quisimos todo* de la periodista Sonsoles Ónega. La Beatriu és una dona que, aparentment, ho té tot. Un marit, uns fills, un bon treball... Però la vida comença a trontollar quan el seu cap li ofereix un ascens, a Hong Kong. La culpabilitat es fa un lloc a la seva ment. Serà una pèssima mare si “abandona” els seus fills i se’n va a treballar a l’altre punta del món? Hi ha milers de Beatrius al nostre voltant. Les barreres que han de saltar cada dia milers de dones per tal d’arribar al mateix lloc que els seus companys, s’entrellacen amb les crítiques que han d’aguantar si es volen sentir realitzades en els seus llocs de treball. El sistema patriarcal fa sentir culpables a aquestes dones “descarrilades” que abandonen el suposat camí que els pertoca.

En tercer lloc, un altre tipus de violència és la referent a la sexualitat. Dècades enrere el gaudiment del sexe, a causa del paper fonamental que exercia la religió, era considerat pecat. A hores d’ara, no ho veiem de la mateixa manera, però la dona i el sexe encara es manté envoltat d’una boira grisosa i retrograda. En el llibre *Estado de Wonderbra* podem trobar l’article *Mujeres bajo control*, en el qual s’esmenta aquesta temàtica: “Si l’home vol tenir moltes dones, ell és bo (...) però si una dona petoneja molts nois, és una puta”. Això envolta moltes converses, sobretot de noies joves que volen viure lliurement la seva sexualitat i han d’aguantar els insults, les crítiques i les faltes de respecte per, simplement, viure la seva vida i fer el mateix que tots els homes del seu voltant. Continuant en aquesta línia, cal dir que la falta de respecte envers la dona encara pot anar-hi un pas més enllà. Aquest tracta sobre la culpabilització de la víctima després d’haver patit una agressió sexual. Aquest tema és un dels que envolten el monogràfic de *Pikara Magazine Cara B. Violencias normalizadas y silenciadas*. Un dels textos explica la fastigosa experiència d’una noia. Després d’haver sortit de festa amb tots els amics i amigues i d’haver begut una mica, s’adona que està a un portal desconegut amb un noi desconegut intentant mantenir relacions sexuals amb ella. No recorda res més. Al dia següent, un sentiment de culpabilitat s’apodera d’ella. Potser anava massa èbria i no recorda haver començat a coquetejar amb el noi, o potser no. És normal que un noi vulgui tenir relacions amb una noia semi inconscient que gairebé no pot ni mantenir-se

desperta?³ No solament l'actitud del noi és demencial, hi ha gent que sap o escolta situacions similars i pensa el mateix: no es pot considerar violació, ella anava massa borratxa, la culpa és d'ella no s'hauria d'haver passat tant amb l'alcohol, etc. Potser moltes noies han patit fets similars, però la por i el sentiment de culpa les impedeix denunciar.

Aquesta culpabilització a la víctima⁴, actualment, ha crescut molt més a causa de la irrupció de les xarxes socials. Des de Pikara Magazine s'ha anomenat aquest fenomen com "porno de la venjança". Coneixem moltes històries de parelles que a l'hora de finalitzar la seva relació, majoritàriament els homes, en venjança utilitzen contra les seves ex parelles fotografies i vídeos de contingut sexual. Aquestes són compartides en infinitat de xarxes socials i, aquí, és on veiem un altre vegada la culpabilització a la víctima; un altre tipus de violència de gènere. Frases com: per què et deixes gravar? Jo no ho faig perquè després mira què passa, quina classe de dona fa això?... Cal dir que aquesta culpabilització a les víctimes també es du a terme en els casos de maltractament. En comptes de condemnar al maltractador, s'escolten comentaris en referència a perquè no ha abandonat abans aquest home, perquè es casà amb ell i, fins i tot, s'atreveixen a dir, sense viure-ho és clar; que ells i elles ho haguessin abandonat feia molt de temps. He hagut d'explicar milers de vegades que abans de la pallissa, s'amaga una destrossa de l'autoestima i de l'amor propi. Elles no són culpables, elles no ho han escollit, elles només són malaltes a les quals uns indesitjables els ha destrossat la vida⁵.

La frase: vivim a una societat en la qual ensenyem a les dones a cuidar-se de no ser violades, en comptes d'ensenyar als homes a no violar, és una de les més llegides i comentades a les xarxes socials. Un exemple que plasma molt bé la problemàtica anterior és la invenció de vagons exclusius per a dones a països com Mèxic, Japó o Tailàndia. Per tant, en comptes d'educar als nens des de petits a respectar a les dones, aïllen el problema portant a terme aquest tipus de solució.

"Fes-te respectar", "ets una senyoreta, comporta't com a tal", "ves amb compte amb els homes, només volen una cosa; per tant, no provoquis"... aquestes frases són clavades en els nostres cervells des de que som petites, les assumim com si fossin una part profunda del nostre ser, com si fossin certes i les haguéssim de respectar. Un altre tipus de violència, l'adoctrinament patriarcal. Des de que som infants, a cadascú se'ns col·loca una motxilla segons el nostre gènere. Rosa o blava, amb delicadesa o amb violència, amb princeses o amb cotxes, segons si som nen o nena. Tots dos patim, perquè un nen també té dret a plorar, a ser

³ Pàgina 11 del monogràfic *Cara B. Violencias normalizadas y silenciadas*: "Estic segura de que aquest home, el nom del qual mai podré retenir, no es considera un agressor, encara que intenta tenir relacions sexuals amb el cos d'una dona semi inconscient".

⁴ Un altre cas de culpabilització a la víctima el podem observar cada 7 de juliol a les festes de Sant Fermí. Casos en els que, d'una banda hi ha noies a les quals se'ls arrenca la roba; i d'altres que, voluntàriament se la treuen i hi ha nois que es veuen amb el dret de magrejar-les. La periodista Emilia Laura Arias parla sobre el tema: "No tinc res a dir sobre elles que exerceixen (en alguns casos, perquè en altres les despullen directament) el seu dret a despullar-se i això és genial. Despullar-se no és una invitació a ficar mà (...) que ens toquin quan ens aixequem la samarreta perquè ens ve de gust, respon a un model de dominació masclista, en un context social patriarcal. És a dir, si hi ha un pit, ells es veuen amb el dret de tocar aquest pit".

⁵ "Els discursos dominants sobre la violència sobre la violència de gènere freqüentment patologitzen les dones amb les seves parelles maltractadores, especialment si tenen nens. Elles es converteixen en sospitoses perquè no se'n van, quan anar-se és, freqüentment, perillós". Cita de Janet Batsleer, trobada al llibre *Estado de Wonderbra*.

delicat o a jugar amb nines i amb els talons de la seva mare; però com sempre la que pateix més és la nena. Com esmenta Eva Gou al llibre *Estados de Wonderbra*: “Mitjançant el procés de socialització, els nens i les nenes aprenen els valors de la societat en la qual viuen, de manera que es van configurant com homes i dones segons els paràmetres del discurs patriarcal. Els nens aprenen a ser homes, és a dir, a ser forts, competitius i dominants; i les nenes a ser dones, que equival a ser dèbil, passiva i dependent i, per tant, es preparen per resistir passivament el domini dels homes”. Aquesta dona passiva i dependent de l’home s’ha perpetuat al llarg dels segles a través de l’amor romàntic recollit per Disney, per exemple. A més, la perpetuació d’aquest amor romàntic en el qual la dona ha d’estar, contínuament, cercant el seu príncep blau i trobar, d’aquesta manera, l’anelhada mitja taronja, es considera també un tipus de violència. Des de petites escoltem aquest missatge, per cert, irreal perquè no existeix ni l’amor perfecte ni l’amor per sempre; i com no ho aconseguim ens fem en una espiral d’ansietat de la qual creiem que no sortirem mai perquè no tenim al costat “l’home de la nostra vida”. Contínuament des de tots els àmbits de la societat continua patent aquest missatge. Potser no ets una dona fiable si amb 30 anys encara no estàs casada ni tens fills...

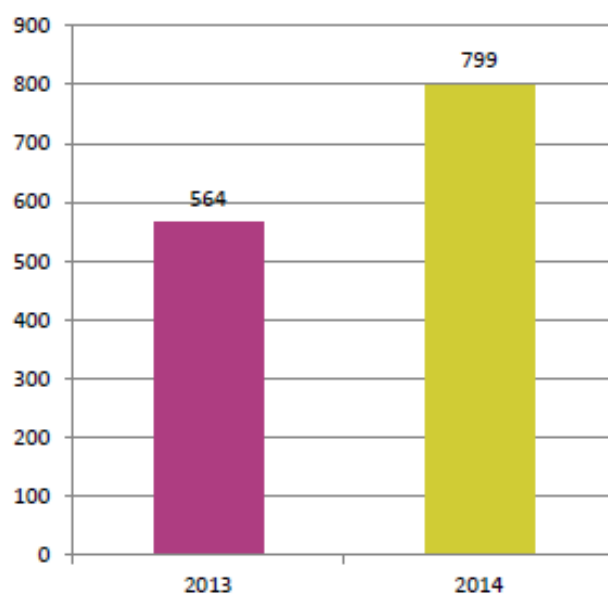
Finalment, l’últim punt del qual parlaré serà de la utilització de la dona com a objecte de reclam, un altre tipus de violència. Tant en pel·lícules com en diaris com també en revistes, la dona apareix com un objecte per satisfer, solament, el desig masculí. Per exemple, recentment, FACUA ha guardonat els pitjors anuncis de l’any. Un dels pitjors⁶, fa referència a l’inici de les rebaixes. Fins aquí tot bé. El centre comercial Plaça Mar 2, d’Alacant, va creure convenient atraure a més clientela amb la fotografia de tres noies en bikini i el següent titular: Remajas. No van creure convenient utilitzar la fotografia d’una bossa, uns talons o un armari ple de roba luxosa, no. Van utilitzar el cos d’una dona com a reclam. Cal dir, que això incompleix l’article 10 de la Llei Orgànica 1/2004 de Mesures de Protecció Integral contra la Violència de Gènere, que exposa el següent: D’acord amb lo establert en la Llei 34/1988, d’11 de novembre, General de Publicitat, es considerarà il·lícita la publicitat que utilitzi la imatge de la dona amb caràcter vexatori o discriminatori.

Anuncis sexistes com el citat anteriorment són denunciats per l’Observatori de la Imatge de les Dones (OIM). L’OIM, anteriorment conegut com l’Observatori de la Publicitat Sexista, va néixer l’any 1994 de la mà de l’Institut de la Dona i, a més de denunciar, un altre dels seus objectius és realitzar informes en els que es mostren les denúncies interposades a ens que realitzen els anomenats anuncis sexistes: qui les fa, quina quantitat de denúncies ha rebut un determinat anunci, quins són els sectors més denunciats i informació molt específica dels anuncis⁷.

⁶ Veure annex número 2.

⁷ Veure annex número 3.

Total quejas registradas

Total de queixes registrades per la OIM, tant en 2013 com en 2014. Cal dir que hi ha hagut un increment de queixes en un 41,6%. Font: Observatori de la Imatge de les Dones.

El rol de cuidadora i netejadora continua perseguint a la dona, no podria ser menys al món publicitari. Els anuncis de neteja, d'alimentació o dels més petits de la casa sempre estan protagonitzats per dones, així doncs, segueixen introduint en les nostres ments aquests missatges masculistes constatant que el lloc de les dones és aquest i continuant amb el patriarcat. Els anuncis de cosmètica continuen sent representats, majoritàriament, per dones. Les cremes anti cel·lulitis, anti arrugues i els anuncis anti pèl, emeten un missatge clar: per estar perfecte has de ser prima i jove, i per sentir-te guapa no has de tenir pèl. A priori, aquests anuncis creiem que no surten de la anormalitat i és que hem assumit que estem obligades a fer això. L'opressió patriarcal també afecta a la cura de la nostra imatge.

La tipificació de la violència de gènere com a crim passional

La violència de gènere, com a terme morfològic, és molt actual; encara que sempre ha existit. Com explica Juana Gallego al seu llibre *Si te vas, te mato*; la violència vers les dones mai va ser comptabilitzada als mitjans de comunicació. Era un secret a crits, tothom ho sabia, però ningú ho condemnava. Tota la societat ho tolerava, des de l'església fins les autoritats policials. Sempre es va creure que la dona era un ser inferior i com a tal devia acceptar el tractament que l'home li podia donar. Només cal veure els consells que la Secció Femenina s'encarregava de donar a les noies: "Quan estiguen casades, posareu en la targeta el vostre nom propi, el vostre primer cognom i, després, la partícula 'de'. Aquesta fórmula és agradable, ja que no perdem la personalitat, sinó que som Carmen García, que pertany el senyor Marín⁸" o "Tingues preparat un àpat deliciós per quan ell torni de treballar. Especialment, el seu plat preferit. T'has d'oferir a treure-li les sabates. Parla en to baix i relaxat. Si el teu marit et demana la unió, accedeix humilment, tenint en compte que la seva satisfacció és empre més important que la d'una dona. Si el teu marit et demanés pràctiques sexuals inusuals, sigues obedient i no et queixis⁹". Respecte a la família, el pare era la figura més important i essencial, era la figura a la qual, tant fills com dona, havien de respectar i, fins i tot, témer. Els assassinats masculistes que veiem a diari en les nostres pantalles són el resultat de que aquests homes, considerats bojós, no han suportat que el patriarcat estigui trontollant i que les dones hem aconseguit els mateixos drets.

En referència als mitjans de comunicació, fins els anys vuitanta no es va recollir la temàtica. Fins la data que he citat, els casos de violència es mencionaven en peces breus i en les pàgines de successos. Encara que, només es recollien si es produïa la mort o lesions molt greus i sempre dient que havia estat una disputa matrimonial. Cal dir, també, que un altre problema era com s'explicava el cas; només es contactava amb la policia, amb els metges i el veïnat, potser també es dirigien a algun jutge. Com no existia cap ens que pogués informar de com seria un bon tractament dels casos de violència, els mitjans ho reproduïen sense cap mena d'anàlisi crític ni ètic, transmetent així, tot tipus d'estereotips sexistes. Per tant, si no informaven d'una forma correcta i, fins i tot, en alguns casos ni tan sols informaven; perpetuaven la idea de que els casos de violència eren propis de l'àmbit privat i que ningú podia fer res al respecte. Així mateix, respecte al tractament de la informació, un dels errors que cometien els mitjans (per desgràcia, encara es comet) és l'acte d'eximir l'agressor. La creença de que el subjecte ha realitzat el maltractament a causa de la drogodependència, de l'alcoholisme o d'una malaltia mental. Encara que diversos estudis han desestimat aquest pensament. Per exemple, el Senat va realitzar un l'any 1989 que conclouïa de la següent manera: "Els maltractaments que pateixen les dones no es porten a terme a causa de l'alcoholisme, la drogoaddicció de la parella, de la pobresa, etc. sinó de la situació estructural de desigualtat real en la que encara es troba la dona dins de la societat"¹⁰.

⁸ Text recollit a l'assignatura 'Economia domèstica' per Batxillerat, Comerç i Magisteri, any 1968.

⁹ Text recollit a l'assignatura 'Economia domèstica' per Batxillerat, Comerç i Magisteri, any 1958.

¹⁰ Cita recollida a la pàgina 242 del llibre *Maltratadas, el infierno de la violencia sobre las mujeres* de Xavier Caño.

El llibre citat anteriorment *Si te vas, te mato* fa un recull de dinou casos de violència masclista. El capítol número dos, *Una boda y cuatro funerales*, explica la història de Rosario C.D. qui després d'anys de maltractaments i vexacions es decideix a denunciar al seu marit. Des de la comissaria, no van poder fer res, només podien revisar si l'agressor tenia antecedents penals i, si hi existien, procedir a la detenció. Manuel U. no tenia cap precedent, va ser detingut el dia 13 de març de 1992 i posat en llibertat el dia següent. Després dels fets, Antonio es dirigí a la jutgessa i escridassà que acabaria amb la vida de la seva ex dona i de tota la seva família. "Ha estat el pitjor cas que m'he trobat mai", confessà la jutgessa. Quatre dies després de la posada en llibertat, Antonio va matar a la seva ex dona, al germà d'ella i a la filla que tenien en comú; després es va suïcidar.

Però, aquest cas no va ser l'únic el qual es podia haver evitat amb una llei de protecció a les dones maltractades. També parla del tema Xavier Caño al llibre *Maltratadas, el infierno de la violencia sobre las mujeres*¹¹. En el mateix, es poden llegir diversos casos en els quals la policia convenia a les dones per tal de que no denunciessin. Una d'elles explicava que el policia li va dir que el seu problema no era per tant i que devia tornar a casa amb el seu marit, una altra confessava que en la comissaria només es van riure d'ella i, fins i tot, li van dir que això només s'arreglava "al llit". Finalment, un altre testimoni deia que en el seu cas els policies, amablement, li van explicar que no podien fer res, que si no hi havia sang no es podia denunciar res.

L'Institut Oficial de Radio i Televisió Espanyola va publicar l'any 2002 un dossier de premsa referent a la violència de gènere i els mitjans¹². En el mateix, s'especificaven les dades més importants entorn al tema. En primer lloc, l'any 1983, van començar a publicar-se a l'Estat espanyol xifres en relació a les denúncies per maltractament interposades en les comissaries espanyoles. En segon lloc, el mateix any, es va crear l'Institut de la Dona i els Centres d'Informació de la Dona. En tercer lloc, l'any 1986 es portà a terme la creació de la primera casa d'acollida per dones maltractades. En quart lloc, el 5 de novembre d'aquell mateix any, la Comissió de Drets Humans del Senat va instaurar la Ponència d'Investigació de maltractaments a dones. En cinquè lloc, el Fiscal General de l'Estat va legitimar la persecució del maltractament a les dones a través d'una circular de l'any 1987. En sisè lloc, l'anomenada Ponència d'Investigació va publicar un escrit sobre la quantitat de dones maltractades que hi ha havia l'any 1989. A més, l'any 1998, es va instituir el primer Pla d'Acció contra la violència (en aquella època encara anomenada violència domèstica). Finalment, fa quinze anys es realitzà el segon Pla Integral contra la violència envers la dona.

¹¹ Testimonis recollits a les pàgines 251, 252 i 253 del llibre *Maltratadas, el infierno de la violencia sobre las mujeres* de Xavier Caño.

¹² Institut Oficial de Ràdio y Televisió RTVE (2002). *Mujer, violencia y medios de comunicación. Dossier de prensa*.

Ana Orantes, el cas que ho va canviar tot

El dia 18 de desembre de l'any 1997 els diaris de tot l'Estat recollien una terrible notícia. “Un home crema viva la seva dona després de ser denunciada en televisió per maltractar-la”, titulava La Vanguardia d'aquell dia¹³. Ana Orantes va aparèixer al programa de Canal Sur “De tarde a tarde”, presentat per Irma Soriano, el dia 4 d'aquell mateix desembre per denunciar els maltractaments que havia patit a mans del seu ex marit durant gairebé quaranta anys. “Al principi jo no el denunciava, perquè a aquella època no es feia. Després, finalment, sí, però la veritat és que no servia gens. El que em diuen és que aquestes baralles de família són normals i ell l'únic que fa és amenaçar-me, dient que un dia m'ha de matar”. Amb tan sols dinou anys, Ana Orantes, es va casar. Des del primer dia de casats José va fer-li la vida impossible, vexacions, maltractament psicològic i pallisses descrivien el dia a dia de la parella. Van tenir en total onze fills, la majoria dels quals segons ella nascuts arran de les violacions per part del seu marit. “Ell sempre em donava diners, però jo sempre havia de tenir la seva ampolla o les seves dues ampolles a l'hora de dinar. Pel matí, ben d'hora, el conyac; perquè sinó també em pegava. Si hi havia un ou per menjar era per ell. Ell sempre era el primer (...) el restant era pels nens”¹⁴.

Tot el veïnat i, fins i tot, la seva família ho coneixia. Orantes va declarar que després d'una de les primeres vegades que ell la va agredir va demanar ajuda al seu sogre, aquest la va defensar davant del seu propi fill, però va ser la darrera vegada. La seva sogra va qüestionar l'actitud del seu marit tot dient-li que eren coses d'ells, que en temes de parella calia no ficar-se i que “no havia d'importar, tant si li donava un petó com si li donava un cop”. Indefensa, va veure com la brutalitat del seu marit no solament es propinava contra ella, també contra els fills. Explicava, entre llàgrimes, que els onze fills també eren el blanc de les seves pallisses. Els agredia per tot, tant si callaven com si parlaven i si també trigaven mitja hora en arribar a casa. Una de les filles, desgraciadament, va haver de casar-se amb catorze anys per tal d'escapar de la fúria del seu pare: “Ell volia abusar sexualment d'ella i em va dir que s'anava, que no aguantava més”.

El punt més sorprenent de l'assumpte recau en la decisió del jutge: va concloure que la casa, com era dels dos, havia de continuar sent dels dos; ell havia de viure en una planta i ella en una altra. A causa d'això, ella va viure atemorida els últims dos anys de la seva vida en els quals ja s'havia divorciat i així ho testifiquen els seus veïns i veïnes que asseguraven que Ana deia: “Aquest any menjaré gambes al Nadal... si encara sóc viva”.

El cas d'Ana Orantes no va ser un més, ella va ser la primera dona maltractada en parlar obertament de la seva tragèdia. A més, va servir per tal de que totes les organitzacions feministes del país demanessin d'una vegada per totes que els casos de violència de gènere fossin visibles en els mitjans de comunicació i que no fossin tractats com violència domèstica o crims passionals. Va ser arran de la seva mort que es van produir moltes manifestacions en les que es podien llegir pancartes com: Ana som totes.

Sorprenentment, d'aquests fets només han passat dinou anys.

¹³ Veure annex número 4.

¹⁴ Declaracions d'Ana Orantes en la seva entrevista a Irma Soriano al programa de Canal Sur.

Un pas endavant amb la Llei Orgànica 1/2004 del 28 de desembre

El Congrés dels Diputats va aprovar amb majoria absoluta la Llei Orgànica 1/2004 de Mesures de Protecció Integral contra la Violència de Gènere el dia 28 de desembre de 2004. Es va publicar en el Butlletí Oficial de l'Estat el dia següent i va entrar en vigor trenta dies després. Des del Govern, el PSOE en aquell moment, el que es volia era sobretot condemnar la violència envers les dones i no tractar cada cas com un aïllat. A més, també es va voler sensibilitzar i prevenir a la societat. De la mateixa manera que es va voler promoure l'assistència social, jurídica i psicològica a les dones maltractades.

“La violència de gènere no és un problema que afecti l'àmbit privat. Al contrari, es manifesta com el símbol més brutal de la desigualtat existent a la nostra societat. Es tracta d'una violència que es dirigeix a les dones pel fet mateix de ser-ho, per ser considerades, pels seus agressors, inferiors i que manquen dels drets mínims de llibertat, respecte i capacitat de decisió”. Amb aquestes línies dona inici la llei, a les quals segueixen un títol preliminar, cinc títols, vint disposicions addicionals, dues disposicions transitòries, una disposició derogatòria i set disposicions finals.

En primer lloc, en el títol preliminar es cita l'objecte de la llei: quin és l'objectiu de la llei, les mesures que es portaran a terme i, per últim, què és la violència de gènere esmentada a la llei. En segon lloc, el títol 1 s'encarrega de les mesures de sensibilització, prevenció i detecció. Sobretot insten a una sensibilització en els camps de l'educació, en instituts i escoles, tant a l'alumnat com al professorat. També en el món de la publicitat i dels mitjans de comunicació als quals els insta a informar dels casos d'una forma correcta, tot i evitant el morbo i el sensacionalisme. A més, es cita un altre sector, el sanitari; en aquest cas la llei diu que ha de desenvolupar programes de conscienciació per tal de que els equips sanitaris puguin detectar precoçment els casos de violència de gènere.

En tercer lloc, el títol 2 és l'encarregat de parlar sobre els drets de les dones maltractades; aquestes tenen dret a la informació, a assistència jurídica i a assistència social integral. També tindran dret a ajudes socials i referents al treball, per exemple, podran gaudir d'una mobilitat geogràfica o d'una reducció de la jornada, de la mateixa manera que si tenen faltes en la seva jornada a causa de la seva situació, tant física com psicològica, sempre seran justificades.

El títol 3 parla sobre la tutela institucional, de com treballarà la Delegació Especial del Govern contra la Violència sobre la Dona, de com es crearia l'Observatori Estatal de Violència sobre la Dona i dels plans de col·laboració entre Administracions sanitàries i de Justícia, de les Forces i Cossos de Seguretat de l'Estat, dels Serveis Socials i dels organismes d'igualtat per tal d'aconseguir una prevenció de la violència de gènere.

El títol 4 esmenta la tutela penal, les penes a les que es pot enfrontar l'agressor per lesions, vexacions, amenaces, coaccions o trencament de la condemna, entre altres. Per últim, el títol 5 té a veure amb la tutela judicial respecte els Jutjats de Violència sobre la Dona, les normes processals civils i penals, les mesures judicials de protecció i de seguretat de les víctimes i de la Fiscalia contra la Violència sobre la Dona.

Cal dir que arran de l'aprovació de la llei, es van dur a terme altres mesures per protegir a les dones maltractades i per facilitar-les una nova i millorada vida. D'una banda, es va instaurar el número 016 el qual dóna suport a les dones maltractades; d'altra banda, es van constituir el Jutjats de Violència sobre la Dona. Així mateix, es consideren delictes: les faltes de lesions, amenaces i coaccions. I, sobretot, s'insta a: la sortida immediata de l'agressor del domicili, l'ordre d'allunyament, l'ordre de suspensió de les comunicacions i, per últim, la privació de la pàtria potestat i custòdia dels fills o la suspensió del règim de visites. Fins el moment, pocs casos acabaven de les anteriors formes. Com he explicat en el punt anterior, Ana Orantes, després de divorciar-se del seu marit va ser obligada a viure amb ell en la mateixa casa, actualment i gràcies a aquesta llei, casos com el d'Ana Orantes no es produïrien.

La llei explicada va significar un enorme canvi en la judicatura espanyola. Encara que s'està aconseguint conscienciar i prevenir a la població sobre la violència de gènere, continuem escoltant al llarg dels mesos com moltes dones són assassinades per les seves parelles o ex parelles. Cal dir que es va donar un pas endavant per tal de lluitar contra aquesta horrible xacra, però també cal recordar que l'any passat van matar a 59 dones. Aquestes són xifres totalment escandaloses si tenim en compte que des de tots els àmbits, tant judicial com legislatiu i executiu, passant per totes les associacions existents i les forces de seguretat de l'Estat; estan fent tot lo possible per castigar els agressors, ajudar a les dones maltractades que, per fi, han pogut abandonar el seu calvari i emetre campanyes brutals per tal d'obrir els ulls a la gent. Aconseguir, per tant, que d'una vegada per totes el dia 25 de novembre, Dia Internacional contra la Violència de Gènere, sigui eliminat de tots els nostres calendaris; només llavors s'haurà aconseguit, la lluita s'haurà guanyat.

En conclusió, dotze anys després de la instauració de la Llei Orgànica 1/2004 de Mesures de Protecció Integral contra la Violència de Gènere, continuen assassinant a dones. Moltes d'elles no tenen la suficient valentia per denunciar, altres que sí la tenen, després d'haver denunciat (inclús algunes denuncien en diverses vegades) també van ser assassinades. Per tant, és important dir que encara queden alguns punts que caldria revisar en la llei, no podem consentir que moltes dones després de denunciar i després d'haver estat aprovada la llei d'allunyament¹⁵, hagin estat assassinades.

¹⁵ Segons les dades del Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat, el 22% de les 59 assassinades l'any passat 2015, sí havia presentat una denúncia.

Decàlegs i recomanacions per tractar la violència de gènere als mitjans de comunicació

La plataforma que aglutina els principals col·lectius feministes bascos critica la visió que donen els mitjans de comunicació sobre la violència de gènere: “Els mitjans tracten aquests crims com un succés aïllat en comptes d’emmarcar-lo en la violència estructural que provoca que provoca un sistema heteropatriarcal i sexista (...) en el qual totes les dones estem diàriament sotmeses a suportar des de insults, acudits, menyspreus i invisibilitat, fins a tocaments, violacions, pallisses i assassinats”. A més, demanen que la violència sexista sigui una prioritat en les agendes polítiques i mediàtiques i pregunten: hi hauria la mateixa repercussió si els assassinats fossin polítics i banquers? Aquesta plataforma no ha estat l’única que ha expressat queixes sobre el tractament dels mitjans sobre la violència masclista. Arran dels anys vuitanta, com he esmentat anteriorment, aquest tema va començar a aparèixer en alguns informatius; però com encara el tractament era molt tímid ningú sabia com abordar-ho. Va ser a partir dels anys noranta quan es van començar a crear diversos decàlegs en els quals es podia llegir quin seria un tractament adequat.

El primer ens en realitzar un decàleg d’aquestes característiques va ser l’Institut Andalús de la Dona a l’any 1999. En les pàgines de *¿Cómo tratar bien los malos tratos? S’especifica que els crims de violència masclista no son aïllats, com he anat citant en els punts anteriors, l’agressor masclista no mata ni viola ni apallissa perquè està boig ni per alguna addicció; maltracta perquè es creu superior a la seva víctima, es creu superior a les dones. A més, incideixen en no denominar els casos com crims passionals. No s’han de minimitzar ni s’ha de bromejar ni frivolitzar sobre el tema. Esmenten, que s’ha de protegir la figura de la víctima, no culpabilitzar-la si no denuncia i s’ha de protegir tant a ella mateixa com a les demés que no poden denunciar. També parlen sobre la importància del seguiment dels casos, donar veu a totes les supervivents, deixar clar que es pot sortir i així donar un recolzament a les altres víctimes. De la mateixa manera que avisen que s’ha d’anar amb compte amb les fotografies, tot i evitant el morbo i les faltes a l’honor i a la intimitat de la víctima. A més, aquell mateix any l’Institut Andalús de la Dona va publicar un altre decàleg: *Decálogo de recomendaciones a los medios de comunicación para el tratamiento de la violencia contra las mujeres*; en el qual s’incideix també en els punts esmentats anteriorment, encara que menciona d’altres. Per exemple, esmenten que és molt important promoure el rebuig social que hi ha respecte els maltractadors. També es diu que és essencial en les notícies la presència de números de contacte i nombres d’associacions d’ajuda a dones maltractades. De la mateixa manera que insten a publicar informació sencera sobre els agressors “evitant que l’anonimat asseguri la seva impunitat”.*

L’any 2002 va ser el torn de la Unió de Periodistes Valencians. En el seu decàleg *Notícies amb llaç blanc* es citen, també, deu consells. D’una forma similar que l’Institut Andalús, expliquen que la violència envers les dones es considera una violació dels drets humans. Als punts esmentats anteriorment es sumen de nous: no estereotipar ni fer prejudicis en les notícies, parlar del maltractament psicològic que pateixen les maltractades; utilitzar una gran quantitat de fonts, que hi hagi variació entre totes elles i,

per últim, reflectir en els noticiaris la complexitat de l'assumpte, explicar i diferenciar entre víctima i agressor i esmentar que tothom pateix, tant ella com la seva família.

L'Institut Balear de la Dona juntament amb el Sindicat de Periodistes de les Illes Balears van ser els següents en realitzar les seves recomanacions als mitjans, en aquest cas en el 2003. En el decàleg *Pacte sobre violència contra la dona. Decàleg per al tractament informatiu dels maltractaments a l'entorn familiar* queden paleses algunes dades molt sorprenents: una de cada cinc dones europees ha patit algun tipus de maltractament al llarg de la seva vida i que la ONU assenyala com un factor de risc el fet de ser dona. Per la seva banda, aquest llibre mostra, a grans trets, les mateixes recomanacions emeses per les altres institucions. Sobretot tractar el tema amb respecte i sense sensacionalismes, no presentar els casos com aïllats, utilitzar diverses fonts i sobretot oficials, conscienciar la societat, divulgar informacions positives sobre les dones que han superat el maltractament i sobretot no emparar l'agressor ni eximir-lo a causa de les possibles addiccions o problemes mentals que tingui. En aquests casos, la víctima sempre és i serà la dona.

L'Associació de Dones Periodistes de Catalunya va escriure *El tractament de la violència masclista als mitjans de comunicació*. En aquest cas són quinze les recomanacions, una vegada més parla dels punts anteriors tot i esmentant alguns que les altres institucions no havien citat. Per exemple, diuen que s'han de fer visibles tots els tipus de violència que pateixen les dones: físic, psicològic, econòmic i sexual. A més, insten a no atribuir la violència a algun grup ètnic o racial, ja que denotaria un llenguatge racista. A més, expressen que és molt important demostrar que a tot tipus de violència contra les dones li correspon un càstig, mostrar als maltractadors que no quedaran impunes. De la mateixa manera que l'Associació creu que com a mitjà cal rectificar ràpidament si s'ha emès cap error donant la notícia i, també, pensa que s'ha de fomentar la bona formació dels i de les periodistes (dades sorprenents, ja que cap altre decàleg aconsella això).

En definitiva, els periodistes som una font de coneixement per la població, cal treballar molt més per conscienciar-la i així poder eradicar el problema de la violència masclista. De la mateixa manera que hem de fer autocrítica i corregir els errors que es porten a terme en el tractament dels casos de violència de gènere. Aquesta, per desgràcia, l'arrosseguem des de temps immemorials. Fins i tot, sorgeixen algunes veus que comparen les assassinades a mans de parelles i ex parelles amb les víctimes del terrorisme a Espanya. Des de fa deu anys han matat a més dones que tots els assassinats a mans d'ETA en tota la seva història. Cal dir, que aquest terme no és modern ni actual, l'autor Xavier Caño ja va escriure aquestes paraules l'any 1995 en el seu llibre, *Maltratadas. El infierno de la violencia sobre las mujeres*. El capítol del mateix, es titula: Más muertas que el terrorismo.

3. Metodologia

Objecte d'estudi: amb aquest Treball de Fi de Grau em proposo analitzar el tractament de la violència de gènere als mitjans de comunicació catalans. Cal dir que he centrat el meu estudi en dos diaris com són La Vanguardia i El Periódico de Catalunya per tal de veure com aquests dos periòdics, tant diferents ideològicament, treballen un tema com és el de la violència masclista. Tot i tenint en compte les recomanacions i decàlegs que he esmentat anteriorment m'agradaria veure si els consells dirigits als mitjans s'han posat en pràctica. Per tant, realitzo un anàlisi de les notícies publicades els tres primers mesos de l'any 2016 i, posteriorment, faig una comparació entre ambdós diaris.

Objectius: l'objectiu principal del meu Treball de Fi de Grau és analitzar exhaustivament les notícies publicades els mesos de gener, febrer i març de La Vanguardia i El Periódico de Catalunya. A més, vull comprovar si el tractament d'aquests dos diaris respecte les notícies sobre violència de gènere és l'idoni i no es centra en el sensacionalisme, la espectacularització i el morbo que moltes vegades envolta aquests casos.

Hipòtesi

La meua hipòtesi es basa en l'article 14 de la Llei Orgànica 1/2004 del 28 de desembre de 2004, de Mesures de Protecció Integral contra la Violència de Gènere que diu el següent: "Els mitjans de comunicació fomentaran la protecció i salvaguarda de la igualtat entre homes i dones, evitant així tota la discriminació entre ells. La difusió d'informacions relatives a la violència sobre la dona garantirà, amb la corresponent objectivitat informativa, la defensa dels drets humans, la llibertat i la dignitat de les dones víctimes de violència i dels seus fills i filles. En particular, es tindrà especial cura amb el tractament gràfic de les informacions".

El mateix, com es pot observar, fa referència als mitjans de comunicació i a com haurien de tractar els casos de violència de gènere en la seva tasca. Tenint en compte aquest article, vull demostrar en el meu Treball de Fi de Grau que els mitjans de comunicació no respecten aquesta llei. Vull mostrar com en les notícies preval el sensacionalisme i el morbo; sobretot el que té a veure amb el tractament gràfic.

Criteris metodològics, eines i procediments

En primer lloc, he realitzat l'índex per estructurar tota la informació que volia explicar. Per realitzar el primer punt, el marc teòric, he utilitzat diversos llibres i articles, en total disset; després de llegir i fer ressenyes he començat a escriure sobre el tema. D'una banda, he cregut molt necessari parlar sobre què és la violència de gènere tot i partint de la base de les declaracions de la Organització de les Nacions Unides. Però volia que quedés clar que la violència de gènere no només existeix entre un home i una dona que han tingut o tenen una relació sentimental, per això he descrit diversos tipus de violència que només patim les dones per l'únic fet de ser-ho. D'altra banda, i capficant-

me en el món dels mitjans de comunicació, he explicat com van ser els inicis dels mitjans a l'hora de parlar sobre la violència de gènere, època en la qual no estava tipificada d'aquesta manera, sinó com a crim passional. Un punt d'inflexió en el tema de la violència masclista es va viure amb el cas d'Ana Orantes, com va significar un abans i un després a l'hora de tractar la temàtica, he cregut indispensable la seva explicació. Així mateix, un altre punt importantíssim a l'hora de parlar sobre violència de gènere és la Llei publicada el desembre de 2004 i impulsada pel Partit Socialista. Gràcies al llibre *Retos de la comunicación ante la violencia de género. Marco jurídico, discurso mediático y compromiso social* he pogut realitzar un resum sobre la mateixa. Per últim, acabant així d'esmentar tots els punts del marc teòric, cal dir que he recollit els consells publicats per part d'algunes associacions com l'Associació de Dones Periodistes de Catalunya, l'Institut Andalús de la Dona, l'Institut Balear de la Dona o la Unió de Periodistes Valencians i que van dirigits als mitjans de comunicació amb l'objectiu de que aquests tractin amb respecte les notícies i que envoltin la societat amb un ambient de lluita contra la violència sexista.

Després d'acabar el punt introductor del treball, vaig fer la recerca de notícies. Gràcies al diari El País, vaig trobar una taula on posava els dies exactes els quals van ocórrer els assassinats, arran d'això vaig poder començar la cerca. D'una banda, les notícies corresponents a El Periódico de Catalunya les he aconseguit gràcies a la base de dades My news online que es pot trobar als ordinadors de la planta quatre de la Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General. Per tal de trobar les notícies, he escrit diverses dades: el dia dels fets o els dies següents, el nom de la víctima si el sabia, també la localitat on s'havia produït l'assassinat o les paraules "violència de gènere", "violència masclista" i "dones assassinades". Normalment, amb "violència de gènere" he trobat totes les notícies, sinó a la web de El Periódico de Catalunya també han aparegut. Pel que fa a La Vanguardia, he cercat a la seva hemeroteca. Cal dir, però, que la recerca en aquest diari ha estat més difícil ja que els continguts de la web son en castellà i, per tant, si alguna notícia no havia estat publicada en paper, no la podia buscar en la web, ja que no apareixia en català. Totes les notícies, tant si son en paper com si son de la web, les he imprès i es poden trobar als annexos. A més, he imprès les notícies que no han estat publicades a cap dels diaris analitzats.

Per tal de portar a terme un anàlisi més exhaustiu del tractament que donen els mitjans a les notícies de violència de gènere, he creat una taula amb tretze variables amb els quals es pot tenir una idea clara i concisa del tema. Basant-me en alguns treballs de l'Associació de Periodistes Catalanes, vaig optar per analitzar les següents qüestions: com és la extensió de la notícia, d'una pàgina o menys; si es citen el nom de la víctima i de l'agressor, si es citen les nacionalitats dels mateixos, si el mitjà escriu el lloc exacte d'on vivien, si especifiquen l'existència de denúncies anteriors per maltractament, si eximeixen l'agressor fent referència a addiccions, malalties mentals o estats d'ànim; si descriuen la manera en la qual va ser agredida i, fins i tot, si detallen l'arma del crim; si hi ha fotografies i en cas afirmatiu si aquestes son sensacionalistes, i per últim, si la notícia apareix en una pàgina parell o imparell, per tal de veure la importància que li dona el mitjà el tema.

Finalment, a més d'especificar aquestes dades, en el cos del treball parlo sobre les fonts que s'han utilitzat (número i si son experts, o no) i cito els articles d'opinió que La Vanguardia i El Periódico de Catalunya han publicat en aquests tres mesos, per tal de veure la importància que hi ha en l'àmbit de la opinió sobre aquest tema.

4. Investigació de camp

Anàlisi del tractament dels casos de violència de gènere a El Periódico de Catalunya, gener de 2016

El mes de gener vuit dones van ser assassinades per les seves parelles o ex parelles, a més un nadó de disset mesos també va ser assassinat. Cal dir que el diari només va publicar sis notícies, tres d'elles a la web

Extensió (Cal dir que les 3 notícies escrites a la web no es poden analitzar d'aquesta manera)		Es cita el nom de la víctima?		Es cita el nom de l'agressor?		Es cita la nacionalitat de la víctima?		Es cita la nacionalitat de l'agressor?		Es cita el carrer on vivien?		Es cita si hi havia (o no) denúncies prèvies?		Es citen eximents? (havia consumit alcohol, havia consumit substàncies, va ser un atac de gelosia, estava molt nerviós...)		Es descriu la manera en la qual va ser agredida?		Es cita l'instrument del crim?		Hi ha fotografies?		Les fotografies són de caràcter morbós i sensacionalista?		On apareix la informació en una pàgina parell o imparell? (Cal dir que les 3 notícies escrites a la web no les puc analitzar)	
Menys d'una pàgina	Més d'una pàgina	Si	No	Si	No	Si	No	Si	No	Si	No	Si	No	Si	No	Si	No	Si	No	Si	No	Si	No	P.	Imp.
3 notícies	0 notícies	En 1	En 5	En 1	En 5	En 2	En 4	En 2	En 4	En 5	En 1	En 3	En 3	En 1	En 5	En 6	En 0	En 3	En 3	En 3	En 3	Una és morbosa	Les altres dues, no	3	0

Font: elaboració pròpia

Anàlisi del tractament dels casos de violència de gènere a El Periódico de Catalunya, febrer de 2016

El mes de febrer van ser assassinades quatre dones; a més una va patir assetjament per part de la seva ex parella a les xarxes socials i una altra va quedar en coma induït després de ser llençada per les escales. D'aquestes sis notícies, el diari només recull quatre: d'una banda, dos assassinats i el cas de la dona en coma induït es llegeixen en una sola peça. D'altra banda, el cas d'assetjament es llegeix a la seva web. Per últim, els dos assassinats restants es troben a la web en castellà: elperiódico.com

Extensió (Cal dir que la notícia sobre assetjament sexual es va publicar a la web, per tant, no es pot analitzar d'aquesta manera)		Es cita el nom de la víctima?		Es cita el nom de l'agressor?		Es cita la nacionalitat de la víctima?		Es cita la nacionalitat de l'agressor?		Es cita el carrer on vivien?		Es cita si hi havia (o no) denúncies prèvies?		Es citen eximents? (havia consumit alcohol, havia consumit substàncies, va ser un atac de gelosia, estava molt nerviós...)		Es descriu la manera en la qual va ser agredida ?		Es cita l'instrument del crim?		Hi ha fotografies?		Les fotografies són de caràcter morbós i sensacionalista ?		On apareix la informació en una pàgina parell o imparell?	
Menys d'una pàgina	Més d'una pàgina	Si	No	Si	No	Si	No	Si	No	Si	No	Si	No	Si	No	Si	No	Si	No	Si	No	Si	No	P.	Imp.
3 notícies	0 notícies	En 0	En 4	En 0	En 4	En 1	En 3	En 1	En 3	En 1	En 3	En 0	En 4	En 0	En 4	En 2	En 1	En 0	En 3	En 0	En 3	X	X	3	0

Font: elaboració pròpia

Anàlisi del tractament dels casos de violència de gènere a El Periódico de Catalunya, març de 2016

El mes de març quatre dones van ser assassinades per les seves parelles o ex parelles. Un altre cas de violència de gènere va ser el que va patir una dona quan la seva ex parella va cremar-li la casa, en aquells moments ni ella ni la seva filla estaven al lloc dels fets. D'aquest cinc casos de violència de gènere El Periódico de Catalunya només recull una notícia i a la seva web

Extensió (Cal dir que no puc analitzar la extensió de la notícia perquè apareix en la web)		Es cita el nom de la víctima?	Es cita el nom de l'agressor ?	Es cita la nacionalitat de la víctima?	Es cita la nacionalitat de l'agressor?	Es cita el carrer on vivien?	Es cita si hi havia (o no) denúncies prèvies?	Es citen eximents? (havia consumit alcohol, havia consumit substàncies, va ser un atac de gelosia, estava molt nerviós...)	Es descriu la manera en la qual va ser agredida ?	Es cita l'instrument del crim?	Hi ha fotografies?	Les fotografies són de caràcter morbós i sensacionalista?	On apareix la informació en una pàgina parell o imparell?
Menys d'una pàgina	Més d'una pàgina	Si	Si	Si	Si	Si	No	No	No	No	Si	Si	Apareix a la pàgina web no ho puc saber

Font: elaboració pròpia

Anàlisi del tractament dels casos de violència de gènere a La Vanguardia, gener de 2016

El mes de gener va haver nou casos de violència de gènere. El diari La Vanguardia només recull sis

Extensió		Es cita el nom de la víctima?		Es cita el nom de l'agressor?		Es cita la nacionalitat de la víctima?		Es cita la nacionalitat de l'agressor?		Es cita el carrer on vivien?		Es cita si hi havia (o no) denúncies prèvies?		Es citen eximents? (havia consumit alcohol, havia consumit substàncies, va ser un atac de gelosia, estava molt nerviós...)		Es descriu la manera en la qual va ser agredida ?		Es cita l'instrument del crim?		Hi ha fotografies?		Les fotografies són de caràcter morbós i sensacionalista ?		On apareix la informació en una pàgina parell o imparell?	
Menys d'una pàgina	Més d'una pàgina	Si	No	Si	No	Si	No	Si	No	Si	No	Si	No	Si	No	Si	No	Si	No	Si	No	Si	No	P.	Imp.
6 notícies	0 notícies	En 2	En 4	En 2	En 4	En 5	En 1	En 5	En 1	En 2	En 4	En 4	En 2	En 0	En 6	En 6	En 0	En 2	En 4	En 1	En 5	X		1	5

Font: elaboració pròpia

Anàlisi del tractament dels casos de violència de gènere a La Vanguardia, febrer de 2016

El passat mes de febrer sis dones van patir violència de gènere. La Vanguardia només recull cinc notícies; tres d'elles estan explicades en una sola peça

Extensió		Es cita el nom de la víctima?		Es cita el nom de l'agressor?		Es cita la nacionalitat de la víctima?		Es cita la nacionalitat de l'agressor?		Es cita el carrer on vivien?		Es cita si hi havia (o no) denúncies prèvies?		Es citen eximents? (havia consumit alcohol, havia consumit substàncies, va ser un atac de gelosia, estava molt nerviós...)		Es descriu la manera en la qual va ser agredida ?		Es cita l'instrument del crim?		Hi ha fotografies?		Les fotografies són de caràcter morbós i sensacionalista ?		On apareix la informació en una pàgina parell o imparell?	
Menys d'una pàgina	Més d'una pàgina	Si	No	Si	No	Si	No	Si	No	Si	No	Si	No	Si	No	Si	No	Si	No	Si	No	Si	No	P.	Imp.
5 notícies	0 notícies	En 1	En 4	En 1	En 4	En 0	En 5	En 1	En 4	En 0	En 5	En 2	En 3	En 0	En 5	En 5	En 0	En 3	En 2	En 0	En 5	X	X	3	2

Font: elaboració pròpia

Anàlisi del tractament dels casos de violència de gènere a La Vanguardia, març de 2016

El mes de març cinc dones van patir violència de gènere, La Vanguardia només publica una notícia

Extensió		Es cita el nom de la víctima?	Es cita el nom de l'agressor?	Es cita la nacionalitat de la víctima?	Es cita la nacionalitat de l'agressor?	Es cita el carrer on vivien?	Es cita si hi havia (o no) denúncies prèvies?	Es citen eximents? (havia consumit alcohol, havia consumit substàncies, va ser un atac de gelosia, estava molt nerviós...)	Es descriu la manera en la qual va ser agredida?	Es cita l'instrument del crim?	Hi ha fotografies?	Les fotografies són de caràcter morbós i sensacionalista?	On apareix la informació en una pàgina parell o imparell?
Menys d'una pàgina	Més d'una pàgina	No	No	Si	Si	No	No	No	No	X	No	X	Imparell
X													

Font: elaboració pròpia

Tractament de la violència de gènere a El Periódico de Catalunya i a La Vanguardia, notícies extretes durant el primer trimestre de 2016

El mes de gener de 2016 ha estat el més sagnant a l'hora de parlar de violència de gènere. Així ho defineix una notícia de la web d'El País el dia 1 de febrer de 2016: “Les dones assassinades en aquest primer mes quadrupliquen les de gener del passat any 2015”. Els assassinats es van produir el 4, 5, 8, 11, 13, 22 i 23 de gener. A aquest número haig de sumar una altra víctima, Alicia, un nadó de disset mesos que va ser assassinat el 27 de gener per un home que havia tingut una relació amb la seva mare. Aquest cas, recollit als diaris com “succés”, no ha estat identificat com un nou cas de violència de gènere. El mes de febrer va deixar quatre assassinades els dies 13, 14 i 22 de febrer, a més una dona va ser llençada per les escales pel seu marit i una altra va patir assetjament a causa de la suplantació de la seva identitat per part de la seva ex parella, aquest home penjava vídeos i fotografies íntimes a les xarxes tot dient, en nom d'ella, que li agradava ser assetjada pel carrer, pràctica semblant a un joc sexual. El tercer mes de l'any va haver quatre víctimes mortals, assassinades el 10, 11, 14 i 25, a les quals sumo el cas d'una dona a Ourense que va veure com el seu ex marit cremava casa seva creient que ella i la seva filla estaven dins.

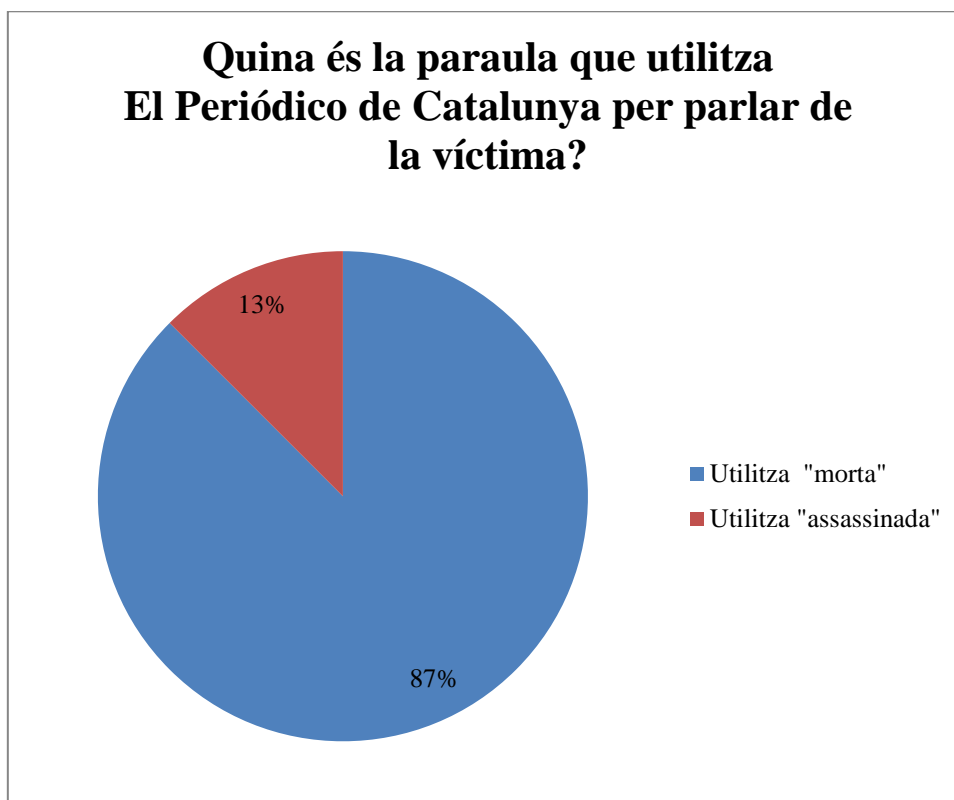
El Periódico de Catalunya

En primer lloc, analitzaré les notícies extretes d'El Periódico de Catalunya¹⁶. El dia 6 de gener apareix una notícia, a la pàgina 26 pertanyent a “Societat”, que explica que dues dones han estat assassinades a mans de les seves parelles a Madrid i Guadalajara: “Nous casos de violència masclista. Assassinades dues dones per les seves parelles a Madrid i Guadalajara”, diu l'avantítol i el títol de la peça. Crida molt l'atenció que dues notícies tan importants com són les relatives a violència de gènere es poden llegir en mitja pàgina i, fins i tot, dos casos en una sola notícia. A més, trobem dos destacats, el primer diu que ambdós assassins van ser detinguts per la policia i el segon, que és el que més crida l'atenció, és el següent: “Una de les víctimes va morir estrangulada i l'altra per ferides d'arma blanca”. Una de les formes més utilitzades per la premsa a l'hora de parlar d'assassinats masclistes és la explicació detallada del crim, per tant, cauen en un rol morbós per citar la notícia. He de dir que no és necessari ser tan exacte a l'hora d'explicar com va succeir el crim; en primer lloc perquè atempta contra l'honor i la dignitat d'una persona que no es pot defensar i també contra la seva família, pot arribar a ser molt dolorós llegir aquestes frases sent familiars de la dona. A més de citar que la dona havia denunciat anteriorment el seu assassí, també especifiquen exactament on vivien “L'assassí confés va acompanyar els agents a la vivenda que la parella compartia al número 76 del carrer Mota del Cuervo”. Un consell bàsic que esmenten les diverses associacions de periodistes és el relatiu a la frase citada anteriorment, situar el pis on vivien no és adequat, torna a atemptar contra l'honor i a la intimitat tant de la dona com dels seus familiars, amics i el veïnat. Potser els mitjans creuen que citant molta

¹⁶ Les notícies extretes tant del diari El Periódico de Catalunya com de La Vanguardia es troben als annexos.

informació crearan una peça plena de rigor informatiu, però les notícies sobre violència de gènere no són simples notícies més i s’haurien de tractar de manera diferent.

Després de trenta-quatre línies, formades en una columna i mitja, la notícia sobre l’assassinada a Madrid queda en un segon pla, ja que comença una altra: “Un altre crim a Guadalajara”. En ambdós casos el diari esmenta que les dones van morir, la primera estrangulada i, la segona, a causa d’arma blanca. Aquest és un error molt comú en el món de la comunicació quan es parla de violència de gènere, ja que no és el mateix dir ha mort que ha estat assassinada.

En 7 notícies s'utilitza la paraula morta, només en 1 apareix la paraula assassinada. Font: elaboració pròpia

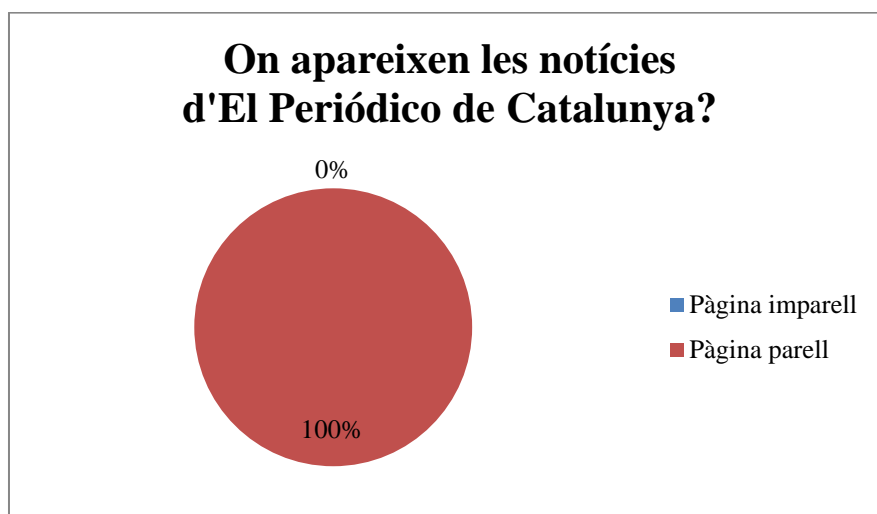
Així mateix, he de dir que la explicació no és la més encertada; en el titular el diari comenta que la dona ha estat assassinada per la seva parella, però el cos de la notícia diu: “Un home va ser detingut també a la localitat de Galápagos (Guadalajara) acusat de la mort d’una dona de 33 anys”. Amb aquestes paraules “una dona” la peça dóna a entendre que no hi havia cap relació entre ells, ja que no és el mateix dir que va matar la seva dona que va matar una dona.

A més de les errades que té la notícia, crida l’atenció la seva extensió, molt curta; cal dir que la notícia sobre el cas de Guadalajara consta únicament de dotze línies en les quals s’esmenta, només, que la dona no havia interposat denúncies contra el seu marit, que el crim es va cometre a la matinada i amb una arma blanca i, per últim, citen de nou el

nom del carrer: “El crim va ser comès de matinada en un domicili del carrer Rio Berbedillo”. Podem veure un punt i a part on la següent frase ja no té a veure amb aquest crim, sinó amb el tema de la violència masclista en general. Llegim com esmenten el total de víctimes del 2015, en aquesta mena de resum crida molt l’atenció que s’esmenta en tres ocasions que la dona va morir: “L’any passat van morir a tota Espanya 57 dones a mans de les seves parelles o ex parelles”, “la dona i la nena van morir” o “la mare de la dona morta”. De nou, trobem un gran error ja que ha hagut una gran pressió per tal de que els mitjans de comunicació reconeixin aquests casos com un assassinat, per tant, cal dir “van ser assassinades”.

Pel que fa a les fonts, cal dir que només és utilitzada una, la Prefectura Superior de Policia. D’una banda, és important dir que és adequada la utilització de fonts policials, però el ventall de fonts hauria de ser molt més ampli. Finalment, respecte al tractament fotogràfic, cal dir que a la peça apareix una fotografia i en aquesta veiem a diverses persones en una concentració rebutjant l’assassinat de Guadalajara, així ho cita el peu de foto: “Concentració de repulsa per l’assassinat de Galápagos, Guadalajara”. Per tant, no hi ha rastre de sensacionalisme ni de morbo a la fotografia.

El dia 14 de gener va aparèixer una altra notícia sobre violència de gènere. La pàgina número 28, corresponent a “Societat”, cita el primer crim masclista ocorregut a Catalunya: “Un home assassina a trets la seva ex parella a Vila-seca”.

**Les diferents notícies apareixen en 4 pàgines: 26, 28, 30 i 36. La resta de notícies es troben a la web.
Font: elaboració pròpia**

Amb aquest títol i amb “plaga social” com avanttítol El Periódico de Catalunya ens presenta aquesta peça que ocupa mitja pàgina, la mateixa destaca dos fets, el primer i com ja he esmentat, que l’homicidi es convertia en el primer d’aquestes característiques al territori català i, la segona, que l’home va matar la seva ex dona amb una arma de foc: “L’individu va matar la dona amb una escopeta de caça i després es va suïcidar”. D’aquesta manera, la explicació detallada del crim torna a ser utilitzada pel diari en el

destacat, cal recordar que a l'anterior notícia també s'esmenta com van ser assassinades les dones a Madrid i Guadalajara. Per tant, tornem a veure com les recomanacions dirigides als mitjans no es compleixen, ja que no té caràcter informatiu esmentar que la dona va ser assassinada amb una escopeta de caça. Si comencem a llegir el cos de la notícia, a la línia número set, torna a quedar palès que l'ex marit va matar a la dona amb una escopeta: "L'home la va matar disparant una escopeta de caça al mig del carrer del casc antic i acte seguit es va treure la vida amb la mateixa arma". A més, s'esmenta el carrer on es van portar a terme els fets i també diuen els noms tant de la víctima com de l'assassí: "Els fets es van produir cap a les 9.30 del matí a la confluència dels carrers Sant Bernat Calvó i Creus. Santos G.M., de 59 anys, va disparar i va matar la seva parella Lucinda E. M.". Cal dir que, en un primer moment, en el títol es parla de que ja no són parella i ara, com es pot llegir en aquesta línia, parlen de "parella". Així mateix, tornem a llegir que l'home es suïcidà després del crim tot i que s'amplia la informació: "L'homicida es va disparar al ventre i va morir hores després a l'Hospital Joan XXIII de Tarragona". Per tant, queda clar que la forma d'esmentar com es produïren els fets és indispensable en notícies com aquesta.

Després d'això, el diari utilitza un recurs molt usat pels mitjans en aquests casos, una frase de l'estil de "era molt simpàtic, sempre saludava". En aquest cas, s'utilitza com a font l'alcalde de Vila-seca, Josep Poblet i veí de la parella: "No hauria pensat que podria fer una cosa així, era una persona molt coneguda al poble". Paraules com aquesta són molt utilitzades per la població, però no són les adequades per publicar una peça a un diari important com és El Periódico de Catalunya. Un maltractador sempre té diverses facetes a la seva vida, pot ser un gran amic, un gran cap al seu treball, un gran fill i un gran veí; però aquest comportament canvia quan conviu amb la víctima. De fet, en ocasions, molts maltractadors fan creure al veïnat que ells són les víctimes de la parella, ja que saben com manipular la gent per tal de que pensin que la culpa la tenen elles, les vertaderes víctimes.

Haig de dir que la peça fa saber els lectors que no hi havia denúncies prèvies, ni ordres d'allunyament. Encara que el periodista podia explicar més sobre el tema de la violència masclista, donant informació sobre les possibles sortides o sobre números d'atenció a les dones que pateixen violència de gènere, no ho fa i dedica dotze línies més a explicar que havien estat una parella normal, que ell arreglava rentadores i que a ella la coneixien al poble de tota la vida. A més, aquestes dades són encapçalades amb el següent títol "Va deixar la casa". Crida l'atenció que diguin un fet tant important com que la dona va abandonar el domicili conjugal i que no el desenvolupin. Potser volia refer la seva vida o abandonar l'home que l'estava maltractant, però no ho esmenten; per tant llegint la notícia et crea la sensació de que la va matar perquè ella se'n va anar. Un dels punts més essencials per tractar la violència de gènere als mitjans és donar forces a les dones que ho estan patint per tal de que surtin d'aquest pou. Així doncs, aquesta missatge en concret no ajuda pas, si una dona maltractada llegeix la notícia només l'arriba un missatge molt clar, la va matar a trets davant de les seves filles després de que ella va voler separar-se.

Finalment, cal dir que trobem diverses fonts a la notícia: l'alcalde, els Mossos d'Esquadra, l'ajuntament i els Serveis Socials de Vila-seca. Però, d'altra banda, també llegim fonts que no són les adients. Per exemple, com he esmentat anteriorment, la dona s'havia separat de la parella i aquesta informació la donen els amics de la família, també hi ha un destacat titulat de la següent manera: "Un amic diu que Santos va trucar la dona perquè anés a recollir la seva filla". A més, és sorprenent com donen molta importància a veïns i amics quan no són una font vertaderament adequada per parlar dels fets: "Les informacions dels veïns i coneguts de la parella han assenyalat versions contradictòries sobre la convivència de la parella". Això fa referència a que una part del veïnat deia que era una parella totalment normal i una altra deia que tenien alguns conflictes últimament. Tot i això, encara que tinguessin desavinences, aquesta informació no té la suficient importància ni veracitat com per realitzar un destacat només parlant del que comentava el cercle de la parella. Després d'això llegim: "Un amic de l'autor dels trets va informar que en els últims dies s'havia mostrat molt nerviós", aquesta frase no té cap sentit ni cap rigor informatiu, a més eximeix de culpa l'assassí, ja que dona a entendre que va fer aquella "bogeria" perquè estava molt nerviós. Pel que fa a la fotografia, cal dir que apareix una que mostra una concentració celebrada a l'ajuntament de Vila-seca en rebuig el crim, és molt semblant a la vista anteriorment en la notícia de les assassinades a Madrid i Guadalajara.

El dia 22 de gener una dona va ser assassinada a València pel seu marit. En aquest cas, no apareix en la edició en paper del diari, sinó que va ser publicada a la web. De la mateixa manera que les peces anteriors, aquesta notícia està recollida a la secció "Societat". D'una banda, el punt sorprenent és el títol: "Mor una dona apunyalada pel seu marit a València". Un altre cop apareix el verb "matar" en comptes de "assassinar", ja que com he esmentat anteriorment no és el mateix morir que et maten. De nou el *modus operandi* del crim recau en el titular "apunyalada", encara que, almenys, l'avantítol cita que es tracta d'un nou assassinat masculista.

Cal dir que la profunditat del cas és ínfima, només utilitzen deu línies per parlar del tema. Un altre cop apareixen les paraules "ha mort": "Una dona de 73 anys ha mort a València apunyalada a mans, suposadament, del seu marit". Després d'aquest error explicatiu trobem un altre, si a l'inici de la notícia esmenten que ha estat un nou cas de violència de gènere perquè en el cos de la mateix diuen que ha estat suposadament el marit? Cal dir que expliquen amb detalls on vivia la parella "carrer de Marino Albesa, al barri d'Aiora", fet no aconsellable per les associacions que tracten la violència de gènere, ja que és una forma de vulneració de la intimitat.

De nou l'instrument del crim quedà palès en la peça informativa: "Les primeres investigacions apunten que l'home ha matat la seva dona amb una arma blanca" i el més sorprenent és que "arma blanca" estigui escrit en negreta. Respecte les fonts informatives, aquesta és la menys elaborada que trobem en comparació amb les anteriors analitzades; ja que podem llegir "primeres investigacions" i poques línies després "segons les mateixes fonts, no consten antecedents ni denúncies prèvies per maltractament en el matrimoni". Per tant, no citen amb exactitud quines són les fonts de la notícia, podem suposar que ha estat la policia, però no ho esmenten. Des del meu

punt de vista, aquesta peça no ha estat suficientment elaborada perquè es tracta d'una nota de premsa de l'agència de notícies EFE i el tema del poc o nul aprofundiment de les notícies que venen d'agències de premsa, no solament afecta aquesta temàtica, sinó el món del periodisme en general. A aquesta situació podem sumar que es tracta de la web i els continguts digitals solen buscar la rapidesa en comptes d'una bona elaboració, és a dir, prima ser el primer mitjà en publicar una peça en comptes d'esperar a aplegar més detalls i més fonts per tal d'escriure una notícia totalment contrastada.

Per últim, pel que fa a la fotografia, en aquest cas sí trobem una fotografia de caràcter sensacionalista. Després del titular podem observar com els equips mèdics (dos homes) introdueixen a l'ambulància el cadàver de la dona assassinada. A diferència de les fotografies anteriors on es mostra una població rebutjant el masclisme, en aquesta es mostra el més morbós.

Només un dia després, el 23 de gener, el diari torna a publicar a la seva web una notícia referent a la violència de gènere. En aquest cas, la notícia pertany a l'apartat "Societat", però està col·locada a "Successos"; així doncs el diari cau en l'error de classificar un fet com un assassinat masclista com un succés aïllat. Després d'això llegim "Un altre tràgic assassinat" i "Un home estrangula la seva dona a Mallorca", com a avantítol i títol, successivament. De nou, la explicació detallada del crim torna a ser-hi entre les línies més importants de la peça, en tres ocasions al llarg de les 23 línies que formen la notícia s'esmenta que la dona va ser estrangulada. És important dir que la peça s'inicia amb la següent frase: "Una dona anglesa de 49 anys ha mort aquest dissabte estrangulada pel seu marit", un altre cop el diari explica que una dona ha mort, quan en realitat ha estat assassinada.

A diferència de les peces comentades anteriorment, aquesta cita la nacionalitat de la víctima i de l'agressor: "una dona anglesa" i "l'home, també de nacionalitat anglesa". Aquestes dades no són necessàries i, per tant, no s'haurien d'escriure en casos com aquests perquè poden estigmatitzar aquesta nacionalitat com una violenta i masclista. Moltes persones que consumeixen premsa o altre tipus de mitjà de comunicació, a l'hora de llegir un titular com "un home equatorià mata la seva dona" pot arribar a pensar que ho ha fet perquè és equatorià i perquè la seva cultura és masclista, aquesta actitud es crea sobretot quan els agressors són àrabs i/o sud americans. Per tant, per tal de no suscitar cap tipus de pensament racista, no s'ha de posar la nacionalitat ni de la víctima ni de l'agressor. Pel que fa a les fonts, cal dir que aquesta sí que esmenta alguna font especialitzada, encara que no són suficients. En primer lloc, cita la Policia Local: "Quan la Policia Local ha arribat al lloc, al carrer de Bella Vista de la Costa de la Calma (Calvià), s'ha trobat la dona en parada cardiorespiratòria i ha iniciat la maniobra bàsica de reanimació". En segon lloc, també es cita el número 061 "ha indicat que la víctima presentava marques al coll que suggereixen que ha estat estrangulada". Finalment, aquesta notícia no conté fotografies.

El dia 26 de gener tots els mitjans de comunicació recollien una terrible notícia. El Periódico de Catalunya parlava d'ella de la següent manera: "Succés a Vitòria. Un home agredeix una dona i llança un nadó per la finestra". Aquesta peça que no ocupa ni la

meitat de la pàgina 30, pertanyent a “Societat”, no ha estat explicada per cap mitjà com un nou cas de violència de gènere. Des del meu punt de vista, jo crec que no ho ha estat perquè, segons la llei, la violència de gènere només té a veure amb un home i una dona que han tingut o tenen una relació sentimental. Segons les fonts citades aquesta dona i aquest home no tenien ni havien tingut cap relació sentimental, però havien mantingut relacions sexuals. A més, després d’agredir la noia va abusar sexualment del nadó de disset mesos i, segons la Policia, és per això que la dona va començar una discussió amb ell i aquest llançà el nadó per la finestra. Encara que no tinguessin una relació sentimental, l’agressor va llançar el nadó amb la intenció de fer mal a la mare i, per tant, és un tipus de violència; per aquest motiu jo he analitzat la notícia, perquè la considero un nou crim masculista.

En primer lloc, cal dir que novament s’explica de forma detallada com va ser el crim: “llança un nadó per la finestra” i, fins i tot, podem llegir en el destacat: “La nena de disset mesos va patir un traumatisme cranioencefàlic greu”, per tant, citen inclús com va acabar la nena. En segon lloc, en tot moment la notícia està explicada com si hagués estat una simple baralla entre dues persones: “(...) durant una baralla amb la mare de la criatura en què tots dos van resultar ferits”. En tercer lloc, el pis on va ocórrer el crim torna a ser citat detalladament “Els fets van passar a les 03.40 hores al primer pis del número 14 del carrer esmentat, a prop del museu d’art contemporani Artium”. En cap moment s’esmenta una font especialitzada, tota la estona es fa referència als veïns i, fins i tot, donen veu a una senyora que va dir al periodista que pensava que l’objecte el qual va ser llançat per la finestra era un nino.

A més, cal dir que es torna a citar la nacionalitat de tots dos: “la mare de la nena, de divuit anys i natural del Brasil” i “l’agressor, de nacionalitat espanyola”. Com he dit anteriorment, no és idònia la idea d’explicar quina és la nacionalitat de la víctima i/o de l’agressor perquè pot arribar a estigmatitzar.

Finalment, aquest succés va acabar de forma tràgica, ja que el nadó va morir a l’hospital a causa de les greus contusions. Quan el nadó va morir a l’hospital El Periódico de Catalunya va recollir de nou la notícia, en aquest cas ja desenvolupada i havent cercat les causes i havent preguntat als experts. Per això, crec que no van dur a terme una elaboració adequada en aquesta peça, ja que en tot moment utilitzen fonts no expertes que poden confondre i tergiversar la veritat, cal recordar que esmenten la notícia com una “picabaralla” quan l’agressor havia agredit a la mare i havia abusat sexualment del nadó abans de llençar-lo per la finestra.

El dia 27 de gener, de nou la web d’El Periódico de Catalunya, publica un nou cas de violència de gènere. En l’apartat de “Societat” llegim el següent títol: “Trobada morta una dona i detinguda la seva parella a Avilés”. Novament, el diari utilitza el verb morir, en comptes d’assassinar. En aquest cas, no escriuen cap avanttítol, només llegim al subtítol com va ser trobat el cos de la dona: “El cos de la víctima presentava cops” i, així, de nou apareix com va ser assassinada la dona, a més al cos de la notícia tornen a citar que va ser trobada amb cops. Un altre vegada, el periòdic esmenta el lloc exacte on

vivien en el que va succeir l'assassinat: "Els fets han passat en una vivenda situada al carrer de Ramón y Cajal, al cèntric barri d'El Carbayedo".

En referència a les fonts, cal dir que només esmenten que tota la informació ha estat explicada per "fonts policials" i "fonts pròximes a la investigació". Diuen que l'home presentava ferides i que va ser traslladat a l'hospital d'Oviedo, que era un matrimoni molt conegut al barri perquè regentaven una pastisseria i que els amics i veïns estaven sorpresos de que la pastisseria aquell matí no obrís, per aquest motiu van trucar a la policia. Però, en cap moment s'esmenta res més del cas i ni tan sols es fa referència a que ha estat un nou cas de violència de gènere, així ho mostra el títol. Finalment, la peça no està redactada juntament amb una fotografia i cal dir que torna a ser una notícia de l'agència de premsa EFE, per tant, podria ser que el diari no s'hagués molestat en elaborar més la nota de premsa enviada per EFE.

Pel que fa al mes de febrer, com he dit anteriorment, van succeir sis casos de violència masclista, quatre dones van ser assassinades, una altra va quedar en coma i la restant va ser assetjada. Cal dir però, que El Periódico de Catalunya només recull quatre notícies, els altres dos casos apareixen a la web de la versió en castellà El Periódico. El dia 13 de febrer la web d'El Periódico de Catalunya va publicar el següent avanttítol, títol i subtítol, respectivament: "Violència masclista. Detingut un home per fer-se passar per la seva ex parella per què l'agredissin sexualment. L'arrestat de 42 anys i de Valladolid, havia creat un perfil fals de la seva ex núvia en una xarxa social de contactes des d'on incitava altres homes a mantenir relacions violentes". En primer lloc, cal dir, que no puc portar a terme un anàlisi com els anteriors, ja que no es va produir l'assassinat. D'una banda, respecte l'extensió de la peça que està formada per deu paràgrafs, he de dir que és la notícia més llarga elaborada a la web d'El Periódico de Catalunya. D'altra banda, aquesta extensió ha fet que s'hagin pogut explicar tots els detalls, o sigui, la notícia està molt ben elaborada. Explica que va ser detingut el dia 8 de febrer, cita els delictes pels quals l'acusen, com va començar el patiment de la dona, entre altres. Respecte a aquest últim punt, podem observar l'actitud típica del maltractador, una vegada la noia ja no està amb ell aquest es proposa fer-li la vida impossible amb allò de "Si no és meva, no és de ningú", ja que la parella va trencar dos anys enrere. A més, el que crida l'atenció és el comportament dels homes que creient que era una situació consentida es van convertir en assetjadors. Em sembla sorprenent que qualsevol persona pugui suplantar la teva identitat per realitzar el que va fer aquest noi, però també m'ho sembla que altres homes cregueren el seu discurs i, fins i tot, el van fer.

Així mateix, cal dir que no es citen noms, ni el carrer de la víctima on va ser portat a terme l'assetjament. Sí que es cita la edat i la nacionalitat de la ex parella: "Era un home espanyol de 42 anys, amb domicili a Valladolid i amb qui la víctima havia mantingut una relació sentimental feia dos anys".

Finalment, com he esmentat anteriorment, la peça està molt ben elaborada i cita les fonts adients. Es cita la Policia Nacional, la Direcció General de Policia i el Grup de

Delictes Tecnològics. La notícia no està elaborada pel diari, sinó que ha estat enviada per l'agència de notícies EFE, fet totalment sorprenent. Cal dir que he analitzat altres peces informatives que eren curtes i poc elaborades perquè venien d'una agència i des d'El Periódico de Catalunya no s'havia portat a terme una reedició de la notícia, simplement es publicava amb la font. A més, pel que fa el tractament gràfic, la peça té una fotografia, però no té caràcter morbós ni sensacionalista. Es veu l'esquena d'un noi consultant una pàgina de cites, així ho tipifica el peu de la fotografia: "Un jove consulta a internet pàgines web per buscar parella".

Només un dia després, el dia 14 de febrer, El Periódico de Catalunya a la seva versió en paper publica un nou cas de violència masclista. En la pàgina 36 pertanyent a "Societat", podem veure el següent: "Plaga social. Dues dones moren assassinades a Màlaga i València". Aquest títol crida molt l'atenció, ja que torna a ser utilitzat el terme "mor", però en aquesta ocasió també s'utilitza "assassinada" o sigui que crea una sensació d'incongruència, seria molt més fàcil dir que ha sigut assassinada. A més, aquest avanttítol "plaga social" dóna a entendre (si també llegeixes el títol) que es tracta de violència de gènere, però quan es llegeix el primer paràgraf, les primeres deu línies no s'arriba a entendre: "En els dos casos la policia no havia confirmat ahir a la nit que es tractés de crims per violència masclista, però si es confirmés s'elevarien a 11 les dones mortes des de començament d'any". Per tant, d'una banda diuen que sí es tracta de violència de gènere, però per una altra esmenten que encara no està confirmat. A més, la paraula "dona morta" torna a aparèixer. Respecte l'extensió, cal dir que la notícia principal de la pàgina no és aquesta, sinó una que parla sobre neu i esquí. Per tant, podem veure la peça a la part dreta i ocupa molt menys de mitja pàgina. A aquest tracte mínim a una temàtica tan important, haig d'afegir que en aquesta notícia hi ha explicats tres casos, o sigui, en un espai ínfim hi ha tres notícies en una; tret que ja he vist anteriorment a El Periódico de Catalunya.

A més, la peça fa referència al cas d'una dona assassinada pel seu marit a València. Per explicar aquest fet, tornen a utilitzar la paraula "morta" en comptes de "assassinada": "A València, una dona de 71 anys va ser trobada morta al seu llit". A més, torna a ocórrer un fet molt repetit en les notícies referents a violència masclista, diuen exactament el pis on vivia la parella: "situada al carrer de José Benlliure, al barri del Cabanyal". Cal dir també, que torna a aparèixer el terme "morta", per tant, ho podem llegir en aquest cas de l'assassinat masclista a València tres vegades, una al títol i dues al cos del text: "Quan va accedir a la vivenda, es va trobar la mare morta al dormitori i el seu pare, de 74 anys, ferit a l'habitació contigua". Per últim, s'explica que no constaven denúncies anteriors per violència de gènere ni ordres d'allunyament i que l'home va haver de ser ingressat a un centre hospitalari perquè tenia ferides a les mans i perquè els agents sospitaven que havia ingerit barbitúrics.

El següent cas del qual es parla en aquesta peça informativa és l'ocorregut a Fuengirola. De nou, queda palès que la dona va morir, no que va ser assassinada: "En el cas de Fuengirola, la dona tenia 70 anys i era de nacionalitat danesa, va ser trobada morta al final d'una escala amb signes de violència". En aquest cas, a més, es cita la nacionalitat de la víctima. En només 13 línies, el diari pretén explicar un nou cas de violència de

gènere, encara que no aprofundeixen molt sobre ell. Només diuen que la investigació seguia oberta i que estaven pendents dels resultat de l'autòpsia, de fet llegim el següent destacat: “Si es confirma que és violència de gènere, pujarien a 11 les víctimes”. Per tant, novament pregunto que si encara no se sap si és violència de gènere o no perquè inicien la notícia amb un avantítol tan clar: Plaga social?

En tercer lloc, després de llegir el tractament tan superflu de l'anterior cas, llegim el següent: “Dos casos a Fuengirola”. Cal dir que al primer cas afegim aquest altre dut a terme, també, en aquesta localitat malaguenya. En primer lloc, aquesta explicació és una mica més extensa, però només amb la diferència de solament quatre línies, o sigui, en total llegim un nou cas en disset línies; el cas d'una dona a la que el seu marit va llançar per les escales. És important dir que el diari ho cita de diferent manera: “una dona fos ingressada amb ferides molt greus en un hospital després de precipitar-se al buit des del seu domicili, situat en una tercera planta”. Es va precipitar sola? Va ser un suïcidi? De la manera que està redactada la peça sembla que la dona va caure sola, que ningú la va empenyar. Després d'aquesta informació, l'únic detall que s'exposa és la situació de la dona: “la dona, de 25 anys, està en coma induït a causa de les lesions que es va fer en la caiguda”. En segon lloc, novament podem veure un tractament molt superficial de la temàtica, no hi ha una elaboració adequada, hauríem de llegir fonts expertes i molts més detalls. És sorprenent com la notícia principal de la pàgina que, com he esmentat anteriorment, explica la temporada de neu al Pirineu català, té molta més importància; diverses fonts, dos destacats i fins i tot, una fotografia. En canvi, al costat, llegim una notícia que no hi té res a veure, un tema greu, una tragèdia que plasma la realitat del país i a la qual El Periódico de Catalunya no li dona la importància que mereix.

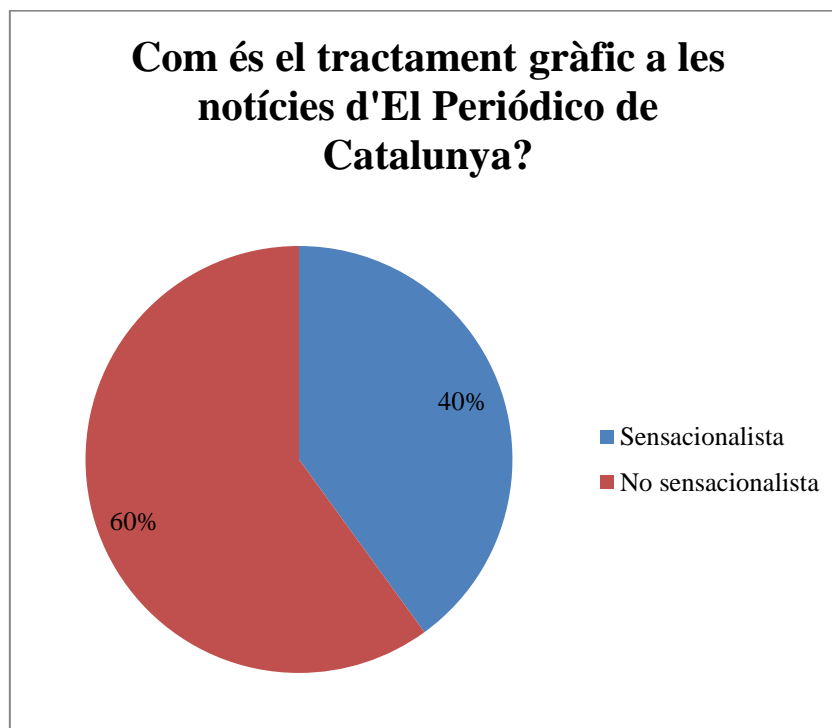
En el segon mes de l'any, a part d'aquests dos casos, dues dones més van ser assassinades a mans de les seva parelles. Però El Periódico de Catalunya no recull aquestes notícies, només es poden llegir a la versió en castellà de la web. El 12 de febrer un home va matar la seva parella a Becerreá, Lugo, i el 22 de febrer va succeir un cas similar a Miralbueno, Saragossa. Aquest últim cas va commocionar el poble saragossà, ja que la dona només dues setmanes abans havia denunciat la seva ex parella i va demanar una ordre d'allunyament, catorze dies després la va assassinar en el seu lloc de treball.

En definitiva, crida l'atenció com el diari ignora entre les seves pàgines casos de violència de gènere, no s'entén com la versió en català no elabora cap notícia sobre els casos esmentats i sí que ho fa la versió en castellà quan, normalment, ambdues recullen les mateixes notícies.

En tercer i últim lloc, el mes de març van ser assassinades quatre dones i, a més, l'ex parella d'una noia va cremar casa seva, però, afortunadament ni ella ni la seva filla es trobaven dins en aquells moments. Per tant, trobem en el tercer mes de l'any 2016 sis casos de violència masclista al territori espanyol. D'aquests sis casos, sorprenentment, El Periódico de Catalunya només recull un.

El dia 11 de març la web del diari recull a la seva secció “Societat” la següent notícia: “Un home mata la seva parella de 19 anys a Mallorca. L’assassí, de 22 anys, tenia antecedents per maltractament”. La notícia està composta per cinc paràgrafs i hi ha tretze línies en total. En primer lloc, cal dir que emfatitzen molt en que l’assassí tenia antecedents per maltractament, però no profunditzen més sobre això en el cos del text. Cal dir també que citen exactament el lloc on vivia la noia: “Fonts de la Guàrdia Civil han indicat que al personar-se a la vivenda situada al carrer de la Mare de Déu de Lourdes de la localitat d’Artà, els agents han trobat morta la noia”. Com es pot veure, tornem a llegir la paraula “morta”, en comptes de “assassinada”. També, he de ressaltar que es diuen les nacionalitats tant de la víctima com de l’agressor: “El detingut d’origen sud-americà s’ha entregat cap a les 10.45 hores a la comandància de la Guàrdia Civil on ha comunicat que havia matat la seva parella, de nacionalitat espanyola”, de la mateixa manera que diu els noms dels dos: “Ha identificat la víctima com a Victoria S.M. i el presumpte agressor com a Carlos G.V.”. Al llarg del cos del text, diuen en dues ocasions la nacionalitat de l’assassí, la primera vegada es diu que és sud-americà i la segona es diu de manera més exacta “de nacionalitat colombiana”.

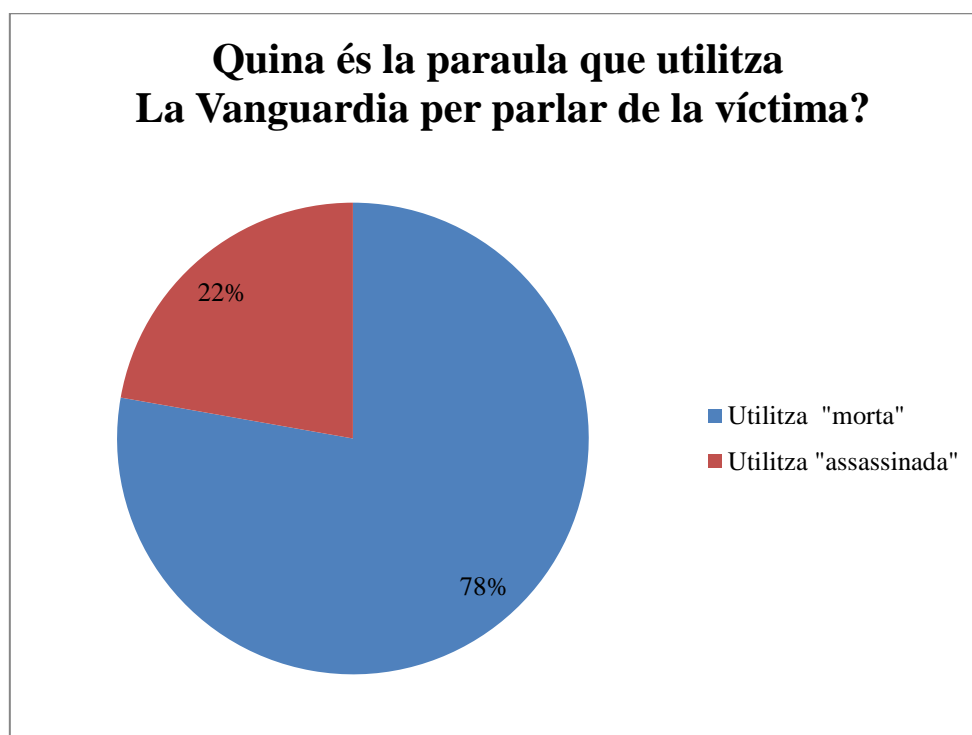
Finalment, respecte les fonts, cal dir que es mencionen la Guàrdia Civil i la Delegació del Govern a les Balears, és positiu utilitzar fonts expertes com són els cossos policials, però haurien d’utilitzar alguna font més. Respecte al tractament gràfic, la notícia conté una fotografia i en aquest cas sí que és de caràcter sensacionalista, en la mateixa podem veure policies pertanyents a la Guàrdia Civil portant el cadàver de la noia.

Hi ha 5 notícies que contenen fotografia, d'altra banda, 4 són les que no la contenen. Font: elaboració pròpia

La Vanguardia

El dia 5 de gener, el diari La Vanguardia recull la primera notícia referent a violència masclista de l'any. A diferència d'El Periódico de Catalunya que elabora la notícia un dia després, el 6. En la pàgina número 33, pertanyent a "Tendències", es pot veure una informació principal que parla sobre un medicament, el paracetamol, i sota aquesta veiem una altra que parla sobre violència de gènere: "El Suprem rebutja la gelosia com a atenuant en la violència masclista", és sorprenent com La Vanguardia elabora una notícia sobre una dona assassinada pel seu marit i la introdueix en el text com si fos el destacat d'aquesta citada anteriorment. De nou, veiem com el tema de la violència de gènere està menyspreat informativament, no és adient escriure una notícia sobre "La primera víctima de l'any" com un destacat d'una altra peça, ja que s'ha d'explicar tot un cas en dues petites columnes, dividides en 22 línies. D'una banda, cal destacar el títol de la peça: "Una dona mor estrangulada". Novament, apareix la paraula "morta" en comptes "d'assassinada".

En 7 notícies apareix la paraula morta, en només 2 apareix assassinada. Font: elaboració pròpia

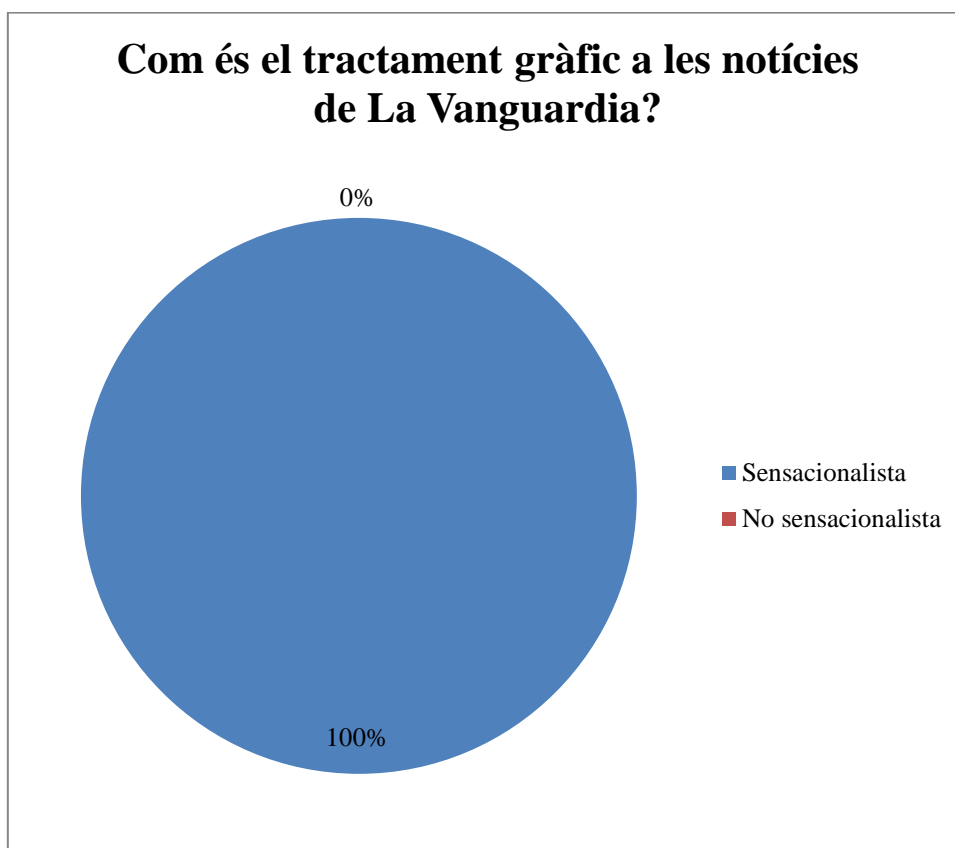
D'altra banda, respecte el cos del text, la notícia s'inicia tot dient la edat de la víctima i la seva nacionalitat: "Una dona de 43 anys de nacionalitat romanesa". A més, novament s'especifica que la dona va morir i no va ser assassinada. També es cita la nacionalitat de l'agressor, la seva parella: "La parella de la víctima, un home de 41 anys d'origen albanokosovar". Però, el fet més sorprenent és la frase que cita el diari per tal de mostrar que l'home s'entrega a la policia després d'haver assassinat la seva parella: "Va anar a la comissaria i va ser detingut en confessar el crim: "He fet una cosa dolenta". Des del

meu punt de vista, és necessari explicar que l'home es va entregar a la policia, però no cal citar aquesta frase perquè no aporta cap interès informatiu. Així mateix, es cita que a l'actualitat no hi havia denúncies interposades per la víctima, ni tampoc ordres d'allunyament, però expliquen que al passat la víctima sí va interposar una denúncia a la parella: "Fa uns anys la víctima va interposar una denúncia contra la parella per maltractaments". Finalment, cal dir que apareix una única font que és la Policia Nacional, per tant, es pot comprovar la elaboració tan pobre que han realitzat en aquesta notícia. Encara que cal dir que la peça pertany a l'agència EFE i el que ha fet el diari ha estat buscar un bon lloc on posar la notícia, en comptes d'elaborar-la més profundament i cercar un lloc apropiat per introduir-la. És important dir també que es cita la manera en la qual va ser assassinada i està explicat amb tot luxe de detalls: "La Policia Nacional va anar a l'habitatge i va trobar el cadàver de la dona al llit i amb marques d'estrangulació al coll". En definitiva, novament una notícia de violència de gènere es tracta d'una forma molt superficial, ni tan sols se sap què ha passat amb l'agressor, només s'explica que va ser detingut.

El dia 6 de gener, la pàgina 31 pertanyent a "Tendències" recull un altre cas de violència masculista. Cal dir que la peça no és l'element principal de la pàgina, les notícies principals tracten sobre la taula periòdica que s'ha ampliat amb quatre nous elements químics i sobre com atacar un gen bàsic del càncer, respectivament. A la part dreta de la pàgina trobem quatre petites peces encapçalades pel títol següent: "Panorama". La primera notícia és la que parla de violència de gènere: "Segona víctima mortal per violència masculista del 2016". Podem veure, novament, com es tracta el tema com si fos un succés més, de fet crida molt l'atenció que el títol corresponent sigui "Panorama", com he dit. En divuit línies La Vanguardia intenta explicar què ha passat, però, és clar, és una quantitat ínfima en la qual es pot apreciar que no hi ha una elaboració extensa. Després del títol la paraula que precedeix la peça és: "Violència", ara sí que comencen a explicar l'ocorregut. "Una dona de 33 anys va morir apunyalada ahir a Galápagos, Guadalajara". Una vegada més el diari especifica que va morir, quan en realitat va ser assassinada i, a més, en aquest cas cita també com va ser assassinada, per apunyalament. Sobre l'agressor només diuen que ha estat detingut per la Guàrdia Civil, no s'esplaien més i expliquen què passarà amb ell en el futur. A més, l'única font experta que apareix és la Delegació al Govern de Castella la Manxa, quan s'exposa que no es tenia constància de que la dona hagués denunciat o interposat alguna ordre d'allunyament a la parella: "Segons va informar la Delegació al Govern de Castella la Manxa, la dona no havia interposat anteriorment cap denúncia ni es tenia constància d'agressions prèvies". Així mateix, he de dir que no s'explica res més sobre el cas, només que eren pares d'una nena petita i que ara aquesta es troba amb els seus avis. Per tant, podem veure que la extensió és ridícula, a més no es citen dades referents a víctima i agressor i no hi ha fotografies. Finalment, de nou veiem com el diari no és qui elabora el contingut, ja que es tracta d'una peça enviada per l'agència EFE, així doncs, queda palès que no han volgut estendre's més en la notícia, han col·locat directament la peça enviada per EFE.

El dia 14 de gener La Vanguardia també es fa ressò del primer cas de violència de gènere a Catalunya, l'ocorregut a Vila-seca. Aquesta notícia és la més extensa de totes les elaborades pel diari, ja que està composta per una fotografia, el cos del text que són cinc columnes i un destacat. La notícia es pot llegir a la pàgina 31 pertanyent a la secció "Tendències" i conté el següent títol: "Un home mata a trets a la seva ex parella al mig del carrer a Vila-seca i se suïcida". A continuació ve el subtítol: "La víctima se n'havia anat de casa i no consten denúncies per maltractaments". En primer lloc, novament podem veure com el mode en el qual va ser assassinada queda palès de forma detallada i, en aquest cas, fins i tot es recull al títol de la peça. En segon lloc, crida l'atenció la manera en la qual comença el subtítol: "La víctima se n'havia anat de casa". Cal anar amb compte amb les paraules que escrivim perquè potser donem a entendre una altra cosa. En aquest cas, la periodista vol explicar que la dona se n'havia anat de casa seva feia uns dies, però quan ho llegim després del títol: "Un home mata a trets la seva ex parella", ens dóna a entendre que la va matar perquè s'havia anat. En ocasions es creen situacions similars, amb aquest titular el que li arriba a una dona que pateix un cas de violència de gènere és que només podrà sortir d'aquest patiment d'una forma, assassinada, perquè és només el que fan arribar des dels mitjans de comunicació. En comptes de citar la notícia sense sobre victimitzar l'assassinada tot dient que va aconseguir sortir del maltractament o que va poder fer la seva pròpia vida, com és aquest cas, els diaris només es centren en els assassinats. El que més crida l'atenció d'aquesta peça és que està explicada com si fos una narració, una crònica: "Feia tres dies que la Lucinda se n'havia anat de casa. Però ahir al matí, el Santos la va trucar i la va citar a la que havia estat casa seva (...)". Si no saps que es tracta d'una peça informativa de La Vanguardia, pots arribar a creure que es tracta de la primera frase d'un llibre. De forma molt detallada es descriu com va ser assassinada: "li va disparar diverses vegades al cap amb una escopeta" i com, posteriorment, l'agressor es va suïcidar: "el Santos es va disparar a l'abdomen". A més, cal dir que torna a explicar com va ser l'assassinat, però afegint l'hora, el lloc i, fins i tot, el calibre de l'arma: "va disparar en diverses ocasions amb una escopeta de calibre 12". Així mateix, cita on vivien i fa un recull molt detallat del que va passar a continuació de l'assassinat, que la filla gran es trobava en aquells moments a la casa i que tenia previst casar-se aquell cap de setmana, que la filla petita es trobava a l'institut, que la regidora de Benestar Social va portar a ambdues al psicòleg i que la germana de la víctima es faria càrrec de les dues filles a partir d'aquell moment. Tot el que envolta la notícia és sensacionalista i només vol emocionar el lector, per això diu que la gran haurà de suspendre el seu casament a causa de l'ocorregut. A més, podem comprovar com les fonts són les mateixes que les utilitzades a El Periódico de Catalunya: Josep Poblet (l'alcalde), els veïns i amics de la parella i els Mossos d'Esquadra. Crida l'atenció el destacat: "Les dues filles de l'ex matrimoni, de 20 i 15 anys, van rebre suport psicològic després del crim", ja que conté informació òbvia i prescindible, evidentment les filles han patit un dolor terrible i no cal dir-ho en un destacat. He de dir també que aquesta peça recull les mateixes declaracions dels veïns d'El Periódico de Catalunya. Com a titular del nou destacat llegim: "Minuts abans del crim se'l veia tranquil". El cos del text que precedeix a aquestes paraules no té cap rellevància informativa, només fa referència a la veu del veïnat: "A ell el coneixia molta gent, ha arreglat la rentadora de mig poble". Amb aquestes paraules l'únic

missatge que arriba als lectors és que l'home era tranquil, treballador, bona persona i molt sociable i que ha passat per un moment de bogeria transitòria i no és pas així. Finalment, cal dir que aquesta notícia és la única de La Vanguardia que conté una fotografia, en aquest cas es veu els Mossos d'Esquadra acordonant la zona i amb números en el terra, els quals senyalen les proves del crim.

La Vanguardia només exposa una fotografia. Crida l'atenció el poc tractament gràfic que es dona i la única peça fotogràfica que hi ha, la considero sensacionalista. Font: elaboració pròpia

El dia 23 de gener apareix a La Vanguardia una altra notícia sobre violència masclista. Crida molt l'atenció el tractament donat a aquesta peça, elaborada a la pàgina 35 pertanyent a "Tendències". D'una banda, són dues peces les protagonistes d'aquesta pàgina, una tracta sobre el bullying i l'altra sobre la pederàstia. El fet sorprenent és que per citar el nou assassinat masclista se'l menciona en un petit requadre amb "La dada" com a títol. Llegim la petita peça rodejada de dues notícies amb les quals no té res a veure, exactament la observem a la segona columna corresponent a la notícia sobre el bullying. Això demostra que realitzen un tractament pobre i poc respectuós sobre una temàtica tan important com és la referent als assassinats masclistes. Crec que és una falta de respecte publicar una peça de només dotze línies, en un lloc que ni tan sols li correspon. Després del títol: "Assassinada per violència masclista", llegim al cos del text que "una dona de 73 anys va ser trobada ahir morta". Novament, el mitjà expressa que una dona mor, en comptes de que ha estat assassinada pel seu marit. A més, cal dir

que la informació donada és incongruent, ja que com he esmentat anteriorment especifiquen que el cas portat a terme ha estat un assassinat masclista, però en les frases següents llegim que ha aparegut morta apunyalada suposadament pel seu marit. Si encara no se sap segur que l'assassí ha estat el seu marit, perquè titulen la peça com a assassinat masclista? Cal dir que la elaboració és molt escassa, no hi ha informació suficient, només fan referència a l'hora de l'assassinat, les edats de víctima i agressor, que l'home posteriorment es suïcidà i que els cadàvers els van trobar la filla de la parella hores després. De nou, es tracta d'una peça provinent de l'agència de notícies EFE.

Només un dia després, el dia 24 de gener, La Vanguardia elabora una altra notícia sobre violència masclista. Novament, podem veure-la a la secció "Tendències" i a la pàgina 37, imparell. En aquest cas, crida molt l'atenció el títol de la notícia: "Una dona és assassinada a Palma pel seu home amb el cable del telèfon". No és correcte explicar com ha ocorregut l'assassinat i molt menys amb tants detalls i al propi titular. A més, cal dir que en aquesta notícia es cita, de nou, la nacionalitat de la víctima: "Una dona anglesa de 49 anys, identificada com L.J. va ser assassinada ahir pel seu marit". Podem observar com també s'especifiquen les inicials. Així mateix, crida molt l'atenció el llenguatge utilitzat, ja que una vegada més tornen a citar com va ser assassinada la dona: "la va escanyar amb el cable del carregador del telèfon". Després de llegir aquestes línies només puc dir que no és adient utilitzar segons quina paraula, un tema tant delicat com és la violència de gènere caldria tractar-lo amb més cura. Veiem com obren la notícia amb un detall bastant escabros, però després a les primeres línies podem llegir com amplien la informació: "el carregador del telèfon". Respecte a les dades, cal dir que es fa palès que no hi havia antecedents ni denúncies prèvies per maltractament. Així mateix, identifiquen també la identitat de l'assassí: "El marit, també anglès, de 50 anys i identificat amb les inicials W.L.". I, a més, queda clar on va succeir el cas: "S'ha produït al número 155 del carrer Bella Vista, als apartaments Siesta de Calvià". És sorprenent com el títol de la notícia expressa que la dona ha estat assassinada pel seu marit i el cos del text cita dues vegades "presumpte assassí". Cal dir, també, que tornen a explicar com ha estat assassinada la dona, per tant, ja són tres les vegades en les que ho expliquen. Però, en aquesta ocasió elaboren una reconstrucció de com van ser els fets i com els equips sanitaris van rebre la notícia: "es van personar poc després de la trucada a l'apartament i l'equip sanitari va intentar reanimar la dona, que havia patit una parada cardiorespiratòria, si bé no va poder evitar que morís". A més, afegixen: "Els professionals sanitaris van observar que la dona tenia significatives marques al coll que revelaven que havia estat escanyada".

Pel que fa a l'extensió, he de dir que torno a veure un tractament superficial i ínfim. Només ocupa la última columna inferior de la pàgina. D'altra banda, pel que correspon a les fonts, es cita sobretot la Guàrdia Civil, ja que ha estat la responsable de la investigació.

El dia 26 de gener, apareix a la pàgina 32 pertanyent a la secció "Tendències", la notícia que té a veure amb el cas del nadó de Vitòria. "Agradeix la dona i llença el nadó al buit". Amb aquest títol comença la peça de La Vanguardia, de nou veiem una extensió

diminuta pel cas tan important del qual es parla, només s'utilitzen tres columnes en la part inferior de la pàgina. Crida l'atenció com les altres notícies que parlen de violència masclista es troben recollides en pàgines imparells, però aquesta no. Des del meu punt de vista, crec que La Vanguardia ha elaborat aquesta peça en una pàgina parell perquè no la consideren violència de gènere.

D'altra banda, cal dir que obren el cos del text explicant, novament, el crim: "Un home de 30 anys va llençar ahir per la finestra d'un habitatge de Vitòria una nena de 17 mesos". En cap moment es fan ressò dels noms de les víctimes ni de l'agressor, però sí diuen les nacionalitats: "la mare de la menuda, de 18 anys i natural del Brasil" i "l'agressor de 30 anys i nacionalitat espanyola".

Respecte al tractament de la peça, he pogut comprovar com les fonts són les mateixes que les utilitzades a la notícia elaborada per El Periódico de Catalunya. Expliquen detalladament el que deien els veïns: "diversos veïns van poder veure com la parella es clavava cops i empentes, i fins i tot una veïna va creure que veia com "ella l'apunyalava a ell". I citen exactament el mateix que l'altre diari que cap veí va sortir a socórrer el nadó perquè creien que es tractava d'un ninot. Respecte a les fonts, es pot veure com li donen molta importància a les declaracions d'uns veïns que potser no diuen la veritat i redactant-les només es falseja i s'embruta el succeït. Citen només la veu de la Ertzaintza la qual desconeix quina era la relació entre ambdues persones i, per tant, no s'arrisquen a dir que ha estat un nou cas de violència masclista, des del meu punt de vista, sí que ho és.

En segon lloc, respecte el mes de febrer. El dia 13, el diari La Vanguardia recull un nou cas de violència masclista. Aquesta peça la veiem a la pàgina 35, pertanyent a la secció "Tendències", respecte aquest fet, em crida molt l'atenció que justament al costat i a la part superior de la notícia es poden veure notícies totalment diferents a la de l'assassinat masclista. D'una banda, una té a veure amb ciència i l'altra amb un cas a Mallorca en el que un bisbe ha estat substituït per haver tingut una relació amb la seva secretària. Crec que, una vegada més, no se li dóna la suficientment importància als casos de violència de gènere, ja que a més de ser exposada amb notícies que no tenen res a veure, l'extensió del text és irrisòria. Cal dir que es tracta d'una nota de premsa de l'agència EFE, de nou, la peça ha estat publicada directament sense cap tipus d'ampliació per part del diari, per tant, podem veure la poca elaboració de les notícies.

De nou, el títol de la notícia recull com va ser assassinada la dona: "L'assassinada d'un tret pel seu home a Lugo, novena víctima mortal del 2015". Cal dir que s'han equivocat amb la data, es refereix a les assassinades al 2016. Pel que fa als noms de víctima i agressor, cal dir que apareixen tots dos: "Ana G.N i José Manuel C". A més, cal assenyalar com al títol figura la paraula "assassinada", però a l'inici del cos del text hi citen el següent: "Una dona de 40 anys va morir divendres a la nit a Becerreá, Lugo". No entenc com si d'una banda, expliquen que ha estat assassinada, com poden dir després que ha mort. Un altre fet important a destacar és que, a més de citar com va ser

assassinada, diuen l'arma del crim de manera molt detallada: “a causa del tret d'escopeta de caça que li va disparar la seva parella”. A més, citen també fets relacionats amb els fills: “els dos fills menors de la víctima, que són fruit d'una relació anterior, van presenciar l'assassinat. El menor fins i tot va resultar ferit lleu pel rebot d'ela bala”. Crec que no és necessària aquesta informació, només crea més polèmica i crea una situació sensacionalista. És molt important dir que no fan referència a cap font experta, només citen el tinent d'alcalde i un amic de l'agressor, els quals van convèncer a l'home per tal de que s'entregués a la policia. Finalment, m'ha cridat l'atenció que La Vanguardia utilitzi el terme “femicidi masclista”, ja que a cap altra notícia ha sigut utilitzat.

El dia 14 de febrer, el diari La Vanguardia publica una nova peça sobre violència de gènere. En aquest cas, veig novament com en un espai reduït expliquen diverses notícies, tres exactament. Cal dir que es tracta de dos casos ocorreguts a Fuengirola i un a València. En primer lloc, és important dir que trobem les notícies a la pàgina número 44, en aquest cas parell, i pertanyent a la secció “Tendències”. Pel que fa a l'extensió, una vegada més, la notícia principal de la pàgina no és la que tracta de violència masclista, en aquesta ocasió, la notícia principal té a veure amb ciència (com el cas explicat anteriorment). A més, cal destacar que utilitzen només la franja inferior i les seves respectives cinc columnes, per detallar el crim. De la mateixa manera que elaboren un destacat: “Tancat el còmput del 2015, el nombre de dones assassinades es va elevar a 59, la pitjor xifra des del 2011”.

En primer lloc, la primera notícia de la qual parlen és la d'un assassinat masclista a València: “Ahir, una dona de 71 anys va ser assassinada a ganivetades al seu domicili de València”. D'aquesta peça m'ha cridat molt l'atenció el seu llenguatge, mentre que normalment La Vanguardia deia que les dones protagonistes de les notícies “havien mort”, aquest cas recalca que “va ser assassinada”. Cal dir que expliquen el cas de la mateixa manera que El Periódico de Catalunya, no aporten res de nou, mencionen que va ser el fill de la parella que va trobar el cadàver de la dona sobre el llit: “Dins va trobar la seva mare morta al llit amb signes de violència per arma blanca i el seu pare ferit en una habitació contigua”. He pogut comprovar com, novament, citen com va ser exactament l'assassinat; com he dit anteriorment, només en la primera línia ja llegim que va ser assassinada a ganivetades. Pel que fa a les fonts, una vegada més la única font utilitzada és la policia. En aquesta peça, la policia fa saber que no constaven denúncies prèvies ni ordres d'allunyament, a més, també són els que informen que al marit el van haver de traslladar a un hospital de València perquè presentava ferides d'arma blanca a les mans.

En segon lloc, La Vanguardia explica un cas ocorregut a Fuengirola: “Ahir també va ser detingut el marit de la dona estrangera, d'uns 70 anys, trobada morta amb signes de violència”. En aquest cas, podem comprovar com el diari expressa, una vegada més, que la dona va aparèixer morta i no que va ser assassinada. Cal dir que no expliquen en profunditat el cas, només citen la nacionalitat de l'agressor: “de nacionalitat danesa” i a la dona la qualifiquen de “dona estrangera”, aquestes paraules m'han sorprès molt. A més, es diu que la dona va ser trobada morta al final d'una escala i que l'home, al qui

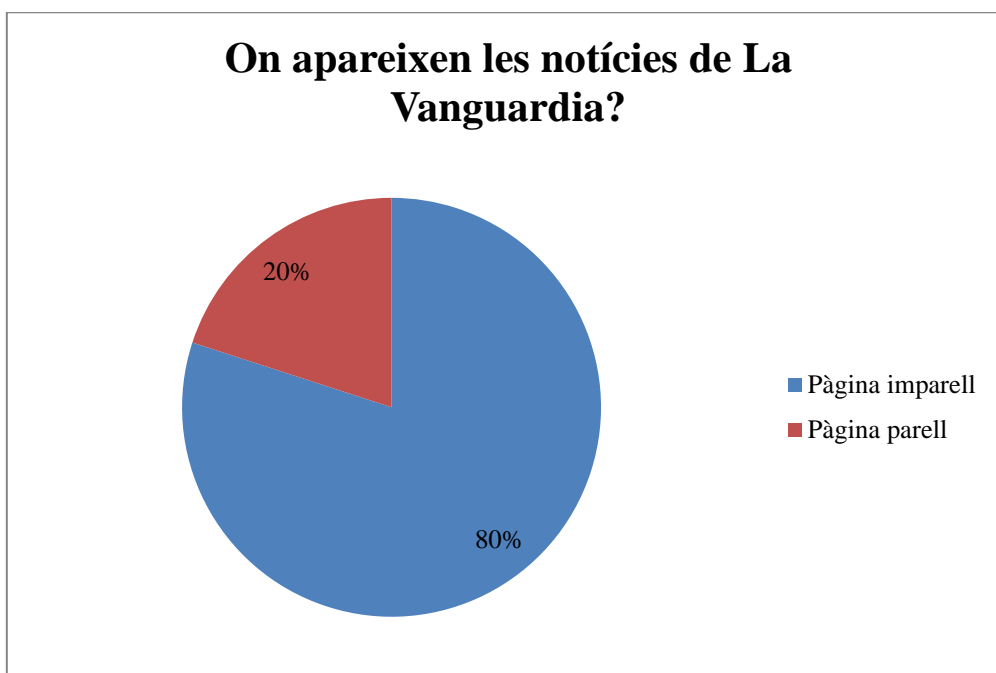
després van identificar com el seu ex marit, va ser detingut; però no donen més explicacions. Només quinze línies són utilitzades per desenvolupar la peça, ja que amb les següents paraules donen pas a la última notícia: “És el segon succés tràgic per a les dones que es produeix a Fuengirola en l’última setmana”.

En tercer lloc, la darrera notícia ocupa la última posició amb la menor quantitat de línies, només catorze. Aquesta tercera notícia explica un altre cas succeït a Fuengirola, en aquest ocasió la dona no va ser assassinada, sinó que el seu marit la va llençar per les escales, però La Vanguardia no ho explica pas així: “Una dona es troba ingressada en coma en un hospital arran de precipitar-se al buit des del seu domicili en una tercera planta”. Per tant, amb aquesta frase no queda clar si ha estat un nou cas de violència de gènere o, potser, es tracta d’un suïcidi. A més, després d’aquestes línies podem llegir com esmenten que la Policia Nacional ha detingut la parella per la presumpta implicació en el succés i, a causa d’això, el jutjat havia decretat presó provisional. Crida molt l’atenció el tractament d’aquesta última peça, ja que es tracta d’una manera molt ambigua. Si encara no se sap si l’home ha estat el culpable o no, sempre s’ha de mantenir la presumpció d’innocència, però La Vanguardia no elabora d’una forma correcta la notícia. La manera més adient seria: Una dona es troba ingressada en coma en un hospital arran de que el seu marit, suposadament, l’hagi precipitat al buit des d’un tercer pis. Ja que de la manera en la que queda explicada la notícia, el lector pot confondre’s i creure que no es tracta d’un nou episodi masculista. Per últim, és important escriure les últimes paraules d’aquesta peça: “Aquest fet, sí s’investiga com un cas de violència de gènere”. Després d’això no s’explica de què es parla, des del meu punt de vista, donen a entendre que l’anterior cas no s’està investigant com un cas de violència de gènere.

El dia 23 de febrer apareix una altra notícia referent a la violència de gènere i es troba a la pàgina 33, pertanyent a “Tendències”. Pel que fa a l’extensió, torno a veure una peça extremadament curta, a la part dreta de la pàgina amb tres peces més. Totes quatre les podem llegir sota el títol “Panorama”. Novament, una notícia de violència masculista passa totalment desapercebuda, en aquest cas, es troba entre notícies sobre l’atmosfera, sobre la demolició d’un hotel anomenat “El Algarrobico”, sobre una nova hipòtesi de l’arribada dels humans a Europa, sobre la intoxicació d’una criatura per marihuana i sobre l’assassinat de la presidenta de la Diputació de Lleó. Una vegada més, el tractament és superficial, la notícia no està gens elaborada i s’exposa com si fos un succés més, de fet aquesta és la introducció utilitzada “Successos”. Pel que fa al llenguatge, la peça comença de la següent manera: “Assassinada per l’ex parella a l’Aragó”. Per tant, llegint aquestes paraules, ens adonem que es tracta d’un nou cas de violència masculista, però si deixem de banda el títol i iniciem la lectura del cos del text ens trobem amb això: “Una dona va ser trobada morta ahir en un bar de Saragossa al costat de l’ex parella que presumptament l’hauria disparat i s’hauria suïcidat després”. Per tant, en un primer moment citen al títol que sí es tracta d’un nou feminicidi, però poc després es desdiiuen i continuen amb la següent frase: “Si es confirma que es tracta d’un nou cas de violència masculista, s’eleva a onze el nombre de víctimes per violència de gènere aquest any”. Així mateix, cal dir que no donen gens d’importància a

un fet essencial en aquest cas. La dona assassinada feia tan sols dues setmanes que havia interposat una ordre d'allunyament contra la seva ex parella, catorze dies després la va matar al lloc on treballava. Des del meu punt de vista, aquest fet és clau en el cas i caldria denunciar-ho, com és possible que havent posat una denúncia aquest dona, desgraciadament, va acabar sent assassinada? Aquestes paraules haurien de ser proferides sempre pels mitjans de comunicació, ja que som un element essencial per plasmar tot el que succeeix a la nostra societat i cridant l'atenció sobre aquests casos, podríem canviar molt les coses. No és possible que un diari com La Vanguardia de tirada nacional i rellevància, passi sense profunditat per un cas tan terrible com aquest i no utilitzi un llenguatge crític. Així mateix, cal dir que no expressen res més sobre el cas, en total són disset les línies; com es pot veure és un tractament molt pobre. De fet, es tracta d'una peça enviada per agències (així està firmada la notícia), novament, es veu com el diari no amplia la informació que ha arribat d'una agència.

En tercer lloc, respecte el mes de març, La Vanguardia només elabora una notícia sobre les dones assassinades per violència de gènere al territori espanyol. En aquest cas, és una notícia publicada el dia 12 i la trobem a la pàgina 29, imparell, corresponent a la secció "Tendències".

Les diferents notícies apareixen en deu pàgines diferents: a la 31 dues vegades, a la 33, a la 35 dues vegades, a la 37, a la 32, a la 33 i a la 29. Font: elaboració pròpia

Aquesta nova notícia la trobem a la part esquerra de la pàgina en un destacat, més llarg del que normalment elabora La Vanguardia. Però, cal dir que no és la notícia principal de la pàgina, la principal parla sobre el tema de la violència de gènere en general. "Les xifres de la violència masculista: 353 denúncies al dia, 129.000 a l'any". M'ha cridat molt l'atenció, de forma positiva, aquesta peça ja que és la primera notícia referent a

violència masclista en ocupar la major part d'una pàgina. A més, el subtítol és molt adequat: “Creixen les acusacions, les ordres de protecció i les condemnes als maltractadors”. És imprescindible ensenyar aquestes xifres per tal de mostrar als agressors que, poc a poc, les dones perden la por i poden denunciar i que, a més, ells tindran el seu càstig. Pel que fa a la peça de l'assassinat, comença de la següent manera: “L'assassí té antecedents per haver maltractat”. A més, cal dir que en aquest cas sí mencionen la nacionalitat, tant de la víctima com la de l'agressor: “El detingut, d'origen colombià” i “va confessar haver matat la seva parella nacionalitat espanyola”. En dues ocasions citen la paraula presumpte: “La Guàrdia Civil de Mallorca va detenir ahir un jove de 22 anys com a presumpte autor de l'assassinat de la seva parella de 19” i “El presumpte autor tenia antecedents per violència de gènere”. Per últim, cal dir que emfatitzen molt en el fet que ell ja havia estat denunciat anteriorment i, encara que no ho expressen exactament, entenc que ho havia estat per una anterior parella. Finalment, respecte a les fonts, de nou només apareix una i, en aquest cas, és el Jutjat d'Instrucció número 1 de Manacor el qual és l'encarregat de la investigació.

Notícies que no apareixen ni a El Periódico de Catalunya ni a La Vanguardia

En primer lloc, com he esmentat anteriorment va haver nou casos de violència masclista el gener, però El Periódico de Catalunya només va publicar set. El primer va succeir el 8 de gener a Badajoz quan van trobar a un embassament de la província extremeña el cadàver d'una dona. Des del meu punt de vista, jo crec que el diari no va recollir la notícia perquè no ho va considerar violència de gènere, no tenia la suficient informació com per elaborar una peça. Encara que si observem un altre diari com és El País podem comprovar que aquest sí va recollir la notícia (titulars recollits als annexos): “Tercer cas de violència masclista en 2016 en tan sols quatre dies. El cadàver d'una dona de nacionalitat romanesa ha sigut trobat en un embassament de Badajoz”. El segon va succeir a la localitat corunyesa de Narón, el dia tretze. En un primer moment, la policia va creure que es tractava d'un robatori, ja que el marit va culpar una banda de lladres. Quinze dies després, la policia va detenir la parella per haver degollat la dona. El Periódico de Catalunya tampoc es fa ressò del cas, una vegada més, jo crec que no tenien la suficient informació, no van fer el seguiment de la notícia i concretaren que es tractava d'un robatori, no d'un nou feminicidi. D'altra banda, el diari El País, sí que torna a recollir el cas i ho fa de la següent manera: “La policia destapa un crim masclista darrere un suposat atracament. Detingut el marit d'una dona degollada a casa seva a Narón (A Corunya) fa quinze dies. L'home, el qual demanava a crits una ambulància, va culpar una banda de lladres”. Pel que fa a La Vanguardia, cal dir que va coincidir amb El Periódico de Catalunya a l'hora de no mencionar dues notícies, els casos de Badajoz i A Corunya. Però La Vanguardia tampoc es va fer ressò del cas d'Avilés. Aquest succés sí que el va plasmar a la seva web El Periódico de Catalunya, el vint –i– set de gener.

Respecte el mes de febrer, és important dir que El Periódico de Catalunya va recollir quatre notícies de les sis en total que hi havia sobre violència masclista. Les dues

notícies restants van ser publicades a la web en castellà d'El Periódico. El primer cas va succeir a Lugo, a la localitat de Becerreá i la notícia és publicada el dia dotze. La pàgina en castellà d'El Periódico recull el següent titular: “Romana custodiat a Lugo el sospitós de l'assassinat de la seva parella a Becerreá. Es va entregar ell mateix a les autoritats rere el crim”. El segon cas, va tenir lloc a Saragossa i la notícia va ser publicada el dia vint –i– dos. El títol és el següent: “L'home i la dona trobats al bar de Miralbueno (Saragossa) van morir per arma de foc. Es tracta d'un nou cas de violència de gènere, l'home tenia una ordre d'allunyament”. Respecte a La Vanguardia, dels sis casos ocorreguts el febrer, va parlar de cinc en total, un més que El Periódico de Catalunya. La Vanguardia sí va publicar els dos casos de Saragossa i Lugo els quals El Periódico de Catalunya només va citar en la web en castellà. Però en el seu cas, la notícia de la qual no es va fer ressò entre les seves pàgines, va ser la del tretze de febrer en la que un home va ser detingut a Valladolid per fer-se passar per la seva ex núvia a internet per tal de que l'agredissin.

En tercer lloc, pel que fa el mes de març, he de dir que crida molt l'atenció que hagi estat el mes amb menys seguiment informatiu, dels cinc casos que es van produir només parlen d'un. D'una banda, el dia tres de març el diari El País publica la següent notícia: “Detingut l'ex nuvi d'una dona a Ourense per incendiar casa seva. La policia investiga si es tracta d'un nou cas de violència masculista. La inquilina i la seva filla no es trobaven el immoble en aquell moment”. Per la seva part, ni la web d'El Periódico de Catalunya, ni el diari en paper, ni tan sols la versió en castellà recullen aquesta notícia. D'altra banda, el dia deu març, la mateixa web d'El País es fa ressò d'una altra notícia de violència de gènere: “Una dona mor suposadament a mans de la seva parella a Catarroja. L'home ha sigut detingut a primera hora de la tarda”. A més, va succeir el mateix el dia catorze de març quan, novament, la web d'El País elabora una notícia sobre violència masculista: “Detingut el marit d'una dona de trenta-quatre anys assassinada a Gijón. El sospitós, amb antecedents per maltractament, va declarar que va poder clavar-li una arma blanca”. Finalment, el dia vint –i– cinc de març, es publica la última notícia referent a casos de violència de gènere: “Detenen a un home que va disparar dues vegades a la seva ex dona al cap. La víctima, de quaranta-vuit, anys no va perdre la consciència en cap moment i va entrar pel seu propi peu a l'ambulància assistencial”. Finalment, pel que fa a La Vanguardia, cal dir que tampoc va escriure sobre els quatre casos esmentats anteriorment. En aquesta ocasió, tant El Periódico de Catalunya com La Vanguardia van fer un treball nefast pel que fa el mes de març. Una vegada analitzades les notícies d'ambdós diaris, arribo a la conclusió que no es treballa amb respecte aquest tema. Em pregunto, per què unes notícies sí es publiquen i unes altres no? És més interessant parlar d'uns casos concrets que d'uns altres o, potser, ambdós diaris pensen que com ja han explicat algunes notícies ja no cal explicar-les totes?

Els articles d'opinió

Un altre element important pel que fa els casos de violència de gènere, és el tractament donat des de l'àmbit de la opinió. Normalment, els mitjans de comunicació exhibeixen articles d'opinió sobre aquesta temàtica únicament en les dates senyalades com és el Dia Internacional de la Dona, el 8 de març, o el Dia Internacional contra la Violència de Gènere, el 25 de novembre. Per tant, a més d'analitzar el tractament que donen els mitjans escrits respecte els femicidis, he volgut fer un repàs els articles d'opinió que han publicat El Periódico de Catalunya i La Vanguardia en el primer trimestre d'aquest 2016.

En primer lloc, en total hi ha set articles d'opinió entre ambdós diaris. Cal dir que El Periódico de Catalunya ha elaborat quatre i, per contra, La Vanguardia ha elaborat tres. D'una banda, el primer article que trobem a El Periódico de Catalunya està signat per Emma Riverola, és titulat "Falten ulls" i es va publicar el sis de gener. En aquest cas, Riverola explica els diversos casos de violència envers les dones que van succeir durant els primers dies de gener. Generalment, només es cita un nou assassinat, en comptes d'esmentar el llarg calvari que arrosseguen aquestes dones o altres maneres de violència que vivim les dones a diari. Però aquest article reflecteix molt bé el que és la violència masclista: "Les morts tan sols són la punta d'un iceberg. La petita, definitiva i lacerant part visible d'un submón de violència i humiliació en què miren de sobreviure milers de dones". Crec que Emma Riverola fa un molt bon treball en aquest article, ja que recull exactament què és la violència masclista.

D'altra banda, el dia set de febrer trobem un altre article d'opinió, en aquest cas està signat pel director, Enric Hernández i és titulat "Assejaments: callar és claudicar". En aquest cas, Hernández parla de diversos tipus de violència, el *bullying*, la violència masclista o els abusos sexuals a menors. És veritat que no és un article d'opinió centrat únicament en la violència envers les dones, però sí que dóna un missatge molt important que hauria de seguir tota la societat i els mitjans de comunicació: "Combatre la violència, tant física, psicològica com sexual, és tasca de tots. De diaris com aquest, que denuncia en portada una veritat incòmoda, però també de tots nosaltres. Com més suport social tinguin les víctimes més fàcil serà que denunciïn els seus botxins, i que el temor a l'oprobri exerceixi sobre ells un efecte dissuasori. No abaixem la guàrdia".

Així mateix, el dia 8 de març llegim un editorial en referència el Dia Internacional de la Dona. Aquesta peça fa un recull de totes les desigualtats que encara avui en dia pateixen les dones arreu del món i, concretament, aquí a Espanya. D'una banda, parla de la quantitat de femicidis succeïts el 2015, d'altra banda cita les desigualtats salarials entre homes i dones al nostre país i els pocs alts càrrecs que ocupen les dones, en comparació amb els homes. A més, parlen de la crisi econòmica, ja que una vegada més la gran afectada ha estat la dona. Per últim, cal dir que fa un crit a la societat per tal de que això canviï: "Són necessàries iniciatives que corregeixin aquests desequilibris. I, dins d'un marc general, s'ha d'advocar per un canvi de mentalitat –amb especial atenció a les noves generacions a través de l'educació– com a única via per anar cap a un món sense desigualtats entre sexes. Cap a un món millor".

Finalment, el quart article d'opinió que trobem a El Periódico de Catalunya va ser publicat l'onze de març i ve de la mà de la Comissària europea de Justícia i Igualtat de Gènere, Vera Jourová. El seu títol és: “Perquè les europees se sentin segures”. L'article està centrat en la violència física i sexual que pateixen les dones arreu d'Europa i en les solucions que s'emeten des de la Unió Europea per tal d'eradicar aquesta xacra i ajudar a les víctimes. Jourová explica el seu desig per tal de que la U.E. subscrigui el Conveni del Consell d'Europa sobre Prevenció i Lluita contra la Violència cap a les Dones i la Violència Domèstica. Això significa que tots els països que signin el conveni estaran obligats a protegir i a ajudar a totes les víctimes de violència de gènere. Com succeeix a tots els articles d'opinió que he trobat, aquest també fa un crit a la població: “és hora que tota la nostra societat reconegui la importància d'aquest problema i que la justícia penal de tots els nostres països col·labori perquè les dones se sentin segures als nostres carrers, al seu domicili o al seu lloc de treball”.

Pel que fa a La Vanguardia, el primer article el veiem el dia quinze de gener i està signat per l'escriptora i sociòloga Eulàlia Solé. La peça titulada “Les sufragistes saudites” s'inicia amb una molt bona notícia, com ja veiem al títol, el dret a vot a les dones en les eleccions locals de l'Aràbia Saudita. Arran d'aquest fet, Solé recull com van començar a lluitar les dones per aconseguir el sufragi universal tot i citant la pel·lícula *Sufragistes*, estrenada al desembre de 2015. Capficant el lector en aquest context, l'article recorda com en aquest país encara hem de lluitar per eliminar la violència envers les dones: “Aquí hem pogut votar des del 1931, però patim encara el flagell de la violència masculista, amb 64 dones mortes l'any passat. I més lleu, però sens dubte intolerable, sentim la humiliació de ser jutjades en veu alta pel nostre cos, pentinat o indumentària dones amb càrrecs públics inclosos”.

El segon article el trobem a la mateixa pàgina que l'anterior, la número vint –i– tres. En aquest cas la peça està signada per Pilar Rahola i es titula “Shakira no és de tots”. El passat gener alguns aficionats de l'Espanyol van desplegar una pancarta a l'estadi en la qual es podia llegir: “Shakira és de tots”, amb aquesta frase es volia insultar i desestabilitzar el jugador del F.C. Barcelona, Gerard Piqué. No és la primera vegada que succeeix això, el mateix Gerard Piqué va suportar en un altre partit crits contra la seva dona i, fins i tot, contra el seu fill: “Shakira és una puta” o “Milan no és el teu fill”. Pilar Rahola escriu un article molt necessari, ja que després dels fets ningú va demanar disculpes i el club es va defensar dient que ho fa tothom. “Ja n'hi ha prou, prou de veritat, prou en majúscules, prou d'aquesta lletra escarlata que hem de suportar les dones per la simple condició de ser dones, ja sigui en la política, sigui en l'esport o en qualsevol altre terreny. És un masclisme groller, tan primitiu com l'instint depredador que l'inspira, i del tot inacceptable en la vida pública d'una societat”.

El tercer i últim article d'opinió que trobem és del dia vint –i– set de gener i està signat per Daniel Arasa. Amb el títol “Burxar les ferides” comença una peça, des del meu punt de vista, molt necessària i crítica amb els mitjans. En primer lloc, cita algunes dades sobre els assassinats masculistes ocorreguts al mes de gener. Després, diu una frase totalment vertadera a la par que trista: “Hi ha una evidència. Passen els anys i no s'avança en la lluita per evitar o reduir els assassinats masculistes”. Després d'això, he de

dir que em van sorprendre algunes dades que va mencionar Arasa, és el cas del nombre d'assassinats masculins en alguns països europeus els quals són considerats igualitaris i avançats. Per exemple, Arasa conclou que els països on hi ha les xifres més altes de femicidis són Suïssa, Finlàndia, Noruega, Bèlgica i Àustria. Finalment, l'article exposa que probablement les mesures portades a terme no són les adequades, es fa un plantejament erroni i, a més, critica el treball dels mitjans. Des del meu punt de vista, aquesta crítica l'haurien de fer tots els mitjans de comunicació, des de webs a diaris, passant per televisions i ràdios. Com he pogut comprovar, a vegades, els mitjans es centren més en el sensacionalisme i en la manera d'atraure a més audiència i no en el seu valor més significatiu, ja que el món de la comunicació serveix per educar i culturitzar la societat, no per embrutar-la. Per això el periodista conclou amb aquestes paraules: “No és petit el paper dels mitjans de comunicació”.

6. Conclusions

En primer lloc, el que més crida l'atenció sobre el tractament dels mitjans respecte la violència de gènere, és el poc aprofundiment que es porta a terme; les notícies elaborades són extremadament curtes. Mentre que El Periódico de Catalunya intenta donar-li una mínima importància tot i fent peces amb la suficient llargada per tal de fer arribar informació als lectors, La Vanguardia fa notícies d'unes vint línies i en forma de destacat. A més, és preocupant que no s'hagi parlat de moltes casos, ometent així la seva existència. És el cas del mes de març que tant El Periódico de Catalunya com La Vanguardia van escriure, només, una notícia dels cinc casos que en total va haver-hi.

En segon lloc, l'anàlisi que he realitzat mostra que els mitjans no donen la suficientment importància que el tema requereix, tracten els crims com casos aïllats i no citen la existència de la societat patriarcal en la que vivim la qual és la culpable de tots els assassinats masculistes que ocorren. Podem observar això veient com, per exemple, La Vanguardia menciona els casos en forma de destacats, com he dit, petites peces que no tenen res a veure amb les notícies que hi ha al voltant, per exemple, el cas de l'assassinat d'una dona a València està escrit en forma de destacat i titulat com "La dada". Aquest fet no es veu a El Periódico de Catalunya. Cal dir també, que a la majoria de les pàgines analitzades no es troba cap femicidi com a peça principal, ni per suposat es veu a la portada, això sobretot es veu a La Vanguardia. A més, cal destacar que La Vanguardia col·loca les notícies sobre violència de gènere a l'apartat de "Tendències", mentre que El Periódico de Catalunya ho fa a la secció de "Societat". Aquests fets mostren com els diaris no respecten els decàlegs i les recomanacions elaborades per les diferents associacions.

En tercer lloc, una altra dada preocupant que es pot observar a l'anàlisi és la estructuració de les notícies, es pot llegir una que parla sobre violència masculista al costat d'una altra que menciona dades sobre esquí. Aquest és el cas d'El Periódico de Catalunya, el catorze de febrer anuncia que ha hagut tres nous assassinats masculistes i al costat llegim: "Salvats pels canons", una notícia sobre la neu artificial. El mateix succeeix a La Vanguardia, però en aquest cas amb més freqüència, s'observen peces entre casos de ciència, farmàcia o, fins i tot, meteorologia. Continuant en aquesta línia, és sorprenent com el 80% de les notícies que apareixen a La Vanguardia ho fan en pàgines imparells, mentre que el 100% d'El Periódico de Catalunya ho fan en parells.

En quart lloc, un altre fet sorprenent ha sigut veure com en diverses ocasions, ambdós diaris escriuen casos diferents en una sola peça, és a dir, elaboren diferents notícies en una. La Vanguardia, per exemple, ho fa en una ocasió i explica tres assassinats en una sola peça. Pel que fa a El Periódico de Catalunya, ho porta a terme en dues ocasions; la primera, escriu dos casos en una notícia i la segona, tres en una. Això demostra que no se li dona la suficient importància a cada assassinat masculista, ja que el que succeeix és que en un espai reduït han d'escriure el doble d'informació i, per tant, a cada notícia li

correspon un espai ínfim. Una vegada més es demostra que els casos de violència de gènere són menyspreats pel mitjans de comunicació.

En cinquè lloc, respecte el vocabulari de les notícies, gairebé totes les peces informatives expressen detalladament com es va produir l'assassinat i quin va ser l'instrument utilitzat. Fins i tot, en algunes ocasions es cita en el mateix titular: “mor estrangulada, mor apunyalada, mata a trets la seva ex parella, assassinada amb el cable del telèfon, assassinada d'un tret, assassinada a ganivetades...”. Aquest tema és un dels més denunciats per les associacions feministes que demanen un tractament més respectuós respecte la víctima i la seva família, ja que no aporta res, informativament parlant, dir si va ser llençada per les escales des d'un segon pis o va ser estrangulada amb el cable del telèfon mòbil. El cas més sorprenent és el que correspon al primer cas de violència de gènere a Catalunya, l'ocorregut a Vila-seca. La Vanguardia en comptes de realitzar una mera notícia, sembla que hagi escrit una crònica: “Feia tres dies que la Lucinda se n'havia anat de casa”, així comença la peça i arran d'això s'explica amb tot luxe de detalls, escabrosos i sensacionalistes, com es produïren els fets, de la mateixa manera que cita de manera detallada quina era l'arma: “una escopeta de calibre 12”. Per tant, és obvi que el tractament no s'ajusta al recomanat, ja que no compleix els paràmetres ètics. Així mateix, un altre aspecte que ha estat vulnerat pels dos diaris és el referent a la menció de la nacionalitat dels protagonistes, tant la víctima com l'agressor. Totes les associacions recomanen ometre aquesta informació, ja que dir la raça d'una persona en aquest cas, pot estigmatitzar i donar a entendre que ha succeït un nou cas de violència de gènere, però s'ha portat a terme perquè són estrangers i aquests actes no ocorren en el nostre país. El Periódico de Catalunya, per exemple, explica un cas de la següent manera: “Una dona anglesa de 49 anys ha mort aquest dissabte estrangulada pel seu marit”, es pot observar com la primera informació donada té a veure amb l'origen de la víctima. Cal dir que La Vanguardia també cita la nacionalitat: “La parella de la víctima, un home de 41 anys d'origen albanokosovar”, en aquest cas menciona la nacionalitat de l'agressor.

En sisè lloc, respecte a les paraules utilitzades, la violència de gènere és un tema molt complicat i s'ha d'anar amb molt de compte amb la manera en la qual els diaris s'esplaien. Per tant, la notícia sobre el crim de Vila-seca, no respecta aquest punt. Tant El Periódico de Catalunya com La Vanguardia expliquen en el titular que la víctima havia abandonat la casa conjugal dies abans, es llegeix el següent: “Va deixar la casa” i “la víctima se n'havia anat de casa”, paraules d'El Periódico de Catalunya i de La Vanguardia, respectivament. Cal recordar que les notícies les poden llegir milers de víctimes que pateixen maltractaments i, en els seus casos, llegir que aquesta dona va ser assassinada després d'anar-se de casa els crearà una sensació de més por encara i pensaran que si denuncien o abandonen el seu maltractador seran assassinades. Un altre punt que vulnera els consells impartits és la utilització de la paraula morta en comptes d'assassinada. Pel que fa El Periódico de Catalunya, utilitza en el 87% dels casos la paraula “morta” i, per contra, La Vanguardia ho fa en el 78% de les vegades. Encara que hi ha una petita diferència del 9%, en ambdós diaris es veu que “morta” supera sense problemes la meitat.

En vuitè lloc, un altre punt important que caldria millorar en les informacions sobre femicidis és el referent a les fonts. Gairebé totes les notícies utilitzen entre una i dues fonts per explicar el crim i, a més, entre les fonts utilitzades veiem la veu dels veïns o amics de la parella. Encara que citen fonts policials, caldria veure també altres veus d'experts, fonts judicials, associacions, etc. Pel que fa a les fonts no expertes, cal dir que no tenen el suficient valor informatiu per exposar-les en una notícia, no és rellevant el que pugui pensar un veí o amic de la víctima o de l'assassí i, fins i tot, el que pugui dir pot embrutar el cas.

En novè lloc, no hi ha un seguiment del cas, una vegada es llegeix que una dona ha sigut assassinada no es torna a llegir res sobre el cas, per tant, el lector no sap què ha passat amb l'assassí. Aquest punt és molt important, ja que totes les associacions animen a realitzar notícies sobre els detinguts per tal de fer arribar a les víctimes un missatge molt clar, que no estan soles i que els seus botxins pagaran el que han fet.

En desè lloc, les associacions recalquen de forma insistent que seria molt positiu per les víctimes l'elaboració de notícies en les quals s'expliqués la nova vida de totes les dones que han pogut escapar de la violència de gènere. No es veu per enlloc una la qual ajudi a les víctimes, per tant, no es veuen dades positives i l'únic missatge que arriba és el de les assassinades cada mes per les seves parelles o ex parelles. L'única notícia que sorprèn gratament, ja que sí ho compleix, ha estat una de La Vanguardia la qual mostra que les denúncies creixen paulatinament, de la mateixa manera que creixen les ordres de protecció i les condemnes. Cal fer arribar un missatge que reflecteixi esperança per totes les víctimes i això es pot aconseguir amb el recolzament dels mitjans de comunicació, tot i elaborant articles d'opinió amb fonts expertes, amb números d'ajuda i amb direccions d'associacions que socorren a totes les víctimes. Cal dir, que cal millorar molt en aquest aspecte, ja que en els tres mesos que he analitzat, El Periódico de Catalunya i La Vanguardia, només han elaborat set articles d'opinió.

Per tant, puc concloure que la meva hipòtesi era certa. Des dels mitjans de comunicació no es respecta l'article 14 de la Llei Orgànica 1/2004 de Mesures de Protecció Integral contra la Violència de Gènere, ja que no es veu un tractament respectuós i no hi ha una especial cura en el tractament gràfic. Algunes notícies de les que he analitzat contenen fotografies sensacionalistes, encara que no són la majoria, però per evitar un tractament sensacionalista caldria eliminar totes les fotografies de caire morbós, encara que a El Periódico de Catalunya només veiem dues i a La Vanguardia, una. Així mateix, els mitjans de comunicació no respecten els codis deontològics que s'han estipulat respecte al tractament de la violència de gènere. A més, vulneren tots els consells que han anat publicant diverses associacions des de l'any 1999 aquestes són l'Associació de Dones Periodistes de Catalunya, l'Institut Andalús de la Dona, l'Institut Balear de la Dona i la Unió de Periodistes Valencians. Per arrencar totes aquestes pràctiques no ètiques dels mitjans de comunicació caldrien lleis més estrictes, ja que no hi ha un càstig ferm respecte als mitjans que incompleixen aquests punts. Encara que la ètica periodística i els codis deontològics existeixen en totes les redaccions, desgraciadament, no ser ètic i no respectar els codis no suposa cap delictes.

6. Bibliografia

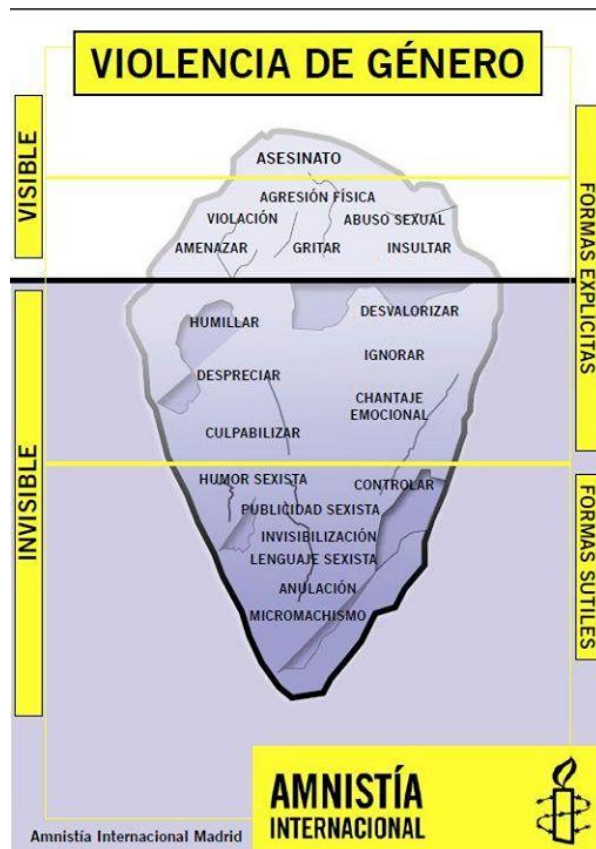
- Associació de Dones Periodistes de Catalunya (2009). *El tractament de la violència masclista als mitjans de comunicació.*
- Associació de Dones Periodistes de Catalunya (2015). *Impacte de les recomanacions sobre el Tractament de la Violència Masclista als Mitjans de Comunicació.*
- Bernardo Paniagua, José María; Martínez García, Elena y Montiel Roig, Gonzalo (2009). *Retos de la comunicación ante la violencia de género. Marco jurídico, discurso mediático y compromiso social.*
- Caño, Xavier (1995). *Maltratadas. El infierno de la violencia sobre las mujeres.*
- Gallego, Juana (2009). *Si te vas, te mato. Mujeres que murieron por su libertad.*
- García González, María Nieves (2008). *Violencias de género: investigacions y aportacions pluridisciplinaries. Significado de su tratamiento en los medios.*
- Giglia, Bárbara y San Martín, Conchi (2007). *Estado de wonderbra. Entretejiendo narracions feministes sobre las violencias de género.*
- Instituto Andaluz de la Mujer (1999). *Decálogo de recomendaciones a los medios de comunicación para el tratamiento de la violència contra las mujeres.*
- Instituto Andaluz de la Mujer (1999). *Cómo tratar bien los malos tratos. Manual de estilo para los medios de comunicación.*
- Institut Balear de la Dona amb col·laboració amb el Sindicat de Periodistes de les Illes Balears (2003). *Pacte sobre violència contra la dona. Decàleg per al tractament informatiu dels maltractaments a l'entorn familiar.*
- Instituto Oficial de Radio y Televisión RTVE (2002). *Mujer, violencia y medios de comunicación. Dossier de prensa.*
- Ónega, Sonsoles (2015). *Nosotras que lo quisimos todo.*
- Pikara Magazine (2015). *Cara B. Violencias normalizadas y silenciadas.*
- Pikara Magazine (2015). *A medias tintas. Los medios ante la violencia machista.*
- Rodríguez Cárcela, Rosa (2008). *Del crimen pasional a la violencia de género: evolución y su tratamiento.*
- Unió de Periodistes Valencians (2002). *Notícies amb llaç blanc. Manual per a periodistes sobre la violència domèstica.*
- Varela, Nuria (2012). *La voz ignorada. Ana Orantes y el fin de la impunidad.*

Webgrafia

- Blog Ibasque: <http://ibasque.com/violencia-machista-en-espana-resumen-2015-64-mujeres-asesinadas/>
- Centre d'Investigacions Sociològiques: http://datos.cis.es/pdf/Es3124mar_A.pdf
- El País: http://politica.elpais.com/politica/2016/01/08/actualidad/1452262107_255279.html
- El País: http://elpais.com/m/ccaa/2016/02/12/galicia/1455273159_443559.html
- El País: http://politica.elpais.com/politica/2016/03/25/actualidad/1458903713_397767.html
- El País: http://politica.elpais.com/politica/2016/03/14/actualidad/1457979602_519382.html
- El País: http://ccaa.elpais.com/ccaa/2016/03/10/valencia/1457629985_745168.html
- El País: http://ccaa.elpais.com/ccaa/2016/03/03/galicia/1457022180_947132.html
- Europa Press: <http://www.europapress.es/castilla-lamancha/noticia-detencion-marido-mujer-muerta-quintanar-no-descarta-ninguna-hipotesis-20160112165620.html>
- Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat: <http://www.violenciagenero.msssi.gob.es/>
- Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat: http://www.violenciagenero.msssi.gob.es/violenciaEnCifras/estudios/colecciones/estudio/Libro_22_Macroencuesta.htm

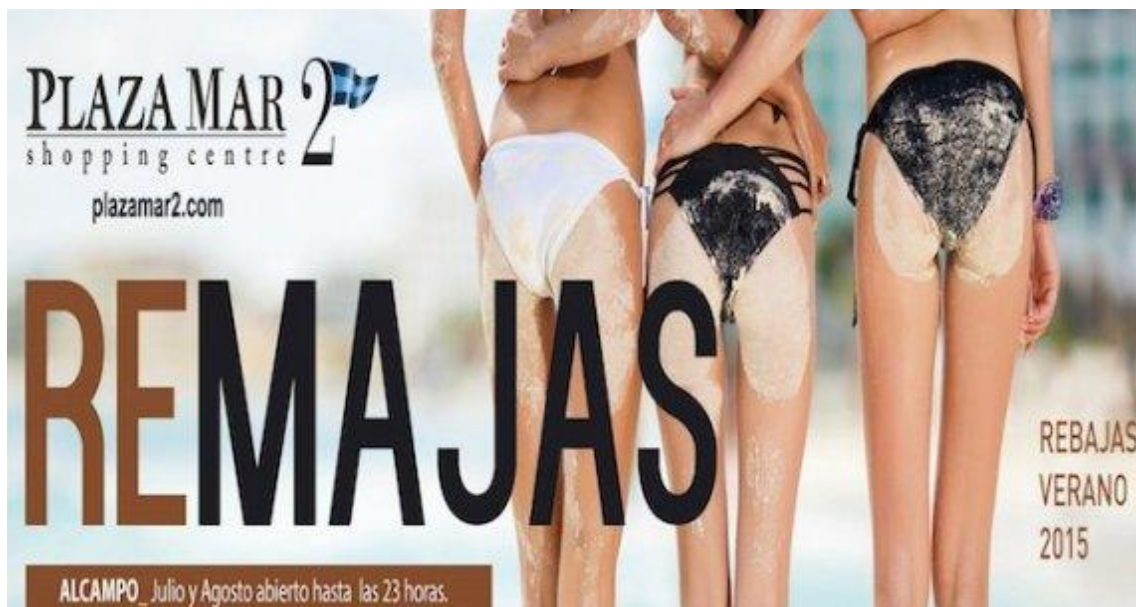
7. ANNEXOS

Annex 1

Font: Amnistia Internacional Madrid

Annex 2

Font: plazamar2.com

Annex 3

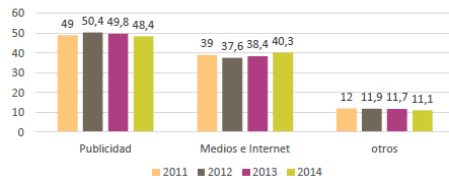
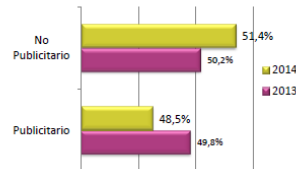
Total quejas registradas

Atendiendo al tipo de sector a que hacen referencia las quejas, estas se distribuyen de la siguiente forma:

- Sector de publicidad: 388 (48'5 %)
- Sectores no publicitarios: 411 (51'4 %).

En este segundo apartado se incluyen:

- Medios de comunicación e Internet con el 40'3 % del total de quejas.
- Otros sectores y actividades: con el 11'1 % del total de quejas.

En los últimos cuatro años la proporción de quejas entre contenidos publicitarios y no publicitarios se mantiene equilibrada.

Total contenidos objeto de queja

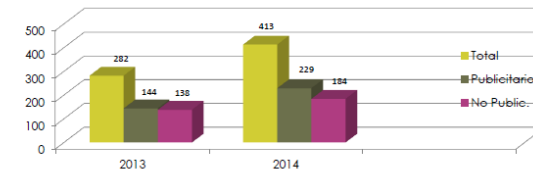
El número de contenidos objeto de queja en 2014 ha sido de 413, un 46'4 % más que en 2013.

Por sectores, se distribuyen de la siguiente forma:

- De publicidad: el 55'4 %
- De medios de comunicación e Internet: el 29'8 %
- De otros sectores o actividades: el 14,7 %

En contenidos, los publicitarios superan más de 10 puntos a los no publicitarios.

	2014 (%)	2013 (%)	Difº 13/14
Publicitarios	229 (55'4)	144 (51)	+ 59 %
Medios e Internet	123 (29'8)	99 (35)	+ 24'2 %
Otros sectores	61 (14,7)	39 (14)	+ 56,4 %
TOTAL	413	282	+ 46'4 %

Total empresas objeto de queja

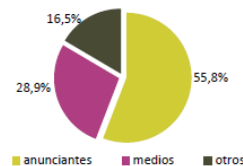
Los contenidos objeto de queja corresponden a un total de 362 empresa o entidades, un 66 % más que en 2013.

	2014	2013	Difº 13-14
Anunciantes	202 (55'8 %)	117 (53'7 %)	+ 72'6 %
Medios de comunicación e internet	100 (27'6 %)	63 (28'9 %)	+ 58'7 %
Otros sectores y actividades	61 (16'5 %)	38 (17'4 %)	+ 57'8 %
TOTAL	362	218	+ 66 %

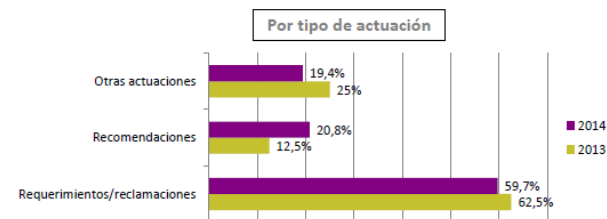
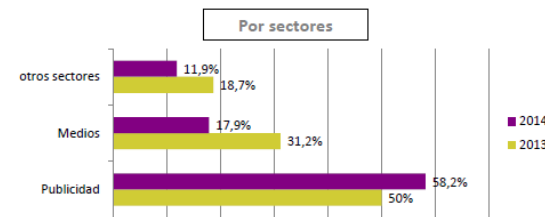
Por sectores, las empresas anunciantes han recibido el 55'8 % de las quejas, seguido por los medios de comunicación e Internet, con el 27'6 % y empresas o entidades de otros sectores, con el 16'5 %.

Con respecto a 2013, el mayor aumento corresponde a los anunciantes, que crece un 72'6 %, seguido por el apartado de medios de comunicación, con un incremento del 58,7 %.

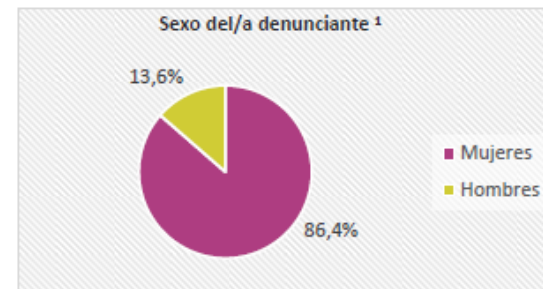
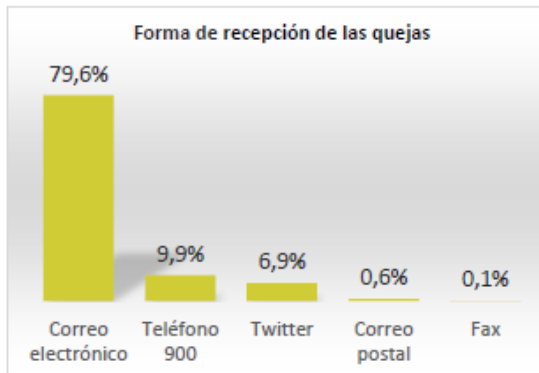
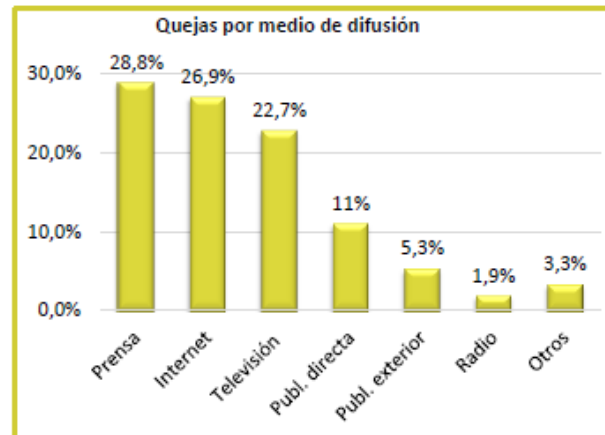
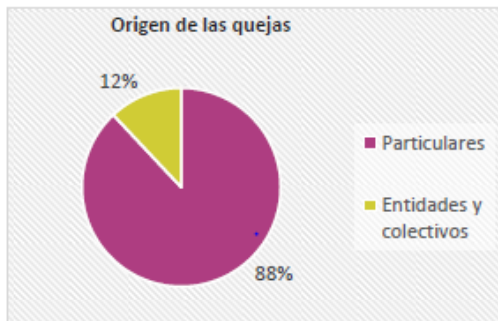
Tres de las quejas no se refieren a ninguna empresa, ya que se hacen sobre el sexismo publicitario con carácter general.

Total actuaciones del OIM

Otros datos de interés

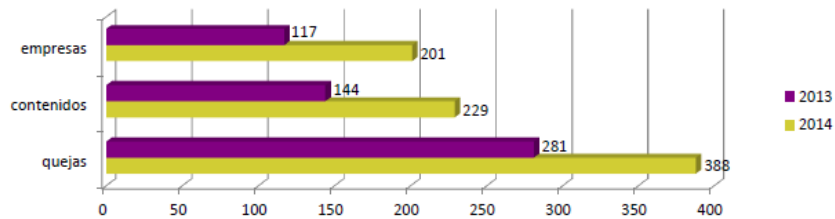
(1) Sobre 684 quejas de particulares, en los que se identifica este parámetro.

PUBLICIDAD

Resumen de datos

	Nº de quejas	Nº de contenidos objeto de queja	Nº empresas objeto de queja	Actuaciones del OIM
2014	388	229	201	39
2013	281	144	117	16
Dif%	+ 38 %	+ 59 %	+ 71,7 %	+ 31,2 %

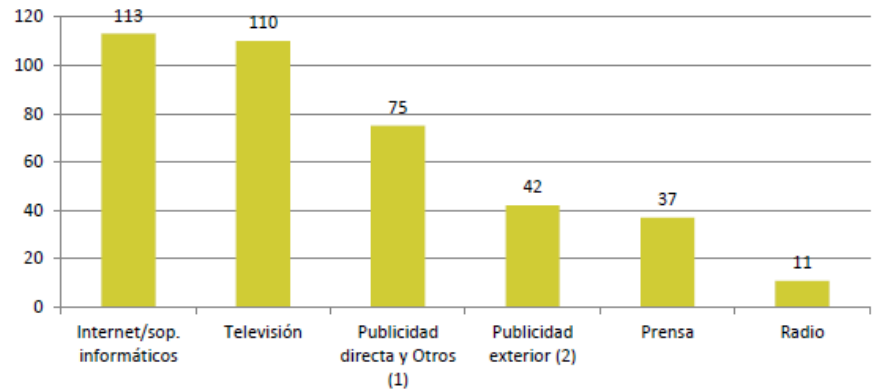
Todos los parámetros se han incrementado significativamente con respecto al año 2013.

Resumen de datos

Quejas por medio de difusión

De nuevo, como en el año 2013, el mayor número de quejas publicitarias se encuentra en Internet y soportes informáticos con un 29%, a muy poca distancia, le sigue la televisión con el 28%.

Un hombre quema viva a su mujer tras ser denunciado en televisión por maltratarla

SUCESOS

Una de las hijas del matrimonio, de 14 años, descubrió el cuerpo de su madre, todavía humeante, cuando regresó del colegio

JOSÉ BEJARANO

SEVILLA. - Granada vivió ayer un suceso escalofriante que demostró una vez la necesidad de reservar jornadas en el calendario como la del pasado 23 de noviembre, día internacional contra las agresiones a las mujeres. Un divorciado de 61 años quemó viva a su ex esposa porque hacía apenas 13 días había denunciado en un programa de Canal Sur, "De tarde a tarde", presentado por Irma Soriano, el calvario en que se había convertido su matrimonio, con continuas palizas, amenazas e insultos. Para rodear de mayor truculencia el drama, si cabe, una hija de la pareja descubrió el cuerpo de su madre, cuando ardía como una pira humana en el jardín de su casa.

El agresor, José P. A., vecino de la localidad granadina de Cúllar Vega, se había divorciado de su mujer hacía dos años, aunque la sentencia les obligaba a compartir la vivienda, de dos plantas. Ella, con los hijos que aún no se habían independizado, en la de arriba; él, en la de abajo. Ahora parece fácil decirlo, pero una sentencia tan salomónica resulta incomprensible cuando el marido, "obligado" a vivir cerca de la que era su mujer, había sido tantas veces denunciado por sus palizas.

La víctima, Ana Orantes Ruiz, murió pocos minutos después de que se la encontrara su hija, como consecuencia de las graves quemaduras sufridas. El dolor es tan intenso, según explicó ayer a "La Vanguardia" un forense de Barcelona, que el óbito puede producirse por una parada cardíaca. "Hay personas

Empleados de la funeraria y agentes de la Guardia Civil retiran el atado con los restos de Ana Orantes

"No podía ni hablar delante de él"

Fue una confesión que ponía los pelos de punta. Esto fue lo que dijo Ana Orantes, el pasado día 4, ante las cámaras de Canal Sur, con voz entrecortada y mirada firme: "Me daba unas palizas brutales. No me daba 'guantás'. Palizas. Empezaba a darme y a tirarme de los pelos. Me ponía la cara así de gorda [y la mujer formaba un enorme círculo con sus brazos]. No podía ni siquiera protestar o hablar delante de él porque yo, para él, era una analfabeta. Un bulto. Así 40 años de mi vida [tenía 60]. Yo he tenido 11 hijos. Me ha hecho 11 hijos y en la cuarentena me veía crecer la barriga otra vez. El venía a casa casi siempre borracho. Y me daba una paliza". Otras 59 mujeres murieron en 1996 como Ana Orantes, a manos de sus esposos, maridos o amantes, víctimas de la violencia doméstica. La mayoría de ellas, como Ana, habían denunciado hasta la saciedad a sus compañeros, sin que la justicia pudiera actuar a tiempo para salvarlas de lo que hasta un ciego hubiera visto como una muerte segura. A veces, la realidad imita al tópico. Un parricidio declaró hace cuatro años ante la Audiencia de Barcelona, ni corto ni perezoso: "La maté porque era mía".

quemadas-agregó- que han llegado a morir asfixiadas, lo que teniendo en cuenta el destino que las aguardaba puede considerarse incluso una muestra de "buena suerte".

Los hechos ocurrieron a las 14 horas, en la vivienda familiar, en la barriada El Ventorrillo, donde el matrimonio se había trasladado hace seis años, antes que pusieran término a su vida marital. Una vez consumado el parricidio, el acusado se marchó de la casa y se entregó, dos horas después, en el cuartel de la Guardia Civil de la vecina localidad de Las Gavias. El detenido, que ha admitido los hechos, ha dado confusas explicaciones sobre lo sucedido. Más clara y premonitrice fue su mujer, que temerosa de su reacción por haber denunciado públicamente su

brutalidad, le dijo hace poco a una dependienta del mercado local: "Este año me comeré gambas por Navidad... si aún estoy viva".

Fuentes próximas a la investigación indicaron que el hombre aseguraba que estaba limpiando maquinaria agrícola, "cuando vino ella y me insultó". Vecinos de la zona, por el contrario, han recordado lo que Ana Orantes Ruiz dijo en Canal Sur el pasado día 4, cuando se confesó ante las cámaras y afirmó que no se atrevía a levantar la mirada en su presencia, "porque yo era para él una analfabeta, un bulto".

La víctima presentaba quemaduras gravísimas en todo su cuerpo. El hombre la golpeó, la dejó sin sentido y la roció con gasolina. Luego, le tiró una cerilla y aún tuvo que apartarse para que las llamas no le alcan-

La pareja se divorció hace dos años, pero un juez les obligó a vivir en la misma casa: él en la planta de abajo; ella, arriba

zaran. El agresor fue trasladado, tras su entrega y detención, a la comandancia de la Guardia Civil de Granada. Hoy pasará a disposición judicial, atendido por un abogado de oficio. Los vecinos de la pequeña localidad de Cúllar Vega no salen del horror, aunque nadie en el pueblo se siente realmente sorprendido. La aparición de Ana en el programa había sido la comidilla local y anoche todavía quedaban corrillos en las calles de la localidad, donde se comentaba lo que consideraban una tragedia anunciada.

Desde la emisión del programa, el ex marido prometió venganza. Al parecer, hay testigos de sus balandronadas, por lo que difícilmente podrá alegar ahora que actuó en un momento de "obcecación y arrebatos", como dijo ante los guardias civiles que le interrogaron. La primera persona en descubrir el crimen fue una de sus hijas, de 14 años. Volvía del colegio. La menor sufre un choque emocional. En el jardín, un trozo de tierra ennegrecida, le recuerda donde vio por última vez a su madre. A lo que quedaba de ella. Al lado, una lata de gasolina vacía. ■

Los gordos también existen

Nuevas tiendas y marcas descubren que el sobrepeso y la elegancia no están reñidos

DOMINGO MARCHENA
Barcelona

Si usted se asoma un rato a la tele, verá piernas inacabables, torsos de atleta, azafatas y camareros de órdago, modelos increíbles y cuerpos danone que le harán pensar que lo suyo, francamente, es un despojo humano. Pero si luego se asoma a la realidad, en el supermercado o a la calle, descubrirá que lo normal es justo lo suyo y que lo otro no son espejismos, pero casi. Nuevas tiendas y marcas de ropa han descubierto que los gordos también existen, aunque no presenten telediarios ni protagonicen series de televisión, salvo si salen como los bufones de turno.

El afortunado profesor Grande Covián, uno de los mayores expertos mundiales en nutrición y cuyo nombre sonó durante años como anti-

mos que siempre le hacían la misma pregunta: "¿Usted cree que en el futuro comeremos pastillas, como hacen los astronautas en el espacio?". La respuesta del sabio era, invariablemente: "¿Usted cree que algún día se harán pastillas con el sabor y el olor de un potaje de lentejas con chorizo como el que le hace su madre?". Algunas firmas -como High & Mighty, en Gran Bretaña; Capel, en Francia, o Superlinea, en Cataluña- se han atrevido a contestar de forma tajante: no.

Antonio Miró fue uno de los precursores al hacer desfilar no sólo a Guardiola, sino a otros modelos ocasionales con más kilos que el capitán azulgrana, pero kilos de verdad, no de nómina. Aunque una flor no hace primavera, grandes citas en París y otras capitales han imitado de vez en cuando esa idea. Importantes marcas se han especializado en ropa para personas no precisa-

tro millones de españoles). En Madrid o Barcelona es relativamente fácil encontrar tallas muy superiores a la media. Pero, ¿qué pasa en ciudades más pequeñas?

Trini Segura regenta una tienda que trabaja con Superlinea -y también con marcas "normales"- en una de estas ciudades y se honra de no haber defraudado a nadie por un problema de centímetros. Los vestidos son para ella una especie de confesionario: "Señoras que, al descubrir que no se trata de taparse, sino de lucir lo que se tiene, se ceñan a llorar y te dan las gracias". De Superlinea, cuya diseñadora de cabecera es Mercè Mir, suelen ser, por ejemplo, los modelos de Cristina Almeida o Amparo Moreno.

Trini, a la que por cierto le iría más que holgada la ropa de su comercio, ha llegado a vender una blusa talla 68 y ha enviado a la modista prendas ya de por sí muy grandes para que se adaptaran a su futura dueña. Como en otros negocios, donde antes era la norma común y que han sido ahora arrinconados por grandes y despersonalizadas superficies comerciales, la relación entre ella y algunas clientas es casi familiar, con mujeres que vienen a comprarle desde Pieta, Cornellà o El Vendrell. La tienda de Trini se llama Canadá, está en El Prat de Llobregat y demuestra que obesidad y elegancia no están reñidas. Su

NOUS CASOS DE VIOLÈNCIA MASCLISTA

Assassinades dues dones per les seves parelles a Madrid i Guadalajara

► Els dos homicides van ser detinguts, un d'ells a l'entregar-se a comissaria

► Una de les víctimes va morir estrangulada, i l'altra per ferides d'arma blanca

► Concentració de repulsa per l'assassinat de Galápagos (Guadalajara).

EL PERIÓDICO
MADRID

La violència masclista ha causat les primeres víctimes de l'any 2016, amb l'assassinat de dues dones a mans de les seves parelles a Madrid i a Guadalajara.

A Madrid, al districte d'Hortaleza, una dona de 43 anys va morir estrangulada al seu domicili. Segons una portaveu de la Prefectura Superior de Policia, la parella de la víctima, un home de 41 anys, es va presentar a la comissaria i va ser detingut després de confessar el crim.

La víctima va interposar fa uns quants anys una denúncia per maltractaments contra la seva parella, encara que actualment no hi havia cap ordre d'allunyament contra ell.

L'assassí confés va acompanyar els agents a la vivenda que la parella compartia, al número 76 del carrer Mota del Cuervo, on la policia va trobar el cadàver de la dona estirat a sobre del llit, amb marques d'estrangulament al coll. Els sanitaris del Samur-Protecció Civil només van poder confirmar la mort de la do-

na. L'Ajuntament de Madrid ha decretat tres dies de dol oficial per aquesta mort violenta.

UN ALTRE CRIM A GUADALAJARA // Un home va ser detingut també a la localitat de Galápagos (Guadalajara) acusat de la mort d'una dona de 33 anys. El crim va ser comès de matinada en un domicili del carrer Río Berbedillo. La dona, que va morir per ferides d'arma blanca, no havia interposat amb anterioritat cap denúncia per violència masclista ni es tenia constància d'agressions prèvies.

A Catalunya, l'any va començar amb la detenció, per part dels Mossos d'Esquadra, d'un home a Salt (Gironès) per haver provocat un incendi al seu domicili quan la seva dona era al seu interior. Els fets van passar el dia 1 de gener passat i la dona va aconseguir sortir-ne sana i estalvia, ajudada, segons el relat que va fer a la policia, per un desconegut a qui cap altre veí va poder veure.

L'any passat van morir a tot Espanya 57 dones a mans de les seves parelles o exparelles, només tres menys que el 2014. La vio-

La dona trobada morta diumenge en un incendi a Màlaga va ser estrangulada

► La dona trobada morta després de l'extinció d'un incendi en una vivenda de Màlaga diumenge passat va ser estrangulada, segons va revelar l'autòpsia que li van realitzar els forenses de l'Institut de Medicina Legal.

► El cadàver de la dona presentava lesions al coll i encara que els forenses estan a l'espera dels resultats que puguin aportar unes proves complementàries, es va confirmar la hipòtesi de la mort violenta, segons fonts pròximes al cas.

► El succés va tenir lloc diumenge passat en una vivenda situada al carrer Alemanya, ubicada al centre de la capital malaguena, on després de l'actuació dels bombers per sufocar el foc, es va produir la troballa.

► La investigació continua oberta i els agents del grup d'Homicidis i l'equip de la Policia Científica recopilen totes les proves a l'escenari del crim i investiguen els fets per intentar determinar el que va passar i la persona o persones implicades en el crim.

lència masclista va acabar també l'any passat amb la vida de quatre nens i va deixar mig centenar de menors orfes. Només 13 dones havien presentat denúncia prèvia, enfront de les 17 que ho havien fet el 2014, i únicament quatre tenien mesures de protecció.

L'últim crim del 2015 atribuït a la violència masclista es va produir a la localitat de Torrevella (Alacant), on un home de 35 anys es va suïcidar després de matar la seva dona, de 31, i la filla de tots dos, de 9 mesos. La dona i la nena van morir per asfíxia. La troballa dels cadàvers, tots de nacionalitat polonesa, es va produir el dia de final d'any a la tarda després que la mare de la dona morta donés la veu d'alarma perquè no veia la família des de la nit de Nadal. ≡

SUCCÉS MORTAL AL VALLÈS ORIENTAL

Dues mortes en un incendi a Granollers

► Les víctimes eren mare i filla, i un home va patir cremades greus

GUILLEM SÀNCHEZ
BARCELONA

Una dona de 75 anys i la seva filla, de poc més de 40 anys, van morir ahir en un incendi declarat a les sis de la tarda tocades als baixos d'un edifici de tres plantes de Granollers. A conseqüència del foc també va resultar ferit amb cremades greus un home de 76 anys, que va ser ingressat a l'Hospital de la Vall d'Hebron de Barcelona.

El local incendiat, al Camí Vell de Canovelles, 51 i d'uns 60 metres quadrats, es dedicava a activitats terapèutiques, com massatges, segons van assenyalar fonts municipals. En els treballs d'extin-

ció del foc també van resultar intoxicats dos bombers del parc de Granollers.

Els Bombers de la Generalitat han obert una investigació per poder conèixer l'origen de l'incendi i les condicions que tenia el local, però aquest diari ha pogut saber que, al marge de la causa del foc, l'efecte de les flames va ser especialment voraç i tòxic perquè a l'espai sinistat s'havia utilitzat espuma de poliuretà com a aïllant de la resta de l'edifici. Segons algunes fonts, aquest producte va provocar que el foc es propagués amb especial rapidesa.

En tot cas, el local havia sigut habilitat per al seu ús i, segons algunes fonts, disposava de la corresponent cèdula d'habitabilitat.

Malgrat la velocitat de les flames, els primers bombers de

► Dotacions d'emergència, davant del local del sinistre, ahir.

Granollers que van arribar al lloc de sinistre van poder salvar la vida de l'home ferit, una persona de gran envergadura i que va haver de ser rescatat amb molt esforç i en una acció de gran perill. De fet, els dos bombers ferits, que van sentir la veu d'una persona a l'interior a l'acostar-se al local, van resultar intoxicats en el salvament. Un d'ells va ser atès allà mateix i es va poder recuperar poc més tard, però el seu company va haver de ser traslladat a l'hospital de Granollers per avaluar el nivell d'oxigen a la sang i ahir a la nit seguia a l'espera de proves més exhaustives.

PROTESTES DE LA UGT // Les condicions en què es va treballar durant l'incendi van generar immediatament la protesta de la UGT dels Bombers de la Generalitat, que van lamentar que, a causa de la falta de personal i de mitjans antiincendis, en un primer moment tan sols poguessin actuar dues dotacions del cos. En aquest cas, dos vehicles amb un total de cinc persones. ≡

PLAGA SOCIAL

Un home assassina a trets la seva exparella a Vila-seca

► L'individu va matar la dona al carrer amb una escopeta de caça i després es va suïcidar

► És la primera víctima de la violència masclista a Catalunya aquest any

RAFAEL MORALES
TARRAGONA

Una petita població de Vila-seca (Tarragonès), més coneguda pel nucli costaner de la Pineda, adjacent amb Salou, es va veure commocionada ahir per l'assassinat d'una dona per part de la seva parella. L'home la va matar disparant una escopeta de caça al mig del carrer del casc antic i acte seguit es va treure la vida amb la mateixa arma. La dona és la primera víctima de la violència masclista que aquest any es registra a Catalunya i la quarta a Espanya.

Els fets es van produir cap a les 9.30 hores del matí a la confluència dels carrers Sant Bernat Calvó i Creus. Santos G. M., de 59 anys, va disparar i va matar la seva parella, Lucinda E. M., de 43 anys. Seguidament, segons fonts dels Mossos, l'homicida es va disparar al ventre i va morir hores després a l'Hospital Joan XXIII de Tarragona.

CONEGUT // L'alcalde de Vila-seca i president de la Diputació de Tarragona, Josep Poblet (CiU), es va mostrar consternat. «Tota la ciutat s'ha de conjurar contra situacions com aquesta», va reclamar Poblet, que viu a tot just 15 metres del domicili de la parella i les seves dues filles, de 15 i 20 anys. «No hauria pensat mai que podria fer

una cosa així, era una persona molt coneguda al poble», va confessar el mateix Poblet.

L'ajuntament va informar que al departament de Serveis Socials no consta cap denúncia contra l'home per maltractaments, ni per conflictes entre la parella. Tampoc tenen constància que haguessin iniciat els tràmits de separació ni que la parella s'hagués significat amb anterioritat per conflictes d'ordre familiar.

VA DEIXAR LA CASA // Amics de les víctimes van explicar que ella havia abandonat el domicili familiar fa tres dies juntament amb la filla petita. Tots dos eren molt coneguts al poble. Santos, al marge de treballar durant diferents períodes a la brigada municipal de neteja, tenia un taller de reparació de rentadores i altres electrodomèstics, i Lucinda també «havia viscut tota la vida a Tarragona», van afegir.

L'Ajuntament de Vila-seca va decretar un dia de dol i la Generalitat també va condemnar el crim. Aquesta mena d'assassinats «són la mostra més extrema d'una violència més extensa contra les dones», va destacar la presidenta de l'Institut Català de les Dones, Montse Gatell. El socialista Patxi López es va estrenar com a president del Congrés amb una condemna a «la plaga de la violència de gènere». ≡

►► Minut de silenci davant l'Ajuntament de Vila-seca, ahir.

Un amic diu que Santos va trucar a la dona perquè anés a recollir la seva filla

►► Les informacions dels veïns i coneguts de la parella han assenyalat versions contradictòries sobre la convivència de les dues víctimes. Alguns els han definit com «una parella normal que sempre anava acompanyada de les seves filles», mentre que uns altres han esmentat alguns conflictes de parella en els últims mesos.

►► Un amic de l'autor dels trets va informar que en els últims dies «s'havia mostrat molt nerviós». Un altre amic va explicar que ahir, després d'una trucada telefònica de Santos, Lucinda va anar al domicili del carrer Sant Bernat Calvó per anar a buscar la seva filla gran i acompanyar-la al metge. «Tot va passar en segons», va dir.

SEGON DIA DE JUDICI

Flores: «Les pobres nenes van morir perquè el Madrid Arena és insegur»

MANUEL VILASERÓ
MADRID

El principal acusat per la tragèdia del Madrid Arena, el promotor Miguel Ángel Flores, va eludir ahir qualsevol responsabilitat en la seva declaració davant el tribunal en la segona jornada del judici. Ni hi va haver sobreventa, ni el pavelló estava saturat, ni ell tenia cap potestat sobre l'operatiu de seguretat, va assegurar. La causa de la mort de les cinc joves va ser que «el recinte no està preparat per a espectacles amb el públic dret», va dir i va afegir en to d'avis: «Abans no ho sabia, ara sí, i per això ho denuncio, perquè no torni a passar».

El principal acusat nega la sobreventa i que el pavelló estigués saturat

Flores va declarar entre compungit i humil durant més de quatre hores després de projectar-se imatges inèdites del tumult mortal en què es podia veure com els vigilants van intentar rescatar les noies atrapades. Amb la sala encara impactada, Flores es va negar a respondre a l'acusació particular i a les acusacions populars.

Sobre la venda d'entrades, va respondre amb algunes contradiccions i més d'una llacuna. «No quadren els comptes», li va retreure la fiscal Ana Muñoz en més d'un ocasió. Ell va sostenir que tan sols se'n van vendre 9.650, mentre que la policia parlava de 23.000. L'enorme diferència la va justificar en un «error de la policia», que va comptabilitzar com a venudes les 17.500 que es van imprimir. ≡

RECUPERADA PER PERSONES AFINS AL MILITAR

Una notícia del 2012 es fa viral a la xarxa a través de Facebook

► Un coronel va demanar fa 3 anys una intervenció militar a Catalunya

ÓSCAR TORAL
BARCELONA

La difusió a Facebook i altres xarxes socials ha catapultat la notícia «Un coronel de l'Exèrcit amenaça amb una intervenció militar a Catalunya si proclama la independència», publicada el 31 d'agost del 2012, al més llegit aquests dies a la web d'EL PERIÓDICO amb més de 280.000 vi-

sites en 48 hores.

La informació, que dormia a l'arxiu digital des de setmanes després de la seva publicació, va tornar a cobrar vida dilluns passat 11 de gener arran de la investidura de Carles Puigdemont com a president de la Generalitat gràcies al pacte *in extremis* entre Junts pel Sí i la CUP.

La peça va començar a circular per les xarxes socials (sobretot a Facebook, però també a Twitter i Google+) recuperada per lectors poc crítics amb les tesis del coronel Francisco Alamán Castro, que al seu

dia, fa més de tres anys, va amenaçar amb una intervenció de l'Exèrcit «davant una situació com la que pretenen els separatistes catalans». «Desitjant que actuïn! Som-hi soldats, defenseu la nostra terra!», diu un dels missatges que encoratjaven les velles declaracions del coronel. «A favor de l'eliminació de les autonomies», diu un altre.

La notícia va ser recollida també per usuaris de signe ideològic oposat, que van contribuir a amplificar-ne la repercussió: «Contra aquesta amenaça, és urgent un arrest ja»,

►► La notícia recuperada del fons d'arxiu.

diu un. El fet que el que es comparteix a xarxes socials no mostri la data de publicació d'una peça va afavorir la impressionant difusió de la informació. Molts usuaris la van

considerar recent i la van interpretar en el marc del context polític actual, amb el compromís de Puigdemont de culminar «amb èxit» el procés sobiranista. ≡

22 de gener

el Periódico
SOCIETAT

MOTIS & CH amb l'Orquestra Clàssica d'Auditori - 5

entrades.elperiodico.cat

PORTADA | INTERNACIONAL | POLÍTICA | ECONOMIA | SOCIETAT | BARCELONA | ESPORTS | COCINA | CULTURA

Castellà | Ciència | Educació | Medi ambient | Meteorologia | Salut

*Internacional

ÚLTIMA HORA El jutge envia a la presó Mario Conde i el seu advocat

NOU A 8 SA 8 SINAT MA 8 CLI STA

Mor una dona apunyalada pel seu marit a València

■ L'agressor, de 77 anys, quatre més que la víctima, s'ha suïcidat

10 1 5

COMENTARIS 5

EFE / VALÈNCIA

DIVENDRES, 22 DE GENER DEL 2016 - 18:22 CET

Una dona de 73 anys ha mort a València apunyalada a mans suposadament del seu marit, de 77, que posteriorment s'ha suïcidat.

Segons sembla, ha sigut la filla del matrimoni qui ha trobat aquest migdia els dos cadàvers a l'anar al domicili familiar, situat al carrer de Marino Albesa, al barri d'Aïora.

Les primeres investigacions apunten que l'home ha matat la seva dona amb una arma blanca i després s'ha suïcidat, en el primer cas mortal de violència masculista a la ciutat de València aquest any.

Segons les mateixes fonts, no consten antecedents ni denúncies prèvies per maltractaments en el matrimoni.

TEMA 8 Violència de gènere

+Persones

ÚLTIMA HORA El jutge envia a la presó Mario Conde i el seu advocat

UN ALTRE TRÀGIC ASSASSINAT

Un home estrangula la seva dona a Mallorca

■ Amb aquesta mort ja són sis les dones assassinades a Espanya aquest any víctimes de violència masclista

COMENTARIS 1

Envia per correu

Mida de lletra

Imprimir notícia

ENVIA UNA CARTA DEL LECTOR

EL PERIÓDICO / BARCELONA

DISSABTE, 23 DE GENER DEL 2016 - 12:11 CET

Una **dona anglesa** de 49 anys ha mort aquest dissabte **estrangulada** pel seu marit, que ha trucat al Servei d'Emergències i ha confessat el delicte, segons han informat fonts del **Servei d'Atenció Mèdica Urgent (SAMU)**.

Els fets han passat al voltant de les 3.20 hores de la matinada. L'home, també de nacionalitat anglesa, ha sigut qui ha trucat a emergències dient que **havia matat** la seva dona.

Quan la Policia Local ha arribat al lloc, al carrer de Bella Vista de la Costa de la Calma (Calvià), s'ha trobat la dona en aturada cardiorespiratòria i ha iniciat la maniobra bàsica de reanimació.

Després, l'uvi mòbil ha continuat amb les tècniques de reanimació però la dona ha mort. Segons ha indicat el 061, la víctima presentava marques al coll que suggereixen que ha sigut estrangulada.

Aquesta tràgica mort es produeix un dia després que aquest divendres, una altra dona, de 73 anys, **va ser assassinada a València pel seu marit**, que després es va suïcidar.

Amb aquest nou cas ja són sis les dones assassinades a Espanya des de començament d'any víctimes de la violència masclista, i un altre cas, el de **Quintanar de la Orden** (Toledo), està en investigació.

TEMES [Violència de gènere](#)

Notícies relacionades

■ **Mor una dona apunyalada pel seu marit a València**

ÚLTIMA HORA El jutge envia a la presó Mario Conde i el seu advocat

Trobada morta una dona i detinguda la seva parella a Avilés

■ El cos de la víctima presentava cops

f 0 t 1 +

COMENTARIS 0

 Envia per correu

 Mida de lletra

 Imprimir notícia

ENVIA UNA CARTA DEL LECTOR

EFE / AVILÉS

DIMECRES, 27 DE GENER DEL 2016 - 17:28 CET

La **Policia Nacional** ha detingut un home a la ciutat asturiana d'Avilés per matar suposadament la seva dona, de 48 anys, el cadàver de la qual ha sigut trobat a primera hora de la tarda a la seva vivenda.

Els fets han passat en una vivenda situada al carrer de Ramón y Cajal, al cèntric barri d'El Carbayedo, han informat fonts policials, que han afegit que l'home, que està detingut, ha sigut traslladat a l'Hospital San Agustín al presentar ferides.

Segons fonts pròximes a la investigació, la dona, el cadàver de la qual ha sigut traslladat a Oviedo per practicar-li l'autòpsia, presentada cops al cos.

L'home ha sigut traslladat al centre hospitalari custodiat per agents de la Policia Nacional.

Es tracta d'un **matrimoni molt conegut** a la ciutat perquè regenta la pastisseria 'La Duquesita', a l'avinguda de Fernández Balsera, també al centre urbà d'Avilés.

Ha sigut precisament el fet que aquest dimecres no obrís les portes al públic el que ha alertat que alguna cosa havia passat i finalment, a primera hora de la tarda, s'ha trobat el cadàver de la dona al domicili del matrimoni.

TEMES [Violència de gènere](#)

JUDICI PER UN CRIM MASCLISTA A CALDES DE MALAVELLA

L'expolícia que va degollar la seva cunyada accepta 21 anys de presó

► Fiscal i defensa pacten una condemna que redueix en 22 anys la petició inicial

► L'acusat demana perdó en especial a les filles de la víctima, que van veure l'assassinat

FERRAN COSCULLUELA
GIRONA

Antonio Alcaraz, l'expolícia local que el maig del 2013 va degollar la seva cunyada i va ferir de gravetat la seva dona en presència de les dues filles de la primera a Caldes de Malavella (Selva), va reconèixer els fets i va demanar perdó «pel dany» causat a tantes persones i «en especial a les dues nenes», que llavors tenien 6 i 10 anys. L'acusat, jutjat ahir a l'Audiència Provincial de Girona, va arribar a un pacte amb el Ministeri Públic i les acusacions particulars perquè se li imposi una pena màxima de 21 anys: 15 per assassinat, 2 per lesions a la seva dona i 4 més per les lesions psíquiques que va causar a les dues menors.

La condemna, que encara ha de ser ratificada pel tribunal, queda lluny de la petició inicial de la fiscal del cas, Sandra María Fagil, que sol·licitava una pena de 43 anys de presó pels delictes d'assassinat, intent d'assassinat i lesions psíquiques. La rebaixa és perquè l'acusació va acceptar canviar el delictes d'intent d'assassinat de la seva dona (de la qual ja està separat) pel de lesions causades amb un instrument perillós. També es va acceptar l'atenuant de confessió.

INDEMNITZACIÓ // L'acusat s'ha compromès, a més, a afrontar la indem-

► Alcaraz arriba al jutjat de Santa Coloma de Farners per declarar després de ser detingut, el maig del 2013.

«Un bon acord» segons l'advocat defensor, que al·legava alienació

►► L'advocat defensor, Francesc Xavier López Vegas, creu que el seu defensat va arribar a «un bon acord», tenint en compte la petició inicial de la fiscal i l'actual condemna social de la violència masclista. «Crec que és la forma més decorosa que ell podia acceptar per justificar aquesta tragèdia», va dir. El defensor, que sol·licitava 13 anys i mig de presó considerant que Alca-

raz va patir «un trastorn mental transitori», va afirmar que un altre dels motius pels quals l'acusat va acceptar el tracte és que ha volgut evitar a les famílies afectades, i en especial a les nenes, «el mal trago d'haver de declarar en el judici».

►► Durant la vista, part del públic va insultar Alcaraz. Entre altres frases, es va sentir: «Tant de bo et moris».

nització de 308.000 euros sol·licitada per la fiscal. Una gran part d'aquesta quantitat ja ha sigut coberta amb la part que li correspon del seu domicili familiar, a la localitat de Vilablareix. Malgrat el seu dramatisme, aquesta mort no computarà com un assassinat masclista perquè el Ministeri de Sanitat i Igualtat només compta com a tals les morts de parelles i exparelles.

Segons recull l'escrit d'acusació del Ministeri Públic, en el moment del crim la relació entre Alcaraz i la seva dona, Isabel A., que feia 28 anys que estaven junts i tenen dos fills en comú, «s'havia deteriorat progressi-

vament». Per això la dona havia comunicat al seu marit que es volia separar.

VIGILANT EL DOMICILI // La fiscal considera que l'acusat no acceptava la ruptura i per aquest motiu va anar a buscar la seva dona, que s'havia refugiat a casa del seu germà i la seva cunyada, Lola P., a la urbanització Llac del Cigne de Caldes de Malavella. El dia dels fets, Alcaraz va esperar que les dues dones sortissin del xalet per portar les nenes al col·legi i va entrar al domicili aprofitant que havien obert la porta del pàrquing.

L'homicida va apunyalar diverses vegades la seva cunyada al coll i la va degollar, perquè la considerava culpable de l'allunyament de la seva dona. L'agressor també va ferir greument la seva dona amb un ganivet de 25 centímetres de fulla. El doble apunyalament va ser presenciat per les dues menors malgrat que, segons relata la fiscal, la víctima mortal li va pregar que no ho fes exclamant: «Antonio, per favor, que les nenes estan davant».

VA ATENDRE LA SEVA DONA // Després de l'assassinat de la seva cunyada, la dona es va pressionar les ferides que havia rebut al coll amb les mans per contenir l'hemorràgia i va suplicar a l'acusat que la traslladés a un centre mèdic d'urgència. Alcaraz hi va accedir i la va portar amb el seu vehicle, a tota velocitat, a l'Hospital de Santa Caterina de Salt, on van poder salvar-li la vida. Durant el trajecte, l'agressor repetia constantment: «Això és tot culpa teva, mira el que m'has fet fer», relata la fiscal.

Malgrat que l'hi van demanar, Alcaraz es va negar a portar al metge la seva cunyada i va deixar soles les dues menors a l'escena del crim. Les nenes van telefonar llavors a la seva àvia materna per avisar-la que el seu oncle estava matant la seva mare i la seva tieta. Després de presenciar els fets, les dues menors estan sota seguiment i tractament psicològic pel xoc emocional i el trastorn per estrès posttraumàtic que pateixen.

L'agressor va ser detingut el mateix dia i des d'aleshores està en presó preventiva. Alcaraz, de 55 anys, va exercir durant dues dècades com a policia local de Girona i va deixar el cos fa una dècada a causa d'una malaltia coronària. ≡

SUCCÉS A VITÒRIA

Un home agredeix una dona i llança un nadó per la finestra

► La nena, de 17 mesos, va patir un traumatisme cranioencefàlic greu

AGÈNCIES
BILBAO

Un home de 30 anys va llançar ahir a la matinada per la finestra d'una vivenda de Vitòria una nena de 17 mesos, que està greu, durant una baralla amb la mare de la criatura, en què tots dos van resultar ferits.

El succés va commocionar la capital alabesa i especialment els veïns del cèntric carrer de la Libertad, molts dels quals es van despertar al sentir els crits de la parella.

Els fets van passar a les 03.40 hores al primer pis del número 14 del carrer esmentat, a prop del museu d'art contemporani Artium. Diversos veïns van sentir uns crits molt forts i, al sortir a la finestra, van poder veure des de l'immoble del davant una parella que s'empenyia, es

donava cops i fins i tot a una veïna li va semblar veure que «ella l'apunyalava a ell».

TESTIMONIS DEL DRAMA // Enmig d'aqueixa picabaralla, la mateixa veïna va veure com es trencava la finestra del mirador on estaven tenint lloc els fets i com queia al carrer des d'una mica més de tres metres d'altura el que ella es va pensar llavors que «era un nino».

El nadó va ser traslladat primer a

l'Hospital de Santiago i, donada la seva gravetat, després a l'uci pediàtrica de l'Hospital de Cruces (Biscaia), on se li va diagnosticar un traumatisme cranioencefàlic greu i múltiples traumatismes.

TOTS HOSPITALITZATS // Una segona ambulància va traslladar la mare de la nena, de 18 anys i natural del Brasil, que va quedar ingressada a Urgències de l'Hospital de Txagorritxu, on està en observació amb múltiples traumatismes i pronòstic reservat.

L'agressor, de nacionalitat espanyola, va ser detingut per la Policia basca, acusat d'un delictes d'intent d'homicidi, i també va ser conduït a l'Hospital de Santiago, on els metges li van cosir els talls a la cara i a més l'havien d'avaluar especialistes en Psiquiatria. ≡

BUSCO
EDIFICI

Barcelona ciutat

No importa
estat

Rendibilitat
mínima
exigida
2,8%

609 37 64 14
93 400 40 40

el Periódico

SOCIEDAD

Permanece custodiado en Lugo el sospechoso del asesinato de su pareja en Becerreá

■ Se entregó el mismo a las autoridades tras el crimen

COMENTARIOS 0

 Enviar por correo

 A+ A- Cuerpo de letra

 Imprimir noticia

ENVÍA UNA CARTA DEL LECTOR

EUROPA PRESS / SANTIAGO DE COMPOSTELA

VIERNES, 12 DE FEBRERO DEL 2016 - 10:52 CET

El **hombre de 29 años** que supuestamente asesinó este jueves a su pareja en **Becerreá** permanece custodiado en la **Comandancia de la Guardia Civil de Lugo** pendiente de declarar y de pasar a disposición judicial.

VIOLÈNCIA MASCLISTA

Detingut un home per fer-se passar per la seva exparella a internet perquè l'agredissin sexualment

■ L'arrestat, de 42 anys i de Valladolid, havia creat un perfil fals de la seva exnòvia en una xarxa social de contactes des d'on incitava altres homes a mantenir relacions violentes

COMENTARIS 0

Un jove consulta a internet pàgines web per buscar parella.

EFE / MADRID

DISSABTE, 13 DE FEBRER DEL 2016 - 12:32 CET

La **Policia Nacional** ha detingut a **Valladolid** un home de 42 anys després que es fes passar per la seva exnòvia en una xarxa social de contactes amb l'objectiu que l'agredissin sexualment altres homes.

la **Direcció General de Policia**, va ser detingut el 9 de febrer per delictes contra la **llibertat i indemnitat sexual**, contra la intimitat, descobriment i revelació de secrets i coaccions, tots ells en l'àmbit de la **violència de gènere**.

La investigació va començar a finals del mes passat, quan els agents de la Comissaria de Districte Nord d'**Alacant** van rebre una denúncia en què una dona manifestava haver sigut perseguida per un individu des de la seva feina fins al seu domicili. Uns fets de què va alertar la Policia a través del telèfon **091** per la "por" que li havia provocat aquesta persecució.

Una **patrulla policial**, segons explica la nota, va identificar aquest individu i aquest va admetre davant els agents que feia hores que seguia la **víctima** "per trobar el lloc idoni per mantenir-hi una relació sexual".

FALS JOC SEXUAL

Una trobada que havia de ser "suposadament de forma **violenta i no consentida**" ja que, segons detalla la Policia, "es tractava d'un **joc sexual**" que prèviament, mitjançant converses en una xarxa social, havien "acordat".

En la denúncia interposada per la víctima, aquesta descrivia altres situacions similars com quan un altre home la va perseguir i, una vegada al portal de la seva vivenda, la va arribar a agafar fort pel braç per agredir-la sexualment, tot i que va aconseguir fugir.

Aquests fets van afectar la vida quotidiana de la víctima fins a tal punt que va arribar a témer fins i tot sortir del seu domicili, davant la possibilitat que es produís una **agressió sexual**.

Després de la denúncia, es va iniciar una investigació per part del **Grup de Delictes Tecnològics** d'Alacant, que va descobrir l'existència d'un perfil que havia suplantant la **identitat** de la víctima en una coneguda **xarxa social** de contactes, en què hi figuraven tant imatges íntimes d'ella com converses amb diferents homes en què manifestava el seu desig de ser agredida sexualment pels homes que contactessin amb ella a través d'aquest perfil.

DES DE VALLADOLID

El rastreig d'aquest perfil fals va permetre identificar el domicili de **connexió a internet** des del qual s'havia creat, i aleshores els investigadors van descobrir que l'autor i usuari de la línia era un home espanyol de 42 anys, amb domicili a Valladolid i amb qui la víctima havia mantingut una relació sentimental feia dos anys.

En el registre domiciliari practicat a Valladolid, els agents van intervenir un **disc dur**, un telèfon mòbil i una tauleta, que havien sigut utilitzats per a la comissió d'aquests fets il·lícits. La investigació ha sigut portada a terme per la Brigada Provincial de Policia Judicial d'Alacant, en col·laboració amb la Brigada Provincial de Policia Judicial de Valladolid.

El clima canviant ▶ Els esports d'hivern

Pàgines 34 a 36 <<<

▶ Paisatge verd ▶ Esquiadors en un telecadira de la Molina, amb una pista oberta gràcies a la neu artificial al fons, fa deu dies.

Salvats pels canons

La neu artificial fa possible que el 76% del domini esquiable del Pirineu estigui obert tot i l'hivern anormalment càlid ≡ **El canvi climàtic** encara no preocupa les estacions

|| LAURA BIELA
LLEIDA

El febrer és per a les estacions d'esquí l'agost a la costa. I en l'actualitat les instal·lacions encara no funcionen a ple rendiment. Ara per ara, el 76% del domini del Pirineu català està en marxa, una xifra que podria veure's reduïda amb el pas del temps a causa del canvi climàtic i a la possibilitat de quedar-se sense neu en els pròxims 50 anys, segons auguren alguns experts. Però de moment, aquest futur no preocupa gaire. Les estacions se centren a invertir en nous canons per produir neu i a ampliar l'oferta d'activitats per seguir captant clients.

«Si d'aquí 50 anys no tenim neu, no sé què farem. Encara que per ara no ens ho plantejem, i intentem salvar la temporada com podem», assegura Joaquim Alsina, gerent de l'Associació Catalana d'Estacions de Muntanya (ACEM). I és que tot i les altes temperatures registrades aquest hivern i l'escassetat de nevades, a excepció de les registrades els últims deu dies, les estacions no preveuen que sigui una mala temporada. Una valoració que és només una sensació, ja que fins a final de la campanya la majoria d'estacions no disposaran de dades quantitatives per comparar. Sí

que ja en té Boí-taüll Resort, que fins al 3 de febrer havia comptabilitzat 49.618 esquiadors que havien passat per les seves instal·lacions, 1.533 menys que la campanya passada.

Molts creuen que ara mateix no hi ha neu. Però no és així. «**Tenim gruijos importants a les pistes. La majoria és neu artificial, sí, però es pot esquiar**», apunta Maite Martí, directora comercial de Masella. Gràcies als canons han pogut seguir produint neu, aprofitant les poques hores de fred. Si no tinguessin aquests sistemes, els complexos d'esquí estarien perduts. Per aquest motiu, inverteixen cada vegada més diners a condicionar la instal·lació. I no només això: moltes s'han vist en l'obligació de buscar alternatives d'oci per seguir captant clients.

Activitats alternatives

En molts casos han apostat per ampliar els serveis que s'ofereixen a la mateixa estació. Excursions amb raquetes, sortides amb motos de neu, *tubing* -descens per la neu amb un pneumàtic- i múixing -passeig amb gossos- són algunes de les propostes. «**L'objectiu és que les persones a les quals no els agrada esquiar puguin disfrutar també de la neu**», expliquen fonts de Ferrocarrils de la Generalitat. Per

«**La majoria és neu artificial, sí, però es pot esquiar**», destaquen a Masella

Cada vegada més les pistes aposten per activitats alternatives per no perdre clients

a ells, aquest model no és nou. A les seves estacions (Molina, Vall de Núria, Vallter 2000, Portainé i Espot) fa anys que ho han implantat.

El bon temps no afecta de la mateixa manera totes les estacions. Complexos com Vaqueïra-Beret tenen obert més del 90% del seu domini esquiable i els seus clients disfruten de gruijos que poden arribar als 125 centímetres. Fins i tot «**hi ha dates en què és impossible allotjar-se**», voregen la plena ocupació, apunta Alsina.

No obstant, també hi ha l'extrem oposat. A Port del Comte només estan en marxa el 8% de les instal·lacions. Per al seu director, Albert Estella, és «**una de les pitjors campanyes de la història**».

Si bé és cert que la nevada del cap de setmana passat ha canviat el paisatge i ha reforçat els gruijos, que poden arribar fins als 35 centímetres, l'estació no pot obrir més pistes de moment. Davant aquesta situació, ha potenciat altres activitats, com ara trineus, llits elàstics, *tubing* i el parc d'aventures.

Les últimes nevades han donat una treva a totes les estacions, fins i tot les d'esquí nòrdic. Ara només esperen poder acostar-se a la plena ocupació per Setmana Santa, que està a només dos passos. ≡

PLAGA SOCIAL

Dues dones moren assassinades a Màlaga i València

|| EL PERIÓDICO
VALÈNCIA / MÁLAGA

Dues dones septuagenàries van ser assassinades en 24 hores presumptament a mans dels seus respectius marits, una a València i l'altra a Fuengirola (Málaga). En els dos casos, la policia no havia confirmat ahir a la nit que es tractés de crims per violència masclista, però si es confirmés s'elevarien a 11 les dones mortes des de començament d'any.

A València, una dona de 71 anys va ser trobada morta al seu llit. El cos el va descobrir el seu fill, que havia anat a visitar els seus pares pels volts de les 14 hores i, al no respondre a al timbre, va optar per esbotzar la porta de la casa, situada al carrer de José Benlliure, al barri del Cabanyal. Quan va accedir a la vivenda, es va trobar la mare morta al dormitori i el seu pare, de 74 anys, ferit a l'habitació contigua.

L'home va ser traslladat a un centre hospitalari perquè tenia ferides d'arma blanca a les mans i els agents sospitaven que havia ingerit barbitúrics. Va quedar ingressat conscient, però en estat greu i el van detenir. Sobre la parella no hi havia ni denúncies per maltractaments ni ordres d'allunyament.

En el cas de Fuengirola, la dona tenia 70 anys i era de nacionalitat da-

Si es confirma que és violència masclista, pujarien a 11 les víctimes

nesa, i va ser trobada morta diven- dres al final d'una escala amb signes de violència. El marit, de qui segons fonts pròximes a la investigació feia temps que estava separada, va ser detingut en relació amb els fets.

La investigació seguia ahir oberta i pendent dels resultats de l'autòpsia, per la qual cosa els agents encara no podien determinar si es tracta d'un altre cas de violència de gènere.

DOS CASOS A FUENGIROLA // És el segon succés que es produeix a Fuengirola l'última setmana, després que una dona fos ingressada amb ferides molt greus en un hospital després de precipitar-se al buit des del seu domicili, situat en una tercera planta. La dona, de 25 anys, està en coma induït a causa de les lesions que es va fer en la caiguda, que li va ocasionar politraumatisme craneoencefàlic sever, abdominal i toràcic. La seva parella sentimental va ser detinguda per la seva presumpta implicació en el succés i ingressat en presó provisional.

Dijous, a més, es van trobar els cossos d'un home i una dona als quals unia una relació d'amistat en una vivenda de la urbanització Don Pedro d'Estepona amb diverses ferides d'arma blanca. ≡

El hombre y la mujer encontrados en el bar de Miralbueno (Zaragoza) murieron por arma de fuego

■ Se trata de un caso de violencia de género, el hombre tenía una orden de alejamiento

COMENTARIOS

Enviar por correo

Cuerpo de letra

Imprimir noticia

ENVÍA UNA CARTA
DEL LECTOR

EUROPA PRESS / ZARAGOZA

LUNES, 22 DE FEBRERO DEL 2016 - 13:33 CET

El delegado del **Gobierno en Aragón, Gustavo Alcalde**, ha confirmado que la mujer y el hombre hallados sin vida en el interior de un bar del **barrio zaragozano de Miralbueno** han muerto por arma de fuego. Al parecer, se trata de un caso de **violencia de género**, algo que debe confirmar el juez, ha dicho **Alcalde**.

11 de març

el Periòdic
SOCIETAT

MOTIS & amb l'Orquestra Clàssica L'Auditori -
entrades.elperiodico.cat

PORTADA | INTERNACIONAL | POLÍTICA | ECONOMIA | SOCIETAT | BARCELONA | ESPORTS | OCI | CULTURA | GENT | TV | OP
Castellers | Ciència | Educació | Medi ambient | Meteorologia | Sanitat | Successo

Un home mata la seva parella de 19 anys a Mallorca

■ L'assassí, de 22 anys, tenia antecedents per maltractament

f 1 | t 1 | g 1 | +

COMENTARIS 8

CATI CLADERA

EL PERIÒDICO / BARCELONA

Un **noi de 22 anys** ha sigut detingut, després d'**entregar-se**, com a presumpte autor de l'**assassinat** de la seva **parella de 19 anys** en una vivenda del municipi de **Son Servera**, al nord de **Mallorca**, ha indicat la Guàrdia Civil.

El detingut, d'origen sud-americà, s'ha entregat cap a les 10.45 hores a la comandància de la Guàrdia Civil de la localitat d'Artà, on ha comunicat als agents que havia matat la seva parella, de nacionalitat espanyola.

Fonts de la Guàrdia Civil han indicat que al personar-se a la vivenda situada al carrer de la Mare de Déu de Lourdes d'aquesta localitat, els agents han trobat morta la noia.

Per la seva part, la Delegació del Govern a les Balears ha identificat la víctima com a Victoria S.M. de 19 anys, i el presumpte agressor com a Carlos G.V., de nacionalitat colombiana i 22 anys, amb antecedents per violència de gènere.

El presumpte homicida s'ha personat a les dependències de la Guàrdia Civil de la localitat d'Artà, acompanyat d'un advocat, on ha reconegut haver matat la noia.

SEGONA MORT A LES BALEARS AQUEST ANY

Es tracta de la segona mort per violència de gènere a les Balears aquest 2016, després de la que hi va haver el gener passat a Costa de la Calma, al municipi de Calvià.

Amb aquest assassinat, el nombre de dones mortes a mans de les seves parelles o exparelles a Espanya des de començament d'any s'eleva a 14, de les quals només tres -a falta de saber les dades de la víctima mortal d'avui- havien presentat denúncia per maltractaments.

Tres d'aquests casos de violència masculista, que han deixat un total de **sis nens orfes**, es troben en investigació.

Les sals del paracetamol efervescent podrien perjudicar els hipertensos

Un estudi de diversos CAP demostra una relació negativa que se sospitava

XAVIER GÓMEZ

L'assaig mostra que per als hipertensos és més segur el paracetamol en comprimit que en format efervescent

ANA MACPHERSON
Barcelona

Els hipertensos fan servir amb molta més freqüència el paracetamol com a analgèsic que la resta de la població. No poden prendre els antiinflamatoris més comuns, com l'ibuprofèn, perquè puguen la tensió arterial. I ara un grup de metges d'assistència primària de Catalunya i el País Basc han comprovat que el paracetamol en forma efervescent també els perjudica. La raó: les sals amb sodi que formen part de la formulació.

“Eleva la tensió una mitjana de gairebé 4 mm en la pressió sistòlica” (la màxima), aclareix Mencia Benítez, investigadora de l'Ins-

titut d'Investigació a Atenció Primària Jordi Gol (Idiap), que ha liderat l'assaig. Per als metges d'assistència primària aquesta precaució no és nova, perquè en la literatura científica hi ha treballs que, encara que no ho demostren, sí que apuntaven l'empitjorament de la pressió arterial en pendre el format efervescent. “Però el paracetamol és un dels medicaments més consumits a Espanya i es pot demanar a la farmàcia sense recepta. Per això creiem que el fet de tenir aquesta prova facilitarà que hi hagi advertències més clares a les fitxes tècniques i que tothom en sigui conscient, ja que el medicament és el mateix en pastilla o en pols

El segon més consumit

■ El paracetamol és el segon fàrmac més consumit a Espanya, segons dades de l'informe anual del Ministeri de Sanitat. En total, es van vendre a les farmàcies espanyoles 32 milions d'envasos el 2013, amb una facturació de 80 milions d'euros. El primer lloc l'ocupa l'omeprazol, el protector estomacal més popular. El mateix any es van prendre 54,4 milions d'envasos d'aquest fàrmac, que apa-

reix en milions de casos associat a la presa d'altres medicaments. Segons advertixen els especialistes, el 30% d'aquest consum no està justificat. El tercer lloc del rànquing farmacològic l'ocupa la simvastatina, que s'utilitza per combatre la hipercolesterolèmia, amb 24,7 milions d'envasos venuts. La segueixen l'àcid acetilsalicílic (24,6 milions) i, en sisè lloc, l'ibuprofèn (18 milions).

efervescents: és una qüestió d'elecció per part del consumidor, que el pot considerar més fàcil d'empassar, per exemple”, apunta Benítez.

L'estudi, la publicació del qual està en preparació, ha comparat la resposta de 49 pacients (77% dones, de 67 anys de mitjana). La meitat va prendre primer paracetamol efervescent cada vuit hores durant tres setmanes i després d'avaluar el resultat van fer el mateix però amb pastilles. El segon grup va començar amb pastilles i després va repetir amb efervescent. Aquest model d'estudi creuat assegura que les condicions són semblants per a una i una altra modalitat del medicament.

“Vam mesurar la pressió de la manera que es considera més segura: amb un sistema monitoritzat ambulatori durant 24 hores que registra la dada cada 20 mi-

Quan el fàrmac es pren en comprimits, no s'observa que tingui efectes indesitjats sobre la tensió arterial

nuts”, explica Mencia Benítez. Els pacients procedien de CAP molt diversos, des del Gòtic de Barcelona fins al del Clot o el del Maresme. “I la diferència de pressió arterial va resultar significativa i rellevant”.

Les sals que s'utilitzen per preparar el paracetamol efervescent contenen sodi, tot i que no clorur sòdic, que és la sal comuna que es fa servir a la cuina. Però aquest sodi, que apuja la tensió, se suma al dels aliments i es converteix en 4 mm més de tensió.

A Espanya, el 47% dels homes i el 39% de les dones entre 35 i 74 anys són hipertensos. I els epidemiòlegs calculen que el 45% no ho sap. El novembre passat, un ampli estudi amb més de 9.000 participants publicat a *The New England Journal of Medicine* va concloure que abaixar la tensió saludable dels actuals 14/9 a 12/8 suposava reduir fins a un 25% el risc de problemes greus com ara ictus, infart, angina de pit i mortalitat cardiovascular. A canvi, calia augmentar la medicació i considerar-ne els efectes secundaris. Els resultats han obert el debat sobre la necessitat d'un canvi o no en les guies de prevenció cardiovascular.●

El Suprem rebutja la gelosia com a atenuant en la violència masculista

BARCELONA Agències

El Tribunal Suprem (TS) ha rebutjat la gelosia com a atenuant d'arravatament o obcecació i ha confirmat la condemna de 14 anys de presó a un home en un cas de violència masculista ocorregut a Barcelona. L'acusat, condemnat per haver apunyalat la seva exdona i haver-la amenaçat a través de missatges de WeChat, va presentar un recurs en el qual demanava l'aplicació de la gelosia com a atenuant.

“Qui se situa en el pla injustificable de la prepotència i la superioritat no pot pretendre que la

LA PRIMERA VÍCTIMA DE L'ANY

Una dona mor estrangulada

■ Una dona de 43 anys de nacionalitat romanesa va morir ahir estrangulada per la seva parella a casa seva al districte d'Hortaleza, a Madrid. La parella de la víctima, un home de 41 anys d'origen albanokosovar, va anar a la comissaria i va ser detingut en confessar el crim: “He fet una cosa do-

lenta”. Fa uns anys la víctima va interposar una denúncia contra la parella per maltractaments, encara que en l'actualitat no hi havia ordre d'allunyament. La Policia Nacional va anar a l'habitatge i va trobar el cadàver de la dona, al llit i amb marques d'estrangulació al coll. / Efe

seva conducta es vegi beneficiada per un reconeixement de la disminució de la seva imputabilitat o culpabilitat”, dictamina el Suprem en la sentència, el ponent de la qual ha estat el magistrat Julián Sánchez Melgar. Pel Suprem, no es pot acceptar com digna de protecció una conducta que no fa sinó perpetuar una desigualtat de gènere.

D'aquesta manera, la Sala Penal del Suprem reitera la seva doctrina que la gelosia no justifica, amb caràcter general, l'aplicació de l'atenuant d'arravatament o obcecació en les agressions de violència de gènere, “sobretot en casos de divorci en els quals, per definició, reneix el dret dels dos cònjuges a refer un projecte propi de vida afectiva”.

Segons els fets provats de la sentència de l'Audiència de Barcelona, l'home, P.B., va atacar en

dues ocasions la seva exdona l'abril del 2013, després que el febrer del mateix any la relació que els unia finalitzés per decisió d'ella.

L'agressió més greu, per la qual és condemnat a 9 anys de presó per delictes d'homicidi en grau de temptativa amb l'agreujant de parentiu, es va produir en un carrer de Barcelona. L'home va apunyalat la seva exparella a la cara, el coll, i el tronc, la qual cosa li va causar un perjudici estètic important que afecta l'acompliment de la seva professió de cambrera. A això s'hi va sumar una altra condemna de 3 anys i 6 mesos per un delictes de lesions amb instrument perillós i una altra d'un any i mig de presó per delictes d'amenaques greus mitjançant missatges que va enviar pel sistema WeChat, una aplicació similar al Whatsapp.●

PANORAMA

Segona víctima mortal per violència masclista del 2016

VIOLÈNCIA ▶ Una dona de 33 anys va morir apunyalada ahir a Galápagos (Guadalajara), presumptament en mans de la seva parella, que ha estat detingut per la Guàrdia Civil. És la segona víctima per violència masclista el 2016. Segons va informar la Delegació del Govern a Castella-la Manxa, la dona no havia interposat anteriorment cap denúncia ni es tenia constància d'agressions prèvies. La parella, natural de Serracina (Madrid), tenia una nena de cinc anys, que ara es troba amb els seus avis. / Efe

Un passatger intenta obrir la porta d'un avió en ple vol

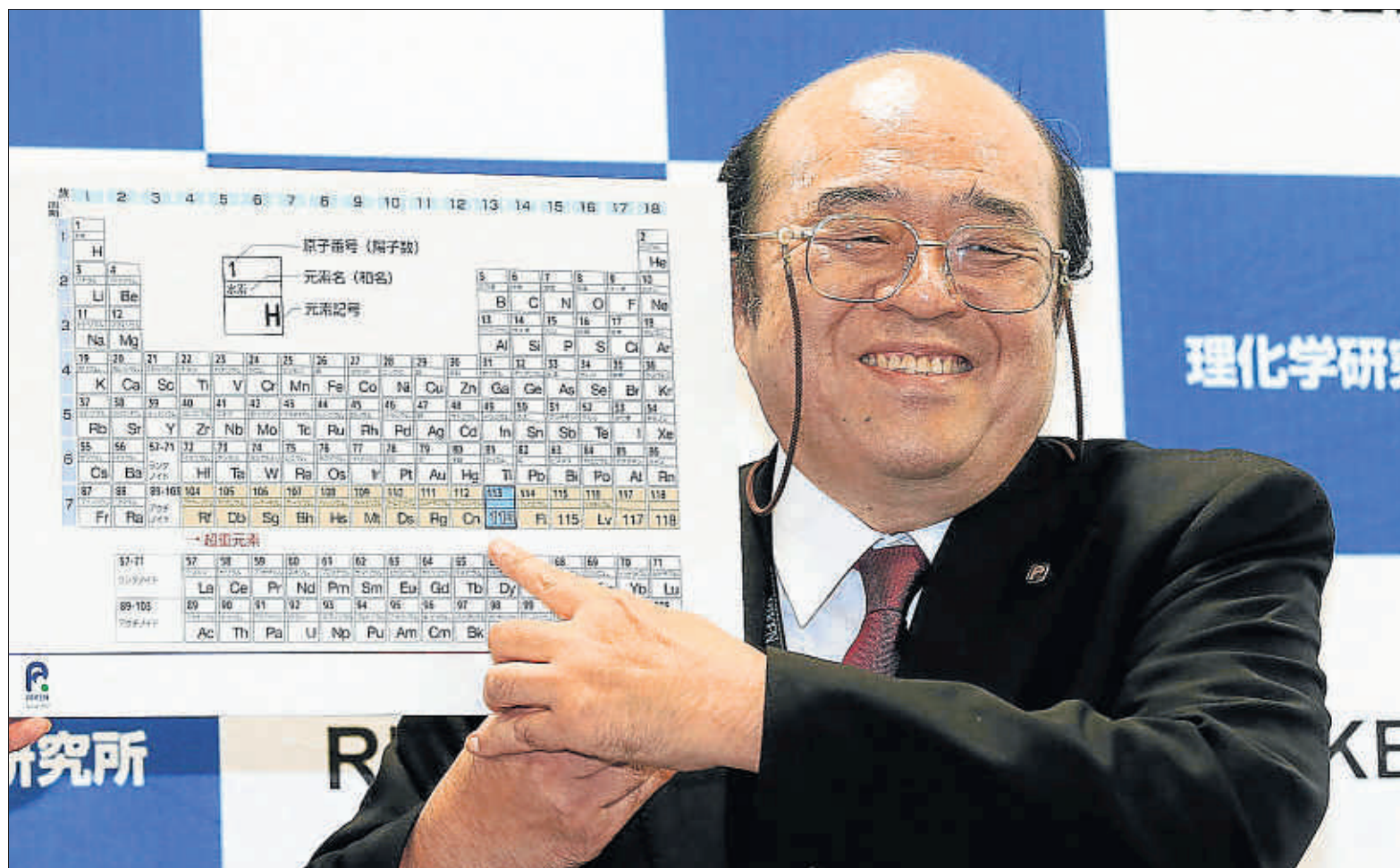
SUCCESSOS ▶ Un home de 44 anys i de nacionalitat romanesa va ser detingut després que intentés obrir la porta d'un avió en ple vol Palma-Eivissa per posar fi a la seva vida. L'home va poder ser reduït per membres de la tripulació i diversos passatgers. Quan l'avió va aterrar a Eivissa, l'home, amb un trastorn psiquiàtric diagnosticat, va ser detingut i traslladat a l'hospital Can Misses. / Agències

Acaben un hospital a Andalusia al qual no es pot arribar

SANITAT ▶ La Junta d'Andalusia ha acabat les obres de construcció del Centre Hospitalari d'Alta Resolució de Huelva, un hospital al qual no es podrà accedir per la falta d'una carretera que condueixi fins a les seves instal·lacions. Segons fonts del centre sanitari, "no s'ha complert el conveni firmat per l'Ajuntament de Lepe per realitzar les obres de construcció de la carretera d'accés". A més a més, tampoc no arriben a l'hospital les escomeses d'aigua i electricitat. / Efe

Nova York inaugura pals de wifi superveloç

TECNOLOGIA ▶ Nova York ha estrenat els seus dos primers pals de wifi superveloç. Els pals de Link NYC donaran servei d'internet de franc dins d'un radi de 46 metres. El pla és instal·lar 4.550 pilars i un total de 7.500 cabines telefòniques que, quan estiguin en ple funcionament, a més d'internet, oferiran trucades gratuïtes, recàrrega d'USB i una tauleta. Des dels mòbils intel·ligents es tindrà accés a una xarxa encriptada que permetrà garantir la seguretat de la informació personal. / Bloomberg

El químic japonès Kosuke Morita, coautor del descobriment, mostra el lloc que ocupa l'element 113 a la setena filera de la taula

La taula periòdica s'amplia amb quatre nous elements químics

En ser pesats i inestables, no estan a la naturalesa i s'han de crear en laboratori

JOSEP CORBELLA
Barcelona

La taula periòdica dels elements, una de les icones més populars de la ciència, té des de primers d'any quatre nous inquilins. Els elements amb els nombres atòmics 113, 115, 117 i 118 ocuparan les quatre últimes caselles que quedaven buides en la setena filera de la taula.

Es tracta d'elements extremadament inestables, que no es troben a la naturalesa i que únicament poden crear-se en laboratori. S'obtenen fent xocar àtoms més petits a altes velocitats amb l'objectiu que els seus nuclis s'uneixin i formin un àtom més gran.

L'element 115, per exemple, s'ha obtingut fent xocar àtoms de calci i d'americ. En unir-se els 20 protons del calci amb els 95 de l'americ, s'obté un àtom amb 115 protons, que és precisament el

que representa el nombre atòmic. Els elements 117 i 118 són els dos més grans descoberts fins ara. En ser tan inestables, es desintegren en qüestió de mil·lisegons i no tenen cap utilitat pràctica.

Però el seu descobriment acostava els químics cap a l'anomenada illa d'estabilitat, que és l'Eldorado de la taula periòdica: una regió predita per la teoria on s'espera trobar àtoms pesats i estables que podrien tenir propietats extraordinàries i aplicacions insospitades.

Ningú no sap si l'illa d'estabilitat existirà realment ni quant falta per arribar-hi. Però, si existeix, podria començar amb àtoms no gaire més grans que els quatre que han entrat ara a la taula periòdica. Si la teoria és correcta, n'hi podria haver prou amb un àtom amb 114, 120 o 126 protons (i exactament 184 neutrons, cosa que dificulta la seva obtenció).

Els quatre nous elements, els

primers que s'incorporen a la taula des del 2011, encara no tenen nom. Una vegada han estat reconeguts oficialment per la Unió Internacional de Química Pura i Aplicada (Iupac, per les seves inicials en anglès), correspondrà als seus descobridors proposar-

Són un avenç cap a l'anomenada illa d'estabilitat, una regió on s'espera descobrir àtoms extraordinaris

ne els noms. Segons les normes de nomenclatura de l'Iupac, el nom d'un element s'ha de derivar de les seves propietats físiques o químiques, d'un lloc (per exemple, el californi), d'un mineral (com el coure o l'or), d'un científic (l'einsteini) o d'un concepte

mitològic (s'admet *darthvaderi* com a concepte mitològic?).

L'únic dels quatre nous elements per al qual ara per ara s'ha aventurat un nom és el 113. Atès que és el primer que es descobreix al Japó, s'ha suggerit anomenar-lo *japoni*, tot i que el nom encara no està reconegut oficialment. Els altres tres són obra d'un consorci format per científics de Rússia i dels Estats Units.

"Per als científics, això té més valor que una medalla d'or olímpica", ha afirmat Ryoji Noyori, premi Nobel de química japonès que no ha participat en el descobriment, en declaracions recollides per Ap.

Els elements no s'han descobert ara. Els primers indicis de l'obtenció del 113 i el 115 es remunten al 2004. Tot i això, en ser inestables i per tant difícils d'identificar, l'Iupac no ha considerat demostrada la seva existència fins al 30 de desembre.●

Troben com atacar un gen bàsic del càncer

REDACCIÓ Barcelona

Un equip de recerca del Centre Nacional d'Investigacions Oncològiques (CNIO) ha descobert una estratègia per atacar l'oncogen MYC, un dels més importants en el càncer.

Més de la meitat dels càncers presenten alteracions de MYC. En aquests casos, el càncer sol ser més agressiu que quan MYC no

està mutat. Per això actuar sobre MYC s'ha proposat com una estratègia per millorar els tractaments del càncer.

Tanmateix, MYC ha resultat ser una diana extremadament difícil. Això es deu al fet que MYC regula més de 2.000 gens a les cèl·lules, per la qual cosa també és essencial per al correcte funcionament de les cèl·lules sanes.

En la nova investigació, presen-

Paco Real, director del treball

tada ahir a la revista *Nature Communications*, investigadors dirigits per Paco Real han descobert que l'activitat perjudicial de MYC a les cèl·lules tumorals depèn d'un segon gen anomenat BPTF. En experiments amb ratolins han comprovat que, quan s'inactiva el gen BPTF, es retarda l'aparició i la progressió dels tumors.

L'avenç obre la via a desenvolupar nous fàrmacs per millorar el tractament de diferents tipus de càncer. "Proposem utilitzar petites molècules que interrompin la interacció entre MYC i BPTF", declara en un comunicat Laia Richart, primera autora del treball.●

“Minuts abans del crim, se'l veia tranquil”

■ “El vaig veure davant del taller abans de les nou, li vaig dir que a una amiga se li havia espatllat la rentadora i el Santos em va dir que la trucaria més tard... i se'l veia tranquil”, explica la Montse. Però minuts després el crim. Va disparar a qui fins fa uns dies era la seva parella i la mare de les seves filles i després es va llevar la vida. Nombrosos veïns es van acostar fins a l'escena del succés. “A ell el coneix molta gent, ha arreglat la rentadora a mig poble”, deia una veïna, encara incrèdula. Alguns ni sabien que la parella s'havia separat, d'altres asseguraven que alguna vegada s'havien discutit al carrer.

Els Mossos van acordonar el lloc del crim, als baixos de la casa on vivia la parella fins fa uns dies, al centre de Vila-seca

VICENC LLURBA

Un home mata a trets la seva exparella al mig del carrer a Vila-seca i se suïcida

La víctima se n'havia anat de casa i no consten denúncies per maltractaments

SARA SANS
Tarragona

Feia tres dies que la Lucinda se n'havia anat de casa. Però ahir al matí, el Santos (la seva exparella i pare de les seves dues filles) la va trucar i la va citar a la que havia estat casa seva, al centre de Vila-seca (Tarragonès). L'esperava al carrer, i quan ella s'hi va acostar, li va disparar diverses vegades al cap amb una escopeta. La Lucinda, de 43 anys, va morir a l'instant i tot seguit, el Santos (59 anys) es va disparar a l'abdomen. Va morir dues hores més tard a l'hospital. El crim, el primer cas de violència masclista d'aquest any a Catalunya, ha commocionat el poble.

L'assassinat es va produir cap a dos quarts de deu del matí al mig

del carrer. A uns cinquanta metres de l'Ajuntament de la població. Santos G.M. va disparar en diverses ocasions amb una escopeta de calibre 12 a Lucinda E.M., tots dos de nacionalitat espanyola. Ella va morir a l'instant. Després es va disparar a l'abdomen i va quedar malferit al carrer, amb una parada cardiorespiratòria i en estat crític. Els equips d'emergència van aconseguir reanimar-lo i el van traslladar a l'hospital Joan XXIII de Tarragona, on va morir abans del migdia.

Els Mossos d'Esquadra van rebre l'avis a les 9.45 hores i, després d'acordonar el carrer, la policia científica va examinar el lloc del crim. La parella encara estava empadronada a la mateixa casa. Segons fonts policials, la dona te-

nia una altra parella sentimental i no consta cap denúncia per maltractaments i, per tant, cap ordre d'allunyament. La parella era molt coneguda a Vila-seca. Als baixos de casa seva, a la cantonada dels carrers Sant Bernat Calvó i Creus, ell hi tenia un taller de reparació d'electrodomèstics i, fa uns anys, havia treballat a la brigada municipal, mitjançant un pla d'ocupació.

“Estem consternats”, va afirmar Josep Poblet, alcalde de la població, que es va acostar al lloc del crim poc després de produir-se el succés i després de parlar amb les dues filles que tenia la parella, de 20 i 15 anys. La gran tenia previst casar-se aquest cap de setmana i, segons alguns veïns, era a casa quan es va produir

el crim, mentre que la petita era a l'institut. La regidora de Benestar Social, Lucía Teruel, va acompanyar la filla gran al CAP del municipi, on va rebre ajuda psicològica, i la regidora d'Ensenyament

Les dues filles de l'exmatrimoni, de 20 i 15 anys, van rebre suport psicològic després del crim

va comunicar el que havia passat a la petita, i també la va acompanyar fins al CAP, on van acudir altres familiars de les víctimes, com la germana de la Lucinda, que ara

es farà càrrec de la menor.

A les dues del migdia, un centenar de persones, entre veïns, representants i funcionaris municipals, es van concentrar davant l'Ajuntament, on es va guardar un minut de silenci. Teruel va llegir un manifest en el qual es va condemnar “enèrgicament” aquest nou cas de violència masclista i el Consistori ha decretat un dia de dol. A la tarda, tots els grups municipals, el Casal de la Dona de Vila-seca, l'Associació Cultural de Dones de la Pineda i Dones Progressistes de la Plana van convocar una concentració silenciosa a la plaça de l'Església.

Les notes de condemna pel primer crim masclista de l'any a Catalunya es van succeir durant tot el dia, la presidenta de l'Institut Català de les Dones, Montse Galtell, va reiterar el compromís de continuar treballant per a la prevenció, detecció i suport a les víctimes de la violència masclista i va assenyalar que els assassinats masclistes “són la mostra més extrema d'una violència més extensa i fins i tot naturalitzada que costa d'identificar ja que es troba en les mateixes estructures de la societat”.

Les famílies LGTBI exigeixen mesures urgents antiassetjament a Puigdemont

CRISTINA SEN
Barcelona

Han passat 18 mesos enmig de molts debats polítics, però la llei de Drets de les Persones Gais, Lesbianes, Bisexuals i Intersexuals, aprovada al Parlament el 2014 i concebuda com una eina bàsica contra la discriminació d'aquests col·lectius, ha quedat pràcticament sense desenvolupament. El suïcidi el desembre passat de l'Alan, el menor català transsexual víctima de *bullying*, ha empès els col·lectius i famílies de menors LGTBI a redoblar els esforços i a alçar la veu perquè el nou Govern de Carles Puigde-

mont posi en marxa mesures urgents contra l'assetjament escolar, com indica la llei.

L'organització Chrysallis de famílies de menors transsexuals, l'associació de famílies LGTB i l'Observatori contra l'Homofòbia van comparèixer ahir conjuntament per sol·licitar, sobretot, la posada en marxa d'un protocol comú d'actuació per evitar l'assetjament escolar, que té diverses branques. Sobre els menors transsexuals, es demana que a les escoles i instituts se'ls digui pel nom que han triat. Que aquest nom sigui el que figuri a la documentació i a les notes. I, així mateix, s'assenyala que han de

L'Alan es va suïcidar per *bullying*

poder utilitzar els serveis i els vestidors segons el sexe que senten. És a dir, s'han de respectar els seus drets com a persones.

Tot això, segons van explicar les associacions, s'ha d'emmarcar en un pla antiassetjament ampli i clar. Els professors, o un professor indicat per a aquesta funció, han de saber detectar les situacions d'assetjament contra els menors LGTB que es donen sobretot al pati i fora del recinte escolar. Un assetjament que té l'agreujaent que aquests menors normalment no l'expliquen a la família. Als centres hi ha d'haver un equip de prevenció del *bullying* en totes les seves formes, i algú a qui els menors puguin adreçar-se de manera individual i discreta per exposar els seus problemes. Tot això en un marc més general on, tal com estableix la llei, hi hagi una educació real que abordi la diversitat com a re-

flex d'una realitat rica.

Amb l'arribada del nou Govern, les famílies de menors LGTBI i diversos col·lectius consideren que és el moment d'empenyer per aconseguir els drets que no tenen. El president de Chrysallis, David Tello, va explicar que, després de la mort de l'Alan, es va tornar a reunir amb l'àrea d'Igualtat de Benestar Social, a la qual va agrair que hagi facilitat que els menors tinguin la targeta sanitària segons el sexe que senten. La conselleria també va informar que es reunirà amb els fiscals per tractar sobre el canvi de nom al DNI. A la reunió va assistir un representant d'Ensenyament que va dir que estudiarà l'elaboració d'un protocol, però sense més detall. El dia 27 s'ha convocat una concentració reivindicativa a la plaça Sant Jaume, ja amb nou inquilí.

El telèfon per a 'bullying' no estarà actiu aquest curs

Educació vol fer un registre estatal de casos d'assetjament escolar

MADRID Agències

Espanya tindrà un registre de casos d'assetjament escolar i altres problemes de violència a les aules. És un dels punts del pla que ahir va aprovar el Consell de Ministres en funcions i en què el Ministeri d'Educació fa uns quants mesos que treballa. S'inclouen 70 mesures entre les quals, a més, figuren l'anunciat telèfon d'atenció, un protocol de convivència, una guia per als pares i formació per a docents i responsables dels centres. El telèfon, però, no es posarà en funcionament fins al mes de juny, quan les classes lectives ja han acabat.

La vicepresidenta en funcions Soraya Sáenz de Santamaría i el també interí titular d'Educació, Íñigo Méndez de Vigo, van destacar que aquest pla, articulat en vuit eixos que van des de l'observació fins a la prevenció, passant per la investigació d'aquest fenomen, vol "servir de referència a alumnes,

famílies i professors a través del treball coordinat".

Méndez de Vigo va avançar deu de les mesures que recull l'esborrany, entre les que consta l'elaboració d'una "guia per a pares" que confeccionarà Educació en col·laboració amb els governs autonòmics i l'objectiu

LA DADA

Assassinada per violència masclista

■ Una dona de 73 anys va ser trobada ahir morta apunyalada a València, suposadament en mans del seu marit, de 77, que posteriorment es va suïcidar. El crim es va produir dijous, al voltant de les 23.00 hores, però els cadàvers no van ser localitzats fins ahir al migdia per una filla dels morts. / Efe

del qual serà "que les famílies siguin capaces d'identificar si hi ha signes d'assetjament o violència escolar en els seus fills i saber actuar de manera ràpida per fer-hi front". En aquest àmbit consta també l'elaboració d'un "manual de suport a víctimes de violència escolar a nivell estatal" que inclogui formació sobre la creació "dels protocols de detecció i intervenció" i serveixi per conèixer "com donar suport" a les víctimes i treballar amb els assetjadors. Segons el ministre, "és molt important" tractar els assetjadors perquè "moltes vegades necessiten ajuda, ja que no saben el mal que estan causant". El manual serà elaborat per un grup de treball de l'Observatori Estatal de la Convivència Escolar, entitat que ja existeix.

En paral·lel, s'impartirà "formació específica als professors i els equips directius dels centres educatius" i "es desenvoluparan cursos i seminaris amb els actors escolars sobre les actuacions educatives d'èxit en diferents llocs així com les pràctiques basades en criteris científics".

El ministre Méndez de Vigo va anunciar un servei telefònic, encara que la seva licitació no arribaria abans de març, cosa que n'endarrerirà la posada en marxa fins al pròxim curs. "El que volem és que hi hagi un telèfon gratuït que no deixi rastre i atès per experts qualificats en què aquells que se senten en situació d'assetjament puguin demanar ajuda", va comentar el responsable d'Educació.●

Justícia demana que un resguard avaluï el carnet antipederàstia

JAVIER RICOU
Lleida

El calvari de les milers de persones que busquen feina en llocs de treball relacionats amb menors continua, especialment a Catalunya, pel col·lapse a l'única oficina que emet en aquesta comunitat (al carrer Garcilaso de Barcelona) el certificat que ara s'exigeix per llei a aquests treballadors per demostrar que no tenen antecedents per delictes sexuals. El Ministeri de Justícia va informar

Els sindicats demanen a Ensenyament que suspengui l'exigència del certificat de penals per a interins

ahir que el certificat pot obtenir-se a qualsevol òrgan administratiu de l'Estat i també a través de les oficines d'atenció al ciutadà dels ajuntaments. Però aquesta opció no sembla convèncer, de moment, els candidats ja que l'únic que aconsegueixen quan van a aquestes oficines és un resguard que confirma que s'ha de-

manat el full d'antecedents. En el cas dels ajuntaments, l'alcaldessa de l'Hospitalet, Núria Marín, va fer personalment ahir una sol·licitud i la resposta va ser que en un termini de noranta dies rebria al seu domicili el certificat de penals. Així que per aconseguir de forma immediata aquest document per lliurar-lo en el moment que s'opta al lloc de treball, l'única opció és acudir a l'oficina del carrer Garcilaso, desbordada en no haver previst ningú l'allau de sol·licituds. Cal afegir, segons denunciïn els afectats, les dificultats per obtenir aquest document, via internet, a la pàgina habilitada per Justícia. Des d'aquest ministeri s'apunta, com a solució transitòria, que les empreses contractadores donin per bo el resguard de petició d'antecedents fins que la situació es normalitzi.

A parer d'alguns sindicats, com és el cas de FETE-UGT, l'única solució per posar fi "a les cues tercermundistes" que s'estan registrant a l'oficina del carrer Garcilaso és que la conselleria d'Ensenyament ordeni la "suspensió immediata" de l'exigència del certificat per optar a la borsa d'interins de personal docent.●

Comença l'any dient
Hello a un mètode
100% flexible.

Welcome to the English Revolution:

- > Tarifa plana, sense límits
- > Classes d'1 a 6 alumnes
- > Professors nadius i English Coach
- > Horaris 100% flexibles
- > Social Club "Only in English"
- > Parlaràs anglès, 100% garantit

i MATRÍCULA*
BY THE
FACE!

What's
Up!

LIVING ENGLISH

Informa-te'n a whatsup.es

Rambla de Catalunya, 53 (Barcelona)
(Cantonada amb Aragó) +34 93 595 14 14

Les Valls, 15 (Sabadell)
(Cantonada amb Jesús) +34 93 198 27 29

Via Augusta, 153 (Barcelona)
(Cantonada amb Muntaner) +34 93 595 22 77

Puig Novell, 6 (Terrassa)
(Cantonada amb Font Vella) +34 93 198 27 22

Barcelona · Bilbao · Madrid · Sabadell · Sevilla · Terrassa · València

*Promoció vàlida per a les 50 primeres inscripcions.

ENTREVISTA

MAITE CRUZ

El psicoanalista José Ramón Ubieta ha comptat amb l'experiència d'un equip professional multidisciplinari per escriure el llibre

SUSANA QUADRADO
Barcelona

“L'assetjador allibera angoixa en la víctima”

José R. Ubieta, autor de 'Bullying. Una falsa salida para los adolescentes'

José R. Ubieta analitza al llibre *Bullying. Una falsa salida para los adolescentes* (NED Ediciones) la complexitat d'un fet dramàtic com l'assetjament escolar. Aquest psicoanalista n'apunta quatre possibles causes: l'eclipsi de l'autoritat del pare i el mestre, la importància de la mirada i la imatge, la desorientació adolescent respecte a la seva identitat sexual i un sentiment de desemparament davant el que els adults volen d'ell a la vida.

El bullying és una manifestació de crueltat entre adolescents. Però, segons vostè, també és un símptoma. De què?

De la dificultat de fer el trànsit cap a la joventut. Ha de fer-se adult i assumir la seva condició sexual. Els adolescents obliden les seves joguines infantils per heure-se-les amb una nova parella: el seu cos sexualitzat. Habitar aquest cos els produeix estranyesa i els inquieta. La primera resposta és manipular-lo per fer-se'l seu: es vesteixen, es disfressen, es tatuen, es pentinen, s'agiten –amb tòxics i sense–, es muscullen, experimenten el sexe, s'aprimen...

Però això no té per què convertir-se en un problema.

No té per què convertir-se en un problema. Depèn del que va passar

abans, en la infantesa, de la posició que prenen els seus pares i docents per acompanyar-los i per descomptat del temps que cada nano necessita per concloure el trànsit cap a la vida adulta.

Quan apareix la temptació del bullying?

ALS PARES DE LA VÍCTIMA

“Pares i mestres han d'estar molt atents als signes de malestar dels nanos”

Quan l'adolescent no veu cap altra sortida. És una falsa sortida. Manipular el cos de l'altre li permet posar el seu a recer.

Manipular el cos?

Sí, amb el menysteniment, la segregació, els cops, les injúries...

Vostè vincula l'assetjament amb la desorientació de l'adolescent respecte a la seva identitat sexual.

Mentre construeix aquesta identitat –home, dona i fins i tot un subjecte identificat amb cap sexe– pot sorgir la por de no estar a l'altura, a no estar a l'altura de l'ideal. L'angoixa que es genera pot empènyer a l'assetjament.

A quina edat sorgeix el bullying?

Els primers signes apareixen a 5è i 6è de primària: petits cops, malnoms, marginacions del grup, gestos de menyspreu. Després, a 1r i 2n d'ESO l'assetjament adquireix un caràcter més sexualitzat i més dramàtic. La urgència d'assetjar l'altre es fa més evident. A partir dels 16, declina.

Hi ha un perfil psicopatològic de l'assetjador?

No, però en la majoria de casos són nois noies que en algun moment han patit humiliació o maltractament, sigui per part d'altres companys o a la seva família.

I de l'assetjat?

Tampoc. La condició de víctima, de boc expiatori, requereix tres ele-

ALS PARES DE L'AGRESSOR

“La crueltat no es pot ocultar amb ‘és cosa de nens’; no poden inhibir-se”

ments: que hi hagi alguna pertorbació en la seva imatge física o en la seva manera de ser, una cosa que s'identifiqui com a rara encara que no sigui evident; que l'assetjat flaquesi i mostri la seva debilitat per defensar-se; i finalment que el grup,

els testimonis, prenguin posició a favor de l'assetjador o s'abstinguin de defensar-lo.

Què aconsegueix l'agressor sotmetent la víctima?

Reforça el seu narcisisme, moltes vegades tocat, i compensa altres escenes en les quals ell no brilla als ulls del grup que l'aplaudeix o el tem. D'altra banda dipositar l'angoixa en l'assetjat l'allibera a ell de la seva.

I no sent remordiment?

Per a algunes persones transferir l'angoixa a l'altre és el seu mecanisme psíquic bàsic. És el cas del sadisme o del masoquisme. Veure la cara d'horror de la víctima és per a un sàdic un gaudi que, a més d'excitar-lo, li estalvia la seva pròpia divisió subjectiva. És per això que no hi ha culpa perquè ha aconseguit dissociar aquestes dues posicions.

L'assetjament va in crescendo si la víctima no respon.

Sí. La no resposta confirma la seva condició d'assetjat i la perpetua. Per a molts això queda com un ritual de sacrifici sense que puguin entreveure el final, d'aquí algunes solucions dramàtiques com el suïcidi. La víctima se sent culpable. És importantíssim detectar l'assetjament com més aviat millor.

Com, si sempre passa ocult als ulls dels adults?

Pares i mestres han d'estar molt atents als signes de malestar. Després, han de col·laborar entre ells. I donar a l'adolescent tota la comprensió i ajuda.

Per què els testimonis callen?

Així eviten que els col·loquin en el bàndol dels “desgraciats”. Alguns dels que callen en públic, en sortir de classe envien watsaps a l'assetjat donant-li ànims.

Hi ha pares que justifiquen el seu fill assetjador.

La crueltat no es pot ocultar amb “és cosa de nens”. Per resoldre el conflicte, cal corresponsabilitzar-se'n, no inhibir-se'n. Es poden fer reunions amb els pares de l'escola i l'ajuda de professionals.

Està preparat el professorat davant el bullying?

Els professors han d'obrir els ulls i no mirar cap a una altra banda. Poden ajudar-se de programes preventius, de millora de la convivència escolar, de la relació amb altres mestres i amb les famílies, i recórrer a pràctiques col·laboratives de xarxa amb professionals de la salut o de la intervenció social.

Quina empremta deixa l'assetjament?

La clínica i la literatura ens diuen que hi ha adults que parlen d'aquesta experiència 20 o 30 anys més tard amb la ràbia present. Queda fixat.●

LEGIU UNA VERSIÓ AMPLIADA DE L'ENTREVISTA A www.lavanguardia.com

Una dona és assassinada a Palma pel seu home amb el cable del telèfon

PALMA Agències

Una dona anglesa de 49 anys, identificada com L.J., va ser assassinada ahir pel seu marit, que la va escanyar amb el cable del carregador del telèfon, al municipi mallorquí de Calvià, segons la Guàrdia Civil, que s'ha fet càrrec del cas. No hi havia antecedents ni denúncies prèvies de maltractaments.

El marit, també anglès, de 50

anys i identificat amb les inicials W.L., va trucar a les 3.20 al servei d'emergències 112 i va confessar que havia matat la seva dona a la casa seva a la Costa de la Calma, en una zona costanera al sud de l'illa mallorquina. L'assassinat s'ha produït al número 155 del carrer Bella Vista, als apartaments Siesta.

La policia local de Calvià i una UVI mòbil del 061 es van personar poc després de la trucada a

l'apartament i l'equip sanitari va intentar reanimar la dona, que havia patit una parada cardiorespiratòria, si bé no va poder evitar que morís. Els professionals sanitaris van observar que la dona tenia significatives marques al coll que revelaven que havia estat escanyada.

La Guàrdia Civil, en concret el grup de criminalística, va detenir el marit com a presumpte autor de l'assassinat de la seva

dona i el va traslladar als calabossos de Son Rapinya a Palma. Un cop s'hagi fet l'atestat, el detingut passarà avui diumenge, o demà dilluns, a disposició judicial.

El presumpte assassí residia des de fa deu anys a Mallorca i la dona vivia entre l'illa i Londres. El matrimoni té una filla que viu a Anglaterra.

Es tracta del primer cas de violència de gènere registrat a les Balears, i el setè a Espanya, en el que va d'any.

El Govern balear ha emès un comunicat en què ha expressat el seu rebuig “més contundent” per aquest assassinat i ha anunciat que es personarà en la futu-

ra causa com a acusació personal. Així mateix ha convocat la ciutadania dilluns vinent al migdia a les portes del Consolat de la Mar, seu del Govern balear, per fer un minut de silenci.

La Delegació del Govern insisteix en la necessitat que totes les víctimes de maltractaments, familiars o amics denunciïn els agressors, ja que és la principal mesura per lluitar contra aquest “xacra social”.

Per la seva banda, la secretària d'Igualtat del PSOE, Carmen Montón, acusa el Govern en funcions d'estar “jugant al tacticisme, mentre els assassinats continuen sense cap reacció per la seva banda”.●

JOSEP CORBELLA
Barcelona

En una investigació que aclareix com funciona el cicle global del carboni, Jesús Arrieta i Carlos Duarte han demostrat, amb Eva Mayol, que no es pot emmagatzemar carboni de manera il·limitada a l'oceà profund com es creia fins ara. Atenen *La Vanguardia* per Skype des del Centre de Recerca del Mar Roig, a l'Aràbia Saudita, on estan treballant actualment.

Quan parlen de l'oceà profund, a què es refereixen?

C.D. És el que es troba a més de mil metres de profunditat. Són aigües on no arriba gens de llum i on es pensava que hi havia poca activitat biològica. Ara sabem que no és així. L'oceà profund és tan gran que allà hi té lloc el 60% de tot el metabolisme de l'oceà. A més, té una biodiversitat enorme. A la superfície, hi ha moltes espècies que funcionen de maneres semblants entre elles. A les profunditats, el funcionament dels éssers vius és molt més divers.

Què els va portar a estudiar el que passa allà?

J.A. Precisament que és un ecosistema molt important i molt desconegut. Ens cridava l'atenció la idea que els bacteris de l'oceà profund no poguessin aprofitar el carboni que hi ha emmagatzemat. Aquesta idea estava àmpliament acceptada. Però no tenia sentit des del punt de vista de l'evolució. Era molt estrany que, en milions d'anys, cap microorganisme no hagués trobat la manera d'aprofitar el carboni.

Si la idea no tenia sentit, com és que estava acceptada?

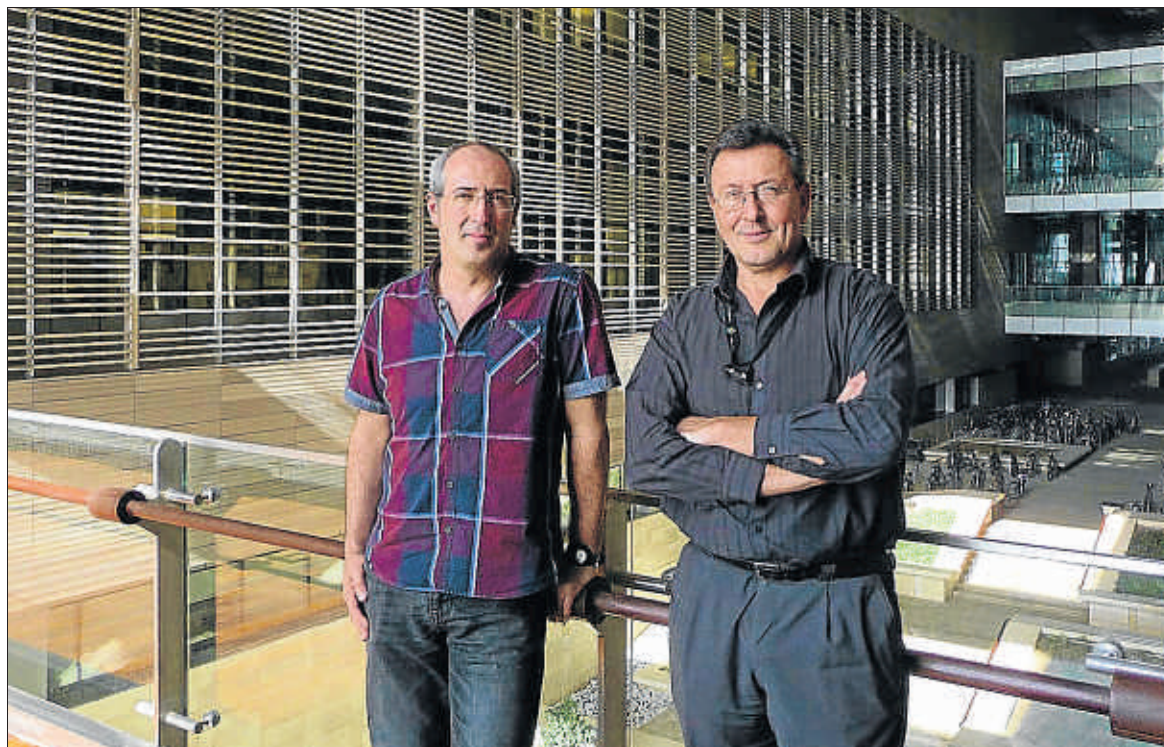
J.A. Perquè s'havia fet un experiment el 1968 en el qual s'havien obtingut bacteris de l'oceà profund i s'havien intentat cultivar subministrant-los més carboni. Però els bacteris no es van multiplicar. Es va deduir que eren incapaces d'aprofitar el carboni.

Com van plantejar la investigació?

C.D. Simplement vam repetir l'experiment del 1968 amb una tecnologia més avançada. Ho vam fer en el marc de l'expedició *Malaspina* del vaixell oceanogràfic *Hespérides*. Durant set mesos, vam recollir mostres d'entre 1.000 i 4.200 metres de profundi-

“L'ecosistema més gran del món és l'oceà profund”

Jesús Arrieta i Carlos Duarte, oceanògrafs

Jesús Arrieta i Carlos Duarte, al Centre d'Investigació del Mar Roig, a l'Aràbia Saudita

JESÚS ARRIETA

Vitòria, 1969

- Investigador del Centre de Recerca del Mar Roig a la Universitat de Ciència i Tecnologia Rei Abdul·lah de l'Aràbia Saudita des del 2015
- Llicenciat en Biologia per la Universitat del País Basc, va fer el doctorat a la Universitat de Groninga (Holanda)
- Va treballar del 2008 al 2014 a l'Institut Mediterrani d'Estudis Avançats (CSIC-UIB), a Mallorca, amb un contracte Ramón y Cajal que no li va ser renovat
- És especialista en l'ecologia dels microorganismes marins, en els seus efectes sobre el canvi climàtic i en les possibles aplicacions biotecnològiques

tat a catorze punts de l'Atlàntic i del Pacífic. Vam posar els bacteris en aigües que contenien fins a deu vegades més carboni dissolt que el del seu hàbitat original i vam observar què passava.

I què va passar?

C.D. Que en els catorze casos els bacteris van proliferar quan van disposar de més carboni dissolt. Per tant, no és cert que els bacteris de l'oceà profund no siguin capaços d'aprofitar el carboni. El que passa en realitat és que el carboni està distribuït en més de 7.000 molècules diferents. Cada una està a una concentració tan baixa que als bacteris no els surt a compte aprofitar-les. Però, així que augmenti la concentració d'aquestes molècules, els bacteris les aprofitaran.

J.A. Això significa que la capacitat

CARLOS DUARTE

Lisboa, 1960

- Professor d'investigació de l'Institut Mediterrani d'Estudis Avançats (CSIC-UIB) a Mallorca des del 1999 i biòleg del Centre de Recerca del Mar Roig a la Universitat de Ciència i Tecnologia Rei Abdul·lah de l'Aràbia Saudita
- Professor visitant a la Universitat d'Austràlia de l'Oest
- Llicenciat en Biologia per la Universitat Autònoma de Madrid, va fer el doctorat a la Universitat McGill de Mont-real (Canadà)
- Després de tornar del Canadà, va treballar a l'Institut de Ciències del Mar de Barcelona i a l'Institut d'Estudis Avançats de Blanes

de l'oceà d'emmagatzemar carboni a llarg termini és limitada. Ja hi ha una quantitat enorme de carboni dissolt a l'aigua. N'hi ha una quantitat equivalent a tota la biomassa de tots els éssers vius de la Terra. I el 72% és a les aigües profundes. No queda marge per acumular-n'hi gaire més.

Vostès firmen la investigació a *Science* com a investigadors de l'Institut Mediterrani d'Estudis Avançats del CSIC, però ara treballen a l'Aràbia Saudita. Què els ha portat allà?

J.A. En el meu cas, quan va sortir l'article de *Science*, ja no treballava al CSIC. M'havia quedat a l'atur.

C.D. Jo sí que mantinc l'afiliació

EL MAR NO ÉS UN ABOCADOR

“La capacitat de l'oceà d'emmagatzemar carboni a llarg termini és limitada”

DECEPCIÓ AMB EL PAÍS

“La ciència a Espanya és com el joc de l'oca, creus que avances fins que caus al pou”

amb el CSIC, sóc aquí a Aràbia en una estada temporal. Les possibilitats de fer ciència a Espanya s'han deteriorat greument. Els fons que teníem assignats per a investigació van desaparèixer, ens van paralitzar tots els crèdits, els fons compromesos no van arribar... La ciència a Espanya és com el joc de l'oca.

El joc de l'oca?

C.D. Tens la impressió que avances fins que caus al pou. O a la mort i tornes a la casella de sortida. En aquests últims quatre anys hem retrocedit a nivells de fa vint anys.

Creuen que la situació millorarà en aquesta pròxima legislatura?

C.D. Vaig mirar les propostes de política científica de tots els partits abans de les eleccions. Tots tenien propostes raonables excepte el que està governant de manera interina.●

VOTEU ELS NOMINATS AL PREMI VANGUARDIA DE LA CIÈNCIA A www.lavanguardia.com/vanguardia-de-la-ciencia

Imminent relleu del bisbe de Mallorca per la relació amb la seva secretària

D. GILBERT Palma

La diòcesi de Mallorca viu pendent des de fa setmanes de la decisió que ben aviat podria adoptar el Vaticà arran de l'escàndol en el qual es va veure embolicat el bisbe Xavier Salinas. Membres destacats de l'Església mallorquina han estat cridats a capítol per prendre una decisió.

El mateix Salinas ja ha viatjat diverses vegades a Roma i València (Mallorca s'inclou en aquesta província eclesiàstica). Una comissió valora el futur del bisbe, que apunta molt lluny de l'illa.

De fet, en cercles eclesiàstics donen per fet que el relleu podria ser imminent, més si es té en compte la situació de paràlisi en la qual s'ha vist immersa la diòcesi. Una circumstància que no agrada al clergat local, que fa setmanes que es troba escapat des que el desembre passat s'acusés el bisbe de mantenir una “relació impròpia” amb una de les seves secretàries. A partir d'aquell moment, el bisbe n'ha reduït les aparicions i la presa de decisions és inexistent.

Diversos clergues han estat convocats per intentar dissenyar

el pla de relleu. Entre ells, l'actual bisbe d'Eivissa, Vicente Segura Juan. Aquest prelat és dels més ben situats per substituir Salinas, també valencià. Mallorca forma part de l'arxidiòcesi de València i des de fa dècades la majoria dels bisbes han estat oriünds d'aquesta comunitat.

Mentrestant, la diòcesi mallorquina la gestiona el provicari general, un càrrec ara recuperat, ja que el número dos en la jerarquia es troba de baixa.

Davant aquest panorama, el bisbat de Mallorca es va veure obligat a emetre un comunicat. Sobretot, arran de les suspicàcies que havia creat la seva absència en la celebració de dimecres de Cendra. Algunes informacions apuntaven que s'hauria traslladat a viure València mentre el Vaticà decideix el seu futur. El bisbat ho desmenteix i assegura que el bisbe estava de recés espiritual.●

L'assassinada d'un tret pel seu home a Lugo, novena víctima del 2015

LUGO Efe

Ana G.N., una dona de 40 anys, va morir divendres a la nit a Becerreá (Lugo) a causa del tret d'escopeta de caça que li va disparar la seva parella, José Manuel C., de 29 anys, que va ser detingut com a autor del crim. Els dos fills menors de la víctima, de 16 i 17 anys, que són fruit d'una relació anterior, van presenciar l'assassinat. El menor fins i tot va resultar ferit lleu pel rebot de la bala.

En un primer moment, José Manuel C. va fugir a una muntanya de la zona, però posterior-

ment va anar a la policia, arran que el tinent d'alcalde d'aquesta localitat de la muntanya de Lugo, Claudio Vázquez, que s'hi va posar en contacte per via telefònica, el va convèncer. Tot va passar després que l'agressor confessés al responsable municipal i a un dels seus millors amics el que havia fet.

Segons les xifres oficials del Govern central, ja són nou els femicidis masculistes que es compten des que va començar l'any, quatre més que en les mateixes dates del 2015, després d'un gener negre en aquesta mena de violència.●

JOSEP CORBELLA
Barcelona

Quan fas un experiment i el resultat va en contra de tot el que s'ha publicat en els últims 40 anys, el primer que penses és que t'has equivocat", explica Xavier Trepas, de l'Institut de Bioenginyeria de Catalunya (IBEC). Però va repetir l'experiment i el resultat va ser el mateix. Més de deu vegades el va repetir. Va continuar sense trobar el que havia esperat. Desconcertat, es va posar en contacte amb Marino Arroyo, de la UPC. Junts han demostrat que els 40 anys de literatura científica estaven equivocats. Els seus resultats aclareixen com es trenquen i es reparen els teixits del cos humà a nivell microscòpic, i poden ser útils per alliberar fàrmacs o per desenvolupar nous materials.

Què el va portar a ficar-se en aquesta investigació?

X.T. Al meu equip investiguem problemes biològics a partir de les lleis de la física. Havíem desenvolupat una tècnica per mesurar les forces entre cèl·lules. Juntament amb Laura Casares, la primera autora del nostre estudi, vam voler aplicar-la per comprendre com es trenquen els teixits.

Quins teixits?

X.T. Tota mena de teixits tous. Per exemple, en un part, arriba un punt en què es trenca la placenta. O es dilata tant la vagina que es produeixen lesions. O al cor, quan batgega, poden produir-se lesions microscòpiques. Ho vam estudiar en un sistema que té una capa de cèl·lules sobre una base esponjosa, igual com passa en teixits epitelials del cos humà.

I què van observar?

X.T. Tothom donava per fet que els teixits es trencaven per un excés de tensió. Però als experiments mai no es trencaven en tensar-se sinó després en relaxar-se. No semblava tenir cap sentit. Ens vam ficar en un túnel del qual no sabíem com sortir.

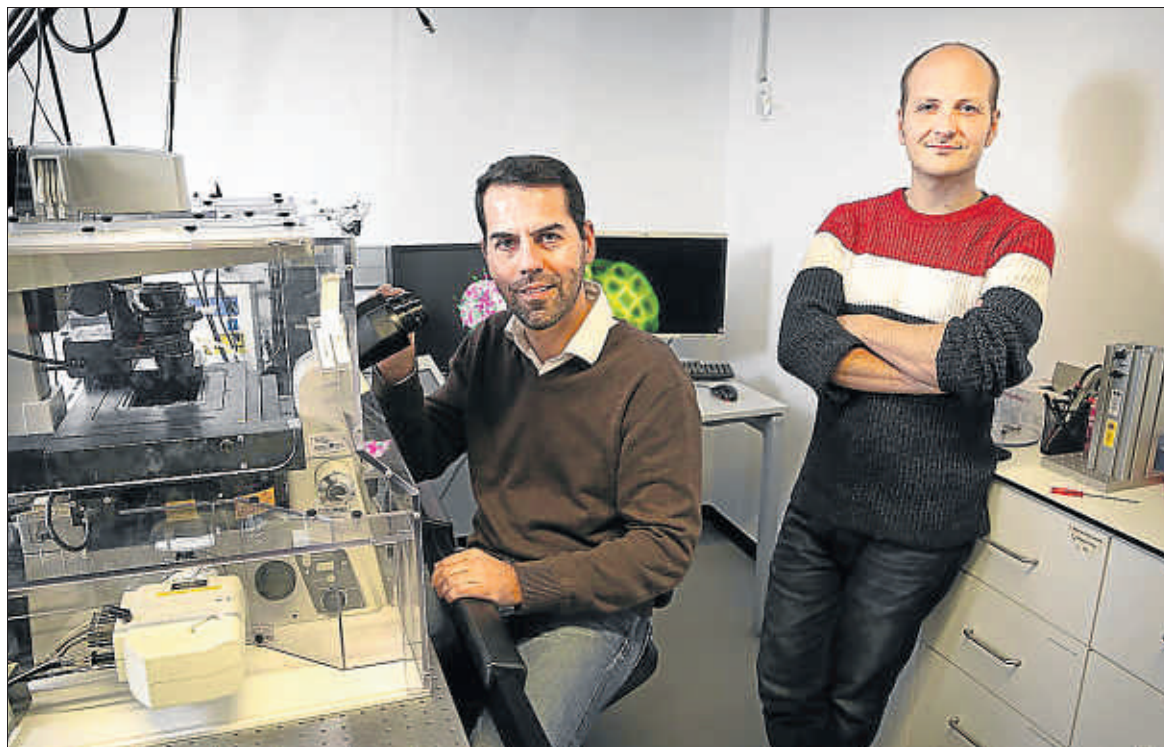
Va pensar a abandonar la investigació?

X.T. Mai! En ciència, quan trobes una cosa que no entens, és quan pots haver trobat alguna cosa important. Si la realitat no s'adapta a les teves idees, has d'adaptar les teves idees a la realitat. Descobrir és trobar allò que no esperes.

Com va sortir del túnel?

“Descobrir és trobar allò que no esperes”

Marino Arroyo i Xavier Trepas

Marino Arroyo (esquerra) i Xavier Trepas, en un laboratori de l'Institut de Bioenginyeria de Catalunya

MARINO ARROYO

Londres, 1973

- Professor de la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC) des del 2004.
- Format com a enginyer a la UPC, es va doctorar a la Northwestern University d'Evanston (Illinois, EUA).
- Posteriorment va fer una estada postdoctoral a l'Institut de Tecnologia de Califòrnia i va ampliar la formació a la Universitat de Minnesota (EUA).
- Especialista en estudiar el comportament mecànic a petita escala dels sistemes biològics i dels materials, ha estat finançat pel Consell Europeu de Recerca.

X.T. Em vaig posar en contacte amb Marino Arroyo perquè sabia que havia treballat en problemes de membranes. Pensava que el nostre també devia ser un problema de membranes. Li vaig demanar que vingués al laboratori per ensenyar-li els experiments.

Es coneixien?

X.T. És curiós perquè havíem anat a la mateixa escola, el Liceu Francès, i jo havia anat a classe amb la seva germana. Però érem de cursos diferents i no ens coneixíem.

Què va dir en veure els experiments?

X.T. Que no era un problema de membrana, va trigar cinc segons a veure-ho. Feia mesos que nosaltres hi donàvem voltes i ell ho va veure a l'instants.

Com ho va veure tan ràpid?

M.A. En aquella època jo havia es-

XAVIER TREPAS

Barcelona, 1976

- Investigador Icrea a l'Institut de Bioenginyeria de Catalunya (IBEC) des del 2011.
- Després d'obtenir una doble llicenciatura en Física i en Enginyeria electrònica per la Universitat de Barcelona, es va doctorar a la facultat de Medicina de la UB.
- Va treballar del 2004 al 2008 a l'Escola de Salut Pública de la Universitat de Harvard (EUA), a la qual continua vinculat com a científic visitant.
- Ha guanyat el premi Banc Sabadell d'Investigació Biomèdica en la seva última edició.
- Les seves investigacions estan finançades pel Consell Europeu de Recerca.

tat estudiant sobre hidrogels, que són el tipus de material esponjós sobre el qual s'assentaven les cèl·lules. Vaig tenir la intuïció que en estirar i relaxar el teixit, primer entraria líquid a l'hidrogel i després sortiria en reduir-se l'espai, igual que quan s'estreny una esponja amb aigua. Vaig pensar que la pressió del líquid en sortir podria trencar les unions entre cèl·lules.

Però una intuïció no és una prova.

X.T. El Marino va fer sis prediccions del que hauria de passar si el problema era de l'esponja i no de la membrana. Totes les prediccions es van complir, una després de l'altra.

Per exemple?

X.T. Va dir, si poseu les cèl·lules sobre una goma elàstica, que és

FILOSOFIA CIENTÍFICA

“Si la realitat no s'adapta a les teves idees, has d'adaptar les teves idees a la realitat”

igual de tova però no té aigua, no es trencaran.

M.A. Jo només vaig participar en la part fàcil de l'estudi.

X.T. ...que va ser la de trobar la solució!

Pot tenir aplicacions pràctiques, aquest descobriment?

M.A. Dins de l'enginyeria inspirada en sistemes biològics, pot ajudar a dissenyar materials amb propietats millors. Per exemple, si es combina un material fràgil amb un hidrogel, es pot obtenir un material més resistent.

X.T. També pot obrir la via a provocar trencaments deliberats en alguns teixits per millorar l'administració de fàrmacs, perquè un dels problemes de la farmacologia és com superar les fronteres biològiques.

Com crearien aquests trencaments?

X.T. Encara no ho hem estudiat. Però, per exemple, podríem introduir un hidrogel biodegradable carregat amb algun fàrmac durant una cirurgia. L'hidrogel alliberaria el fàrmac durant uns dies i després el propi cos repararia els trencaments en el teixit.●

VOTEU ELS NOMINATS DEL PREMI VANGUARDIA DE LA CIÈNCIA A www.lavanguardia.com/vanguardia-de-la-ciencia

La violència masclista causa una víctima més, la desena en 44 dies

C. LÓPEZ Madrid

Miguel Lorente, que va ser delegat del Govern per a la Violència de Gènere, sempre ho adverteix: el masclisme està incrustat en una part de la societat i, quan els masclistes perceben que la repulsa social és més forta i es mostra més unida, ells encara es tornen més violents.

Aquesta argumentació podria explicar d'alguna manera la successió d'assassinats de dones que s'estan registrant en les últimes setmanes. En tot just quaranta dies que han transcorregut des que va començar el 2016 han estat assassinades deu dones, l'última ahir a València (hi ha un

altre cas en investigació a Màlaga en què l'exparella està detinguda). Fins dijous, quan el Ministeri de Sanitat i Serveis Socials va fer l'última actualització, havien estat assassinades nou dones, i cinc nens havien quedat orfes de mare, la pitjor xifra des del 2011. Si es confirmen els altres dos casos, la xifra s'eleva a 11, el pitjor inici d'any des del 2006. Un panorama completament desolador.

Ahir, una dona de 71 anys va ser assassinada a ganivetades al seu domicili de València, un crim que, segons les primeres investigacions, s'emmarca dins d'aquesta xacra. Fonts de la direcció superior de Policia de Va-

lència van informar que al marit, de 74 anys, el van haver de traslladar a un hospital de València, ja que presentava ferides d'arma blanca a les mans.

El crim el va descobrir cap a les 14 hores un fill del matrimoni que va anar a visitar els pares a casa seva. El fill es va veure obli-

Tancat el còmput del 2015, el nombre de dones assassinades es va elevar a 59, la pitjor xifra des del 2011

gat a tirar a terra la porta de la casa, ja que ningú no responia a les seves trucades. Dins va trobar la seva mare morta al llit, amb signes de violència per arma blanca, i el seu pare ferit en una habitació contigua.

Per l'estat com es trobava l'home, i davant la possibilitat que hagués ingerit barbitúrics, va ser traslladat a un hospital. El presumpte assassí ha estat detingut. Segons la policia, no hi havia denúncies prèvies per maltractaments ni tampoc cap ordre d'allunyament.

Ahir també va ser detingut el marit de la dona estrangera d'uns 70 anys, trobada morta amb signes de violència al final d'una escala, a Fuengirola (Màlaga), segons van indicar fonts de la investigació, les quals van informar que el detingut, de nacionalitat danesa i de la mateixa edat, és el marit de la víctima, encara que la parella feia molt

de temps que estava separada. És el segon succés tràgic per a les dones que es produeix a Fuengirola en l'última setmana. Una dona es troba ingressada en coma en un hospital arran de precipitar-se al buit des del seu domicili, situat en una tercera planta. La Policia Nacional va detenir la seva parella per la presumpta implicació en el succés i el jutjat li ha decretat presó provisional. Aquest fet, que sí que s'investiga com un cas possible de violència de gènere, va esdevenir diumenge passat, a l'habitatge que tots dos compartien a Fuengirola.

La delegació del Govern per a la Violència de Gènere ha tancat les xifres definitives del 2015, incloent-hi diversos casos en investigació. En total, es computen 59 femicides masclistes durant l'any 2015, la dada més elevada des del 2011, quan se'n van perpetrar 61.●

Un bossa de pols sahariana enfosqueix part de la Península

Una bossa de pols i sorra d'origen subsaharià empesa per vents del sud va travessar bona part de la Península i va enfosquir parcialment l'atmosfera diumenge passat i ahir dilluns (com s'observa en aquesta imatge de satèl·lit sobre Portugal i el sud d'Espanya). L'efecte principal va ser l'aparició d'un cel boirós, de color marró i vermellós, encara que l'escassetat de precipitacions va fer que amb prou feines hi hagués episodis de pluja de fang (situació que acostuma a acompanyar aquesta mena de fenòmens). Antonio Conesa, delegat de l'Agència Estatal de Meteorologia a Catalunya, va indicar que la previsió és que aquest núvol s'allunyi cap a la Mediterrània i que avui el cel aparegui net. / A. Cerrillo

PANORAMA

Nova hipòtesi sobre l'arribada dels humans a Europa

CIÈNCIA ► Una espècie humana va poder entrar a Europa travessant l'estret de Gibraltar fa 900.000 anys, segons una investigació liderada per Lluís Gibert, de la UB. L'estudi es basa en la datació de fòssils humans i de primats trobats a Cartagena, i en la coincidència temporal amb eines lítiques d'un jaciment proper i amb una baixada del nivell del mar coincidint amb una glaciació. Això suggereix que la dispersió humana des de l'Àfrica es va poder produir també per aquesta via i no només per l'est de la Mediterrània. / Redacció

Assassinada per l'exparella a l'Aragó

SUCESSOS ► Una dona va ser trobada morta ahir en un bar de Saragossa al costat de l'exparella, que presumptament l'hauria disparat i s'hauria suïcidat després. Si es confirma que es tracta d'un nou cas de violència masclista, s'eleva a onze el nombre de víctimes per violència de gènere aquest any. La dona, que treballava de cambrera al local, havia denunciat l'exparella, que tenia una ordre d'allunyament, feia dues setmanes. L'alcalde de Saragossa ha decretat un dia de dol oficial. / Agències

La demolició d'El Algarrobico s'enreda en la burocràcia, la justícia i l'alt cost

Demolir l'hotel suposarà diversos anys de tràmits i un mínim de vuit milions

JOSÉ MANUEL VIDAL / EFE

El Govern i la Junta es reuneixen el dia 29 per analitzar la situació que afecta les dues administracions

ADOLFO S. RUIZ
Sevilla

Deu anys després de sentències contradictòries i desenes de recursos judicials, el Tribunal Suprem va dictar dijous passat la mort de l'hotel El Algarrobico, edificat al parc natural Cap de Gata-Níjar sobre sòl no urbanitzable. El picot truca a la porta de l'atemptat més important contra el medi ambient dels últims anys, una decisió que ja no és judicial sinó política, encara que de moment és precipitat aventurar quan començarà la demolició, com es farà i quant costarà.

Almenys tres anys i al voltant de vuit milions d'euros es necessitaran per tornar a la zona l'aspecte que tenia abans de la construcció de la impressionant mola de 411 habitacions i 21 plantes, amb zones comunes que s'acosten fins gairebé a tocar de la vora

del mar. Però això són els càlculs més conservadors, que s'han fet sobre superfícies estimades. La realitat pot disparar els costos. El Govern central i la Junta es reuniran el dia 29 per analitzar la situació, ja que afecta les dues administracions.

La Junta d'Andalusia haurà de desemborsar 2,3 milions d'euros a la promotora de l'edifici, Azata del Sol, per exercir el dret de retracte sobre uns terrenys que el Suprem confirma que pertanyen a l'administració autonòmica. Una vegada pagats els diners, haurà d'arribar a un acord amb Azata per comprar l'edifici, que continua sent propietat de la mercantil, per la qual cosa les negociacions poden durar molt més temps.

“La demolició de l'hotel en té per estona”, assenyala el portaveu d'Azata, que recorda que l'empresa exigeix una compen-

sació de 70 milions d'euros en una reclamació que estudia l'Audiència Nacional.

La immobiliària es considera perjudicada per “un anormal funcionament de l'Administració”. Azata defensa la legalitat de les actuacions, inclosa la lli-

La constructora exigeix una compensació de 70 milions d'euros en una reclamació davant l'Audiència Nacional

cència d'obres i tots els permisos de l'Ajuntament de Carboneras i de la Junta d'Andalusia.

Una vegada finalitzats aquests tràmits, que poden tardar anys, entraria la maquinària per enderrocar El Algarrobico, però

quants diners suposarà demolir l'hotel, una tasca que en principi costejaria l'Estat, i posteriorment restaurar la zona, qüestió de la Junta, segons un protocol firmat el 2012 per les dues administracions?

Un informe fet per l'empresa pública Tragsa calcula el cost total en 7.175.300 euros, encara que es va elaborar basat en càlculs i estimacions. La demolició i gestió de residus s'eleva a 3,9 milions. La demolició implica el trasllat a abocadors de 40.000 metres cúbics de residus, dels 60.000 que es generaran. Els altres 20.000 s'utilitzarien en omplir el pendent de la muntanya que es va perforar per aixecar l'hotel. La segona fase, la restauració de la zona, sumaria 1,4 milions, encara que dependria de si se'n restitueix l'aspecte original o s'aprofita per aixecar infraestructures de baix impacte com senders, serveis i aparcaments.

Tècnics de la immobiliària Azata del Sol recorden que aquestes dades no tenen en compte que per construir l'hotel va caldre incrustar 75.000 metres cúbics de formigó armat perquè les terres on s'assenten són movedisses. “Es necessitarà un mínim de tres anys de treballs i una inversió molt superior als set milions d'euros que parla l'informe oficial”, asseguren els tècnics.

La conselleria de Medi Ambient de la Junta eleva el cost a 8,5 milions d'euros, també sobre la base que caldrà traslladar prop de 40.000 metres cúbics de residus als abocadors. Greenpeace proposa un pla que no implica la demolició total de l'edifici, sinó el desmantellament selectiu de les construccions que deterioren el medi ambient i el seu reciclatge. ●

Una criatura de 14 mesos, intoxicada per marihuana

SUCESSOS ► Una criatura de 14 mesos està ingressada a la unitat de cures intensives de l'hospital General d'Alacant des de dissabte per intoxicació de marihuana. En un primer moment es va témer per la vida del nen, que va arribar inconscient a l'hospital, tot i que ara es troba fora de perill. La Policia Nacional ha obert una investigació per aclarir si algú li va subministrar la droga, tot i que no es descarta la possibilitat que la criatura la ingerís de manera accidental. / Agències

El fiscal demana l'ingrés a presó de Raquel Gago

SUCESSOS ► El fiscal que porta l'assassinat de qui va ser presidenta de la Diputació de Lleó, Isabel Carrasco, ha sol·licitat l'empresonament de la policia local, Raquel Gago, que el jurat popular va culpar d'assassinat. L'agent està en llibertat provisional i el seu advocat va sol·licitar esperar que el president del tribunal redactés el veredict. Tot i això, el fiscal entén que els 15 anys de presó que sol·licita per a ella són molts i que, davant el risc de fuga, és millor que ingressi com més aviat millor a la presó. / **Mayka Navarro**

A MALLORCA

L'assassí té antecedents per haver maltractat

■ La Guàrdia Civil de Mallorca va detenir ahir un jove de 22 anys com a presumpte autor de l'assassinat de la seva parella de 19. El detingut, d'origen colombià, es va personar –voluntàriament i acompanyat d'un advocat– a la comandància de la Guàrdia Civil de la localitat d'Artà, al nord-est de l'illa. Allà va confessar haver matat la seva parella de nacionalitat espanyola. Ràpidament els agents es van traslladar fins a un habitatge situat al municipi de Son Servera, on van trobar el cadàver de la víctima. El presumpte autor tenia antecedents per violència de gènere. Segons fonts del jutjat d'Instrucció número 1 de Manacor, que és el que s'ha fet càrrec de la investigació, l'home ja havia estat condemnat per un delictes de maltractaments. De fet, el 2014 va ser condemnat a 22 dies de treballs en benefici de la comunitat, prohibició d'un any de tinença d'armes, ordre d'allunyament a menys de 200 metres, prohibició de comunicació per un període de vuit mesos –ja extingit– i al pagament d'una indemnització de 210 euros".

Es tracta de la segona mort per violència de gènere a les Balears el 2016, després de la que va passar el gener passat a Costa de la Calma, del municipi de Calvià. Precisament ahir l'Observatori contra la Violència de Gènere va divulgar que Balears és la primera autonomia amb més taxa de víctimes de violència de gènere, seguida a una certa distància de les Canàries i Múrcia, amb 82,4 víctimes per cada 10.000 dones el 2015, enfront de la mitjana nacional de 52 víctimes. / David Gilabert

Les xifres de la violència masclista: 353 denúncies al dia, 129.000 a l'any

Creixen les acusacions, les ordres de protecció i les condemnes a maltractadors

La presidenta andalusa, Susana Díaz, ahir a San Roque (Cadis) en un minut de silenci per una víctima

TONI MUÑOZ
Barcelona

La violència masclista a Espanya és un problema enquistat i en són una prova les xifres que va donar a conèixer ahir l'Observatori contra la Violència Domèstica i de Gènere, del Consell General del Poder Judicial (CGPJ), en el seu informe anual. La conscienciació creix, les dones denuncien cada vegada més, les ordres de protecció es van incrementar i es van dictar més condemnes a maltractadors però encara queda un llarg camí per recórrer perquè les variacions respecte als anys anteriors continuen sent mínimes.

El 2015 hi va haver més dones que van vèncer la por de denunciar les seves parelles i van acudir als jutjats de violència sobre la dona. Es van registrar un total de 129.123 denúncies, la qual cosa representa un 2% més que l'any anterior. Dit d'una altra manera, cada dia es van presen-

tar al jutjat 353 denúncies per violència masclista, mentre que el 2014 se'n van registrar diàriament 347.

Les comunitats on es van donar més casos denunciats van ser les Balears amb 82,5 víctimes per cada 10.000 habitants, Canàries amb 71,1 i Múrcia amb 66,3. En canvi, els territoris on menys es va denunciar i que per tant van registrar una taxa de víctimes de violència de gènere més baixa van ser Galícia, amb un taxa del 35,4, i Castella i Lleó i Navarra amb un 36,3.

Per denunciar actes de violència masclista poden intervenir altres actors als quals es reclama mantenir els ulls oberts per evitar aquesta xacra. Així doncs, qui denuncia? Amb molta diferència, les mateixes víctimes. El 68,8% de les denúncies van ser interposades per les pròpies dones que van patir el maltractament, un 15,5% ho van fer després de la intervenció directa de la policia. Però i els fa-

miliars? Des de tots els organismes que lluiten per prevenir i combatre la violència masclista adverteixen que l'ajuda dels familiars i les persones de l'entorn de les víctimes és clau per

ENTORN POC PROACTIU
Només un 2,4% dels familiars de les víctimes van presentar denúncia per maltractament

MÉS AGRESSORS INFANTILS
162 menors van ser jutjats el 2015 acusats de violència contra les dones

què els casos de maltractament surtin a la llum. Doncs bé, només un 2,4% de les denúncies les van presentar directament familiars de les dones maltrac-

tades i un 2% les van interposar els serveis socials.

En aquesta línia, la presidenta de l'Observatori, Ángeles Carmona, reclama "una implicació més gran dels familiars i amics a l'hora de denunciar casos de violència masclista com ja he assenyalat en altres ocasions". A més, existeix una dada que mostra l'enorme dificultat que comporta denunciar la parella.

Del total de dones que van decidir fer un pas endavant i presentar-se al jutjat, un 12% va acabar retirant la denúncia. En dades absolutes són 15.321 dones. Unes xifres que no disten gaire del nombre de víctimes que van passar pel mateix el 2014, sent 15.721 les dones que van retirar l'acusació.

Tot i això, en aquest panorama que mostra una millora ponderada de les dades del 2015, també segueixen la mateixa tendència de creixement les ordres de protecció que dicten els jutges. El 2015 van pujar un 1% respecte a l'any anterior. Es van acordar gairebé el 60% de les que es van sol·licitar. La concessió d'aquestes mesures preventives cobra especial importància si es té en compte que en el moment de la petició, en el 56% dels casos la relació de parella encara es mantenia i en el 46% ja s'havia extingit.

Capítol a part mereixen els menors d'edat. Els jutjats van jutjar l'any passat 162 menors acusats de violència contra les dones. A més, també és precís remarcar que el 2% del total de dones que van denunciar les seves parelles per maltractament eren menors d'edat.

Amb aquestes xifres, la presidenta de l'Observatori creu que les dades són positives. Té clar que la lluita contra la violència masclista és una cursa de fons i creu que "existeix una sensibilitat superior i més conscienciació davant la violència de gènere. La dona víctima ja no es resigna al silenci d'altres èpoques i decideix posar els fets en co-nexió de les institucions de l'Estat".●

futurs estudis es podrà comprovar així què passa en aquest col·lectiu de bacteris amb el temps quan es continua fumant o prenent begudes ensucrades. Com aquests can-

ASSAIG DE CIÈNCIA CIUTADANA

El CRG reuneix mostres de 1.600 alumnes d'ESO per conèixer com és el microbioma sa

vis en els bacteris es relacionen amb més càries, per exemple. I també obre la porta a pensar sobre com reparar el microbioma alterat i retornar-li el seu format estàndard. Una altra troballa ha estat

identificar quines són les comunitats de bacteris, les que van sempre juntes, més freqüents. Una informació de gran importància per estudiar tractaments basats en la recolonització de persones malaltes, per exemple.

El projecte, coordinat per Toni Gabaldón, responsable del grup Genòmica Comparativa al CRG, a més ha servit per poder fer bioinformàtica des de casa, en convertir-lo en un projecte de ciència ciutadana en què han participat adolescents i professors, en total uns 4.000 persones. Per exemple, han analitzat seqüències per identificar els bacteris i les han relacionat amb hàbits com mossegar-se les ungles.●

ÀLTIMA
Serveis Funeraris Integrals

TANATORI RONDA DE DALT

Un tanatori a l'alçada de la ciutat de Barcelona.

902 230 238 (24 h.)

www.altima-sfi.com

BARCELONA RONDA DE DALT · GRAN VIA L'HOSPITALET · BAGES BAIX LLOBREGAT · PENEDÈS · GARRAF · EMPORDÀ · RIPOLLÈS

NOTÍCIES QUE NO APAREIXEN NI A EL PERIÓDICO DE CATALUNYA NI A LA VANGUARDIA

VIOLENCIA DE GÉNERO >

Tercer caso de violencia machista en 2016 en tan solo cuatro días

El cadáver de una mujer de nacionalidad rumana ha sido hallado en un embalse de Badajoz

EFE

Madrid - 8 ENE 2016 - 18:28 CET

8 de gener. Font: elpaís.com

VIOLENCIA MACHISTA >

La policía destapa un crimen machista tras un supuesto atraco

Detenido el marido de una mujer degollada en su casa de Narón (A Coruña) hace 15 días
El hombre, que pidió a gritos una ambulancia, culpó a una banda de ladrones

CRISTINA HUETE

Ourense - 13 ENE 2016 - 18:19 CET

13 de gener. Font: elpaís.com

≡ EL PAÍS

GALICIA

ANDALUCÍA CATALUÑA C. VALENCIANA GALICIA MADRID PAÍS VASCO MÁS COMUNIDADES TITULARES »

Detenido el exnovio de una mujer en Ourense por incendiar su casa

La policía investiga si se trata de un caso de violencia machista. La inquilina y su hija no se hallaban en el inmueble en ese momento

EP

Ourense - 3 MAR 2016 - 17:23 CET

3 de març. Font: elpaís.com

VIOLENCIA MACHISTA >

Una mujer muere supuestamente a manos de su pareja en Catarroja

El hombre ha sido detenido a primera hora de la tarde

EL PAÍS

Valencia - 10 MAR 2016 - 21:03 CET

Una mujer de 51 años, de nacionalidad española, ha muerto en la localidad valenciana de Catarroja a manos, supuestamente, de su pareja sentimental, que se encuentra detenida desde primera hora de la tarde. A los investigadores no les constan denuncias por violencia de género de la pareja.

Los primeros indicios apuntan, según han reconocido a EFE fuentes de la investigación, a un caso de violencia machista. El sospechoso presentaba en el momento del arresto heridas en cara y extremidades. La pareja convivía desde hacía

10 de març. Font: elpaís.com

≡ EL PAÍS

ESPAÑA

ANDALUCÍA CATALUÑA C. VALENCIANA GALICIA MADRID PAÍS VASCO MÁS COMUNIDADES TITULARES »

VIOLENCIA DE GÉNERO >

Detenido el marido de una mujer de 34 años asesinada en Gijón

El sospechoso, con antecedentes por maltrato, ha declarado que pudo clavarle un arma blanca

AGENCIAS

14 de març. Font: elpaís.com

ESPAÑA AMÉRICA BRASIL CATALUÑA

≡ EL PAÍS

ESPAÑA

ANDALUCÍA CATALUÑA C. VALENCIANA GALICIA MADRID PAÍS VASCO MÁS COMUNIDADES TITULARES »

VIOLENCIA DE GÉNERO >

Detienen a un hombre que disparó dos veces a su exmujer en la cabeza

La víctima, de 48 años, no perdió la consciencia en ningún momento y entró por su propio pie en la ambulancia asistencial

EFE

Madrid - 25 MAR 2016 - 12:31 CET

25 de març. Font: elpaís.com

Dues mirades

Arrossegament

JOSEP MARIA **Fonalleras**

Com es podria qualificar el nivell d'exasperació i descontrol a què ha arribat la política catalana els últims dies, aquests últims mesos? ¿Surrealista? ¿Inconcebible? ¿Patètic? Costa de trobar una paraula que ho pugui resumir. En determinades escenes, s'ha assemblet molt a un programa d'humor després que el guionista s'hagués pres alguna substància al·lucinògena. Quan ja ens pensàvem que després del no de la CUP anàvem sense remei cap a unes noves eleccions, ara resulta que encara som a temps de solucionar l'embolic en l'últim minut de l'últim acte de la comèdia, allà on tots els desenllaços són feliços. ¿Val la pena, de debò, confiar en aquesta intervenció d'un *deus ex machina* en

forma de pacte precipitat i, vés a saber, de la hipotètica investidura del president un dissabte o un diumenge? Francament, em penso que no. La intervenció de **Mas** no va ser la d'algú que creu en un projecte compartit sinó la d'una persona ressentida fins a uns extrems deplorables. Aquest seu invent de la «hiperrevolució de les superesquerres» és digne d'un gag estrofolari però no pas de qui es proposa com a màxim dirigent. Redueix la discussió política a un joc de despropòsits. Si la presidència no és una «subhasta de peix», confiar encara en un vot a favor *in extremis* és com esperar que les gambes de Palamós es cotitzin com si fossin sardines. És millor tornar a sortir a pescar i a veure com va l'arrossegament del mes de març. ≡

Falten ulls

EMMA **Riverola**

Vam obrir els ulls i allà seguia, ocupant els titulars del primer dia de l'any, afegint dígit a les estadístiques, esgarrapant la consciència d'una societat on la igualtat segueix morint a mans del masclisme. A Torrevella, un home va matar la seva dona i la filla de tots dos, de tan sols 9 mesos. Veiem les fotografies, les seves cares somrients, tan plens de vida, i la notícia ens resulta una burla, un error. La seva alegria aparent ens alerta sobre la terrible naturalesa d'una plaga social que, massa sovint, es camufla darrere d'una aparença de normalitat. Ens falten ulls per plantar cara a la violència masclista. Per combatre-la des de tots els camps possibles. En l'àmbit labo-

ral, en la família, entre els amics, a l'escola...

Les morts tan sols són la punta d'un iceberg. La petita, definitiva i lacerant part visible d'un submón de violència i humiliació en què miren de sobreviure milers de dones. Amb cada dona assassinada, la sensació de vulnerabilitat creix. També la impotència. Falten mirades que les rescatin de la invisibilitat, lleis i accions que les protegeixin i un Estat que sigui conscient de la gravetat de la situació i assumeixi l'obligació de defensar les dones. Qualsevol índex de masclisme s'ha de combatre, també amb l'educació i la cultura. En la llavor de la desigualtat hi ha l'origen. Si desviem la mirada, elles segueixen morint. De fet, dues dones més ja han mort aquest 2016. ≡

Petit observatori

JOSEP MARIA
Espinàs

Per molts anys i molts ànims, Ferreres

Entenc molt bé que d'alguns dibuixants es digui que fan caricatures. El diccionari explica que una caricatura és la representació d'una persona en què se n'exagera alguns trets característics, especialment amb el propòsit de produir un efecte grotesc. Res a dir, però potser hi ha alguna cosa a afegir: la caricatura és un art, com pot ser-ho el retrat pictòric realista. També en l'àmbit de l'escultura hi ha una tradició que es basa en els volums i un corrent modern que es basa en l'organització de diversos materials per poder formar una estructura.

¿Com se'n pot dir del que fa en **Ferreres** a les pàgines d'EL PERIÓDICO? Jo crec que fa retrats admirables de personatges i situacions amb tanta identitat creativa que es podria dir que fa *ferrerades*. El seu espai en aquest diari té un títol: *Animus iocandi*. Si no m'equivoico, això vol dir «amb l'ànim de jugar» en llatí. I és que, com es deia abans, en **Ferreres** sap molt de llatí, expressió que vol dir que una

El caricaturista té el grau de malícia necessari per analitzar els vicis de la societat

persona és intencionadament maliciosa. Té el grau de malícia necessària per analitzar els vicis de la nostra societat, especialment de la política.

Ferreres és un mestre del retrat de personatges, recollint-ne els trets més definidors, no només físics sinó d'actitud. Els potencia, de manera que un **Aznar** de **Ferreres** és molt més **Aznar** que el de debò. Com a persona irònica, sap que s'ha d'accentuar perquè la realitat sigui comprensible.

I ara diré allò que no s'ha de dir: és una bona persona. Ha fet servir com a personatges anònims dels seus dibuixos dos periodistes companys de redacció, en **Cadena** i en **Pernau**. Desgraciadament, en **Pernau** va morir. Però en **Ferreres** és un tros de pa que intenta dissimular la seva emotivitat. I de tant en tant fa reaparèixer en els seus dibuixos al diari la cara inconfusible de **Pernau**. Hi ha uns sentiments que són empañosos. En **Ferreres** és un sentiment púdic.

Per molts anys i molts *animus*. ≡

El dilema català

Imprescindibles

Renunciar a la transversalitat sociològica significaria la mort definitiva del procés sobiranista

ERNEST
Benach

Vivim uns moments d'una complexitat política com mai havíem vist ni viscut. Malgrat l'atzucac que vivim a Catalunya i el trauma que pateix el sobiranisme ara mateix, no em resisteixo a deixar de fer una anàlisi de les darreres eleccions a Espanya que han comportat un escenari d'una inestabilitat sense precedents. La cultura política espanyola no és una cultura basada en el pacte i el consens. Probablement es va fer un esforç important a la Transició però sempre ha governat un dels dos grans partits espanyols, tot sovint en solitari, i de vegades amb croses que els permetien anar consumint legislatures sense gaires complicacions. No hi ha en cap cas cultura del pacte, ni tampoc s'ha conreat. No calia.

SI ESPANYA té inestabilitat, Catalunya, ara mateix, dues tasses. El país, que tenia l'oportunitat de posar fil a l'agulla al procés que el podia dur cap a la independència, de moment es queda allà on era, en la inestabilitat institucionalitzada. La majoria independentista de 72 diputats al Parlament no ha sigut capaç de trobar la fórmula per investir un president, per formar govern i per tirar endavant un ambició full de ruta.

Tanmateix, i per a aquells que tenen una visió pessimista sobre la situació actual deguda als darrers esdeveniments, és bo recordar que les eleccions a Corts han aportat noves dades en clau catalana. La primera, aquí guanyen sobradament les forces que estan pel dret a decidir. La segona, aquí hi ha una sensibilitat social, de canvi de formes i d'evolució d'idees en la política que esdevé un altre motor de mobilització molt important. I això no és patrimoni exclusiu d'una determinada força, per sort també és transversal. La tercera, l'independentisme continua estant fort, malgrat els intents de minimitzar els resultats que es van treure, tot i que és cert que ha reculat i que estratègicament, en la seva globalitat, continua desconcertant els seus electors, sobretot després de la decisió presa per la CUP.

El que ve a partir d'ara és prou eloqüent. Seguim tenint un repte immens al davant. No hi ha govern ni aquí, ni allà. Catalunya tenia una oportunitat d'or a partir de la feblesa institucional de l'Estat espanyol. Però, és clar, gestionar-ho requeria una maduresa política immensa, de molts sacrificis, i alhora d'una estratègia molt ben pensada. Per desgràcia, les complicacions que van permetre arribar primer al 9-N i després al 27-S,

NUJALART

que eren de tota mena i transversals, han saltat pels aires. A partir d'ara caldran arguments molt ben travats, que convencin i que aportin dosis reals d'il·lusió de cara al futur. Aquests arguments existeixen, i s'han d'explicar d'una manera clara, i no tan sols en clau política. Només així s'eixamplarà a dreta i esquerra l'espectre del sobiranisme. Caldren, finalment, grans gestos de generositat, la qual cosa, i pel que s'ha vist, és tan poc habitual en la vella, com en la nova política.

És evident també que malgrat la fortalesa de les opcions independentistes s'ha de fer una profunda reflexió de cara al futur per part del sobiranisme, tant del polític com també del cívic. D'entrada cal saber on han anat a parar els vots que s'han perdut pel camí des del 27-S fins ara. Una part a l'abs-

tenció, per descomptat, i més per cansament que no pas per consigna. Una altra part, i prou significativa, ha volgut creure que l'opció del referèndum encara és una possibilitat real i ha volgut fer, un altre cop, un vot de confiança, l'enèsim, a una idea que a Catalunya és tan ben vista com mal vista a Espanya. El resultat del 20-D, amanit amb la decisió de la CUP, ha de fer tocar de peus a terra el sobiranisme, en la seva globalitat. Aquest és un dels reptes principals i més urgents dels partits avui, connectar amb la realitat, saber tocar de peus a terra.

I AMB TOT AIXÒ, encara una altra reflexió. El procés que segueix el país en aquests moments és d'una transversalitat sociològica mai vista. Des de treballadors i classes populars fins a gent benestant, amb un protagonisme molt important de les classes mitjanes. O sigui, el país real, la gent. Renunciar a aquesta transversalitat seria la mort definitiva del procés. I és que en el fons el gran protagonista d'una de les revolucions més importants del segle XXI al món no són els revolucionaris amb pedigrí, és, senzillament, la gent. I potser encara no hem entès que per guanyar-la, tothom, sense excepcions, és imprescindible. Toca canviar el tòpic: ¿ningú és imprescindible? Avui, per sentir comú, tothom és imprescindible, encara que això, per desgràcia, la política, la nova i la vella, ho contradia cada dia. ≡

Exponent del Parlament.

La clau

Resistir. Tancar els ulls. Serrar les dents. Plorar per dins. Fingir que no ha succeït. Que no està succeïnt. Que tampoc n'hi ha per tant. I quan tot ha passat, encara que tot queda, arraconar el dolor en l'últim calaix de la memòria. Mirar d'oblidar, en va. Callar. Seguir resistint.

Francisco, Nadia, Enrique, Marina i tantes altres víctimes d'assetjament escolar, terrorisme masclista o abusos sexuals es van afartar de callar, però no de resistir. Aquesta setmana han alçat finalment la veu i la mirada per revelar el que durant tant de temps van ocultar, gest de valentia que envileix encara més els seus depredadors.

No els mou, principalment, l'an-

Assetjaments: callar és claudicar

ENRIC
Hernández
DIRECTOR

sia de venjança. Ni als adults que han desenterrat els records del *bullying* que van patir al col·legi. Ni a la **Marina**, de víctima a activista contra la violència masclista que ara ensenya als

adolescents com prevenir-la. Ni als exalumnes dels Maristes de les Corts que, després que el EL PERIÓDICO desvelés la primera denúncia, estan assenyalant el pederasta confés que els va robar la innocència. Aquests últims volen justícia, per descomptat, però tots ells trenquen el silenci, principalment, perquè els que passen pel seu mateix calvari no segueixin el seu exemple. Perquè entenguin que callar és claudicar.

Perquè és en la penombra de patis, gimnasos i domicilis on els assetjadors descarreguen tota la seva maldat. Costa de creure, com denuncia una víctima dels Maristes, que durant tants anys la direcció ignorés la sevicia del pedòfil. Com inconcebible resultaria que l'assetjament es perpetués a les escoles sense la passivitat com-

plice dels professors i companys que miren cap a una altra banda. I el mateix s'ha de dir dels veïns que senten crits i cops al pis del costat però prefereixen no ficar-s'hi.

L'efecte dissuasori

Combatre la violència, tant física, psicològica com sexual, és tasca de tots. De diaris com aquest, que denuncia a la seva portada una veritat incòmoda, però també de tots nosaltres. Com més suport social tinguin les víctimes més fàcil serà que denunciïn els seus botxins, i que el temor a l'oprobri exerceixi sobre ells un efecte dissuasori. No abaixem la guàrdia.

@Enric_Hernandez

La roda

Actitud més que color

Assistim a un conflicte a les altes esferes del partit hegemònic de l'esquerra espanyola. Una colla d'antics dirigents, erigits en barons, volen continuar remenant les cireres. Vénen a ser els *señoritos* del *cortijo*. Atesa la seva extracció geogràfica, ja és això. Altrament, un aspirant a formar Govern de dretes declina la invitació del cap d'Estat si no té una còmoda majoria, com aquell que refusa una oferta de supermercat.

Res no s'assembla més a un espanyol de dretes que un espanyol d'esquerres. És una qüestió d'actitud. Les coses comencen a canviar i emergeixen noves opcions (d'aquí la irritació dels barons) però, fins ara, l'altivesa i la intolerància han estat els trets definidors de la manera espanyola d'estar al món i, doncs, de fer política. Negociar era claudicar; escoltar, rebaixar-se; canviar davant d'arguments convincents, rendir-se.

Vermells i blaus

coincideixen en ideologia de fons: autoritarisme en lloc d'autoritat

Encara és així. Des de l'inici mateix de la restauració democràtica, l'arc parlamentari català ha acollit mitja dotzena de partits rellevants, cinc dels quals han arribat al poder executiu. Això ha estat repetidament qualificat de guirigall per l'inalterable bipartidisme espanyol, que veia desconcert on hi havia diversitat. Ara que, amb 30 anys de retard, els trontolla el bipartidisme, no saben com posar-s'hi.

Els esgarrija pactar. Estan acostumats a les majories inclementes. Especialment, els esgarrija que algú sectorialitzi el pretès monolitisme nacional i, doncs, arribi a admetre que hi ha fraccions majoritàries on ells veuen minories reprobables. El color resulta menys rellevant que l'actitud. Blaus i vermells comparteixen maneres i, ben mirat, ideologia de fons: autoritarisme en lloc d'autoritat. Pactar és indigna, i respectar l'oponent, una feblesa. Així van perdre l'imperi: al revés dels britànics o francesos, no van arribar a ni un sol acord. ≡

Un període clau de la història d'Espanya

En defensa de la Transició

El desassossec actual no té per què esborrar de la nostra memòria els dies d'èpica i de canvi

ANDREU
Claret

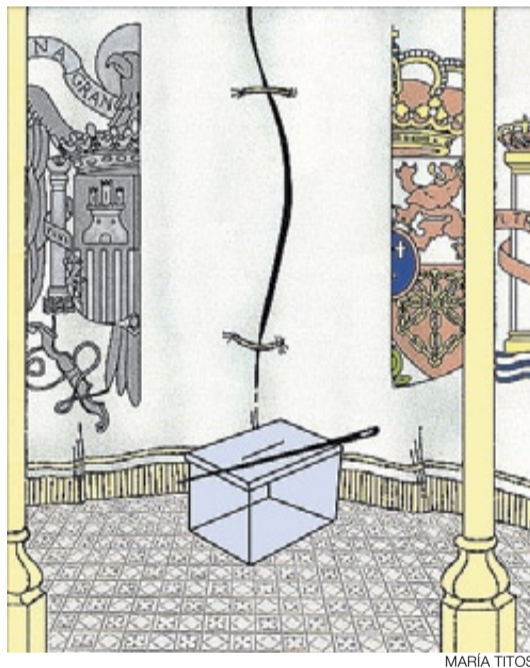
Una de les novetats amb què he ensopegat al tornar a Catalunya, després d'un temps llarg de viure a l'estranger, ha sigut el tracte del qual és objecte la Transició. Simplificant, ha sigut una sorpresa constatar que la dreta és ara qui la defensa, grapejant-la, mentre que els que aspiren a un canvi no paren de criticar-la. ¡La meua Transició! La de la meua generació. La dreta l'exhibeix com una garantia enfront del 15-M. O sigui, enfront de la sacsejada que ha suposat la irrupció de noves forces polítiques desacomplexades, disposades a posar-ho tot de cap per avall, fins i tot la Constitució.

EL PARTIT POPULAR intenta atrinxer-se darrere d'una foto fixa, sense adonar-se que la Transició no va ser mai una foto fixa. Ni tan sols la de **Manel Armengol**. A Catalunya, les coses són una mica diferents, però al final són iguals. La Transició juga el mateix paper enfront dels 11-S. És una referència per a tots aquells que s'oposen a la independència. Un dic per intentar frenar el malestar que ha arrelat en la societat catalana des que el Tribunal Constitucional es va carregar l'Estatut.

Si la Transició va ser de tots, tots tenen el dret d'arrogar-se les seves virtuts i de creure, o fer creure, que els defensors d'una nova política, a Catalunya i a Espanya, se la vo-

len carregar. La sorpresa més gran ha sigut comprovar que els del 15-M i els dels 11-S feien de la crítica de la Transició el punt de partida dels seus projectes polítics. Com si haguessin de matar el pare per demostrar que una nova política és possible. Com si a rebuff de la Transició no fos possible pensar un futur diferent per a Espanya i per a Catalunya. Al principi vaig pensar que la meua sorpresa era fruit de l'allunyament. No has entès -em deien alguns amics, al tornar- que els canvis polítics tenen avui un fonament generacional. Però a poc a poc vaig anar deixant de costat els meus complexos i vaig començar a pensar que un canvi aixecat sobre les cendres de la Transició no només és injust, sinó que és aventurat.

Criticar-la sembla que és la norma de les forces polítiques que busquen trencar el bipartidisme. No n'hi ha prou de dir que toca obrir una *nova* (**Albert Rivera**) o una *segona* (**Pablo Iglesias**) transició, una cosa no només legítima, sinó també òbvia al cap de 40 anys d'iniciada la primera. Se l'ha de vilipendiar. Com si tot, la Constitució, l'Estatut, els Pactes de la Moncloa, els morts d'Atocha i fins i tot la guerra del Golf hagués sigut fruit de renúncies. Imposades pel que abans anomenàvem *poders fàctics*, en el millor dels casos, o simplement acceptades com a actes de traïció a canvi

MARIA TITOS

¿Quina necessitat hi ha d'embrutar el que altres vam fer de la millor manera que vam poder?

d'uns escans i unes institucions inoperants.

Com que jo he estat fora uns anys potser m'he perdut, com s'acostuma a dir ara, algunes pantalles. Però no s'ho creguin. Des d'Alexandria, on vivia, em vaig anar assabentant de tot o gairebé tot. Dels estralls de l'atur. Del malestar dels joves i no tan joves i del cabreig de molts catalans. De la confessió de **Pujol** i de la detenció de **Rato**. De gairebé tot. Suficient per comprendre que es pretengui obrir una nova etapa en la vida política del país que ja no pot ni ha d'estar dominada per la cotilla del passat, per memorable que hagi sigut. Això ho entén qualsevol. Vull

dir qualsevol que aposti per un canvi. El que no em sembla acceptable és pensar el futur sobre la base de denigrar el passat recent. ¿Per què? ¿Quina necessitat hi ha d'embrutar el que altres vam fer, de la millor manera que vam saber o vam poder, per justificar un canvi de rumb? Cap. Fora que es pretengui buscar en el descrèdit del passat una explicació a les dificultats d'avui. A Espanya i a Catalunya. Per exemple, per explicar que el PP sigui encara el partit més votat, amb tot el que ha passat.

COM DIU

la cançó de **Lluís Llach**, no és això companys, no és això. No és això col·legues. La Transició no té tota la culpa dels nostres mals. Ho sento però així avança la història. Amb moments d'esperança i altres d'inquietud. I el desassossec no té perquè esborrar de la nostra memòria els dies d'èpica i de canvi. ¿De què serveix flagellar-se? Dir que la Transició va ser una «enganyifa» (**Carod-Rovira**) o «una mentida de família que ocultava un passat poc heroic» (**Juan Carlos Monedero**). Val més recordar **Javier Pradera** que va escriure que la Transició va ser un pacte entre desiguals. ¿O no ens en recordem de qui hi havia al carrer abans que morís **Franco** i de qui va guanyar les eleccions? ¿I del 23-F? ¿I dels 23 anys de govern de **Pujol**? És el que hi havia. I no crec que fos perquè els que havíem lluitat per les llibertats i el progrés ens acoquinéssim o venguéssim la nostra ànima al diable. Els votants van decidir. Ara els toca decidir si volen una segona transició. Sense enterrar la primera, per favor. ≡

Periodista.

Editorials

L'opinió del diari s'expressa només als editorials.
Els articles exposen postures personals.

El Dia Internacional de la Dona

La mateixa celebració del Dia Internacional de la Dona, o el de la Dona Treballadora, resulta prou reveladora que el camí a recórrer per acabar amb la desigualtat és encara molt extens, deixant al marge que es dediqui una jornada per recordar les dones que van lluitar contra aquesta anomalia social al llarg de l'últim segle. Les Nacions Unides van instaurar el 1975 aquesta data del 8 de març amb l'objectiu d'arribar a aquesta igualtat i reconèixer la tasca de les dones lluitadores. Han passat 41 anys des d'aleshores i la mateixa ONU en el document *Transformant el nostre món: l'Agenda 2030 per al desenvolupament sostenible* situa en aquesta data de l'any 2030 el repte d'aconseguir la igualtat i apoderar totes les dones i nenes. És l'anomenat objectiu Planeta 50-50.

Posar una data és indispensable per marcar una agenda en qualsevol àmbit i empènyer a aconseguir un propòsit, però la situa-

ció actual de la dona, i no solament als països subdesenvolupats, no convida a l'optimisme d'aconseguir en una dècada i mitja la plena igualtat, eliminar discriminacions i acabar amb totes les formes de violència. En aquest últim cas, per exemple, la violència sexista va provocar a Espanya 57 víctimes mortals el 2015. Així que qualsevol altra dada, llastimosament habitual, sobre un tracte cruel, inhumà o degradant –al primer o tercer món– fa necessari que es mantingui aquesta jornada reivindicativa.

La crisi ha estancat la bretxa salarial entre sexes, i les dones pateixen més la desocupació i la precarietat

En els àmbits de representació política i en el món laboral, els avanços sí que han sigut significatius, però encara són insuficients i, a més, s'han estancat durant la crisi. A Espanya, els sous dels homes superen en el 18,8% els de les dones, segons dades de l'Organització Internacional del Treball. La diferència d'aquesta bretxa salarial és del 23% al món i del 16,2% a la UE. Les dones espanyoles pateixen, a més, en major mesura la desocupació i la precarietat, i ocupen llocs de treball menys qualificats. De la mateixa forma, els càrrecs d'alts directius i els nous treballs de la revolució digital estan copats per homes. Per tant, són necessàries iniciatives que corregeixin aquests desequilibris. I, dins d'un marc general, s'ha d'advocar per un canvi de mentalitat –amb especial atenció a les noves generacions a través de l'educació– com a única via per anar cap a un món sense desigualtat entre sexes. Cap a un món molt millor.

Pederàstia: més testimonis i el mateix silenci

Ins quan la Congregació dels Germans Maristes mantindrà un clamorós silenci sobre els gravíssims i continuats casos de pederàstia comesos en el passat en almenys dos dels seus col·legis de Barcelona? Les víctimes –i les seves denúncies formals– ja sumen una trentena, però res sembla immutar els responsables d'una institució que hauria de ser la primera interessada a aclarir sense reserves els fets. Ha d'admetre que

es va corrompre profundament l'essència mateixa del que ha de ser un centre escolar, que és formar nens i educar-los en el respecte i no en l'abús. Ha d'expiar el fari-seisme d'haver preferit ocultar les sevícies abans que afrontar i solucionar el problema. I ha d'afrontar el cost transitori de la vergonya d'haver de demanar perdó abans que arrossegar el cost permanent del desprestigi per no admetre una veritat que cada dia que passa adquireix proporcions més demolidores.

Esgarrifem els testimonis de les víctimes, exalumnes dels maristes que avui ronden la quarantena d'anys i que encara recorden vivament els traumes que van patir quan eren nens. Les confessions –tres, de moment– de pederastes que van exercir de docents poden tenir diferents efectes jurídics personals, però les responsabilitats col·lectives –civils i morals– dels maristes són clares. El seu mea culpa és necessari per començar a eradicar de la nostra societat la iniquitat de la pederàstia.

Animus iocandi

Ferreres

Noms propis

Miguel Torres
Director de Bodegas Torres

Amb més de 2.400 hectàrees de vinyes repartides entre Espanya, Xile i Califòrnia, el celler català va facturar l'any passat 263 milions, el 9,7% més que el 2014. El 72% del volum de negoci de la companyia va procedir dels mercats internacionals. **► Pàg. 26**

David Vicioso
Regidor del Prat de Llobregat

És l'actual responsable del servei de mediació ciutadana del municipi del Baix Llobregat, que compleix 20 anys resolent disputes de caràcter familiar o veïnal. La gestió, basada en el diàleg entre les parts, és gratuïta i garanteix la confidencialitat. **► Pàg. 32**

Ana Montero
Seleccionadora de sincro

Després de més de 15 anys d'ininterromputs èxits i després de canvis en la direcció tècnica, l'equip espanyol ha tingut un estrepitós fracàs al no classificar-se per als Jocs de Rio, on només participarà el duo Carbonell-Mengual. **► Pàg. 44**

Joan Colomo
Cantautor

Aquesta setmana publicarà el seu cinquè disc, *Sistema*, on manté el seu caràcter *underground* i el talent per compondre melodies pop amb lletres que barregen reflexions sobre les coses quotidianes explicades amb innocència infantil. **► Pàg. 46**

Antonio Carmona
Músic i cantant

L'excomponent de Ketama resol amb mestria les seves interpretacions a *A mi manera*, el programa de La Sexta en què un grup de figures musicals conviu una setmana i fan versions de les cançons dels seus companys. **► Pàg. 57**

Dues mirades

Dansen

JOSEP MARIA Fonalleras

S'ortint de veure *Dansa d'agost* (fins a l'1 de maig, a la Biblioteca de Catalunya), una espectadora comentava, amb llàgrimes als ulls: «El que m'emociona de veritat és saber que tot això ho han fet per mi, aquesta nit, i que tot això ho he viscut gràcies a ells, ara». S'amaga, en aquesta confessió íntima, no només el goig de comprovar una vegada més com el teatre aconsegueix convertir la immediatesa en un art que va més enllà de la fugacitat, sinó també l'impacte de les últimes escenes del muntatge trist i majestuós de La Perla 29. El nen Michael, que recorda el que va passar a Bally Beg l'agost de 1936, no reté, a la fi, cap moment concret. En recorda l'atmosfera, això sí, els instants, aquella dolçor que encara es podia

percebre i que no era sinó l'antelata de tot el que s'havia de marcar amb els anys. Les germanes que ballen, posseïdes o enamorades, o distants, avorrides i divertides, desamparades i febles, i fràgils i sense saber fins quan es mantindran unides, també els homes que les envolten, que busquen un camí, un objectiu al qual aferrar-se, encara que sigui un munt de mentides, tots ells, i elles, viuen, com va dir Guillem-Jordi Graells, «una realitat precària i trencadissa».

Com nosaltres mateixos. Pendents d'un fil, a mig camí dels somnis evanescents i de la consciència de la pèrdua que distingim entre els fragments de felicitat que avui som capaços de reunir. Dansem, i els encapsem. Per a la mudança. ≡

Bressol de cartró

EMMA Riverola

Ens vas mirar des de la portada d'EL PERIÓDICO. Encara que tu ni tan sols sabies que t'estaven fotografiant. De fet, saps ben poques coses. Amb prou feines tens un any, uns ulls grans emmarcats per ulleres, un biberó, un nino de peluix i una caixa de cartró. Potser també tens fred, però tampoc saps com es diu el fred. Ni la gana. Ni la son. Ni la desesperança. No tens ni idea de què és Síria ni Europa ni Idomeni, aquest campament per a refugiats al nord de Grècia on has anat a parar. Al costat de la teva caixa, una dona molt jove, asseguda a la gatzoneta sobre la terra bruta, menja una sopa. Potser és la teva mare. Potser és la teva germana. Potser t'explica contes a la nit. Contes d'alfombres voladores, de

princeses, d'ogres i lleons. Aquests contes que tots guardem per explicar-los un dia als nostres fills o als nostres néts. Contes que fan màgia, perquè desperten les rialles del nen que plora o tanquen les parpelles del nen que no vol dormir. I els expliquem xiuxiuejant, respirant l'olor, la tendresa que el temps, gelós, s'emporta. Contes que ens recorden que un dia també vam ser fràgils i vam tenir una mare i un bressol i un peluix. Contes que sempre acaben bé, perquè ningú explica a un nen un conte trist.

Sí, hauríem d'explicar-ne molts, de contes. Perquè no et pensis que el món és això, un bressol fred que ningú vol, una humida i pudent caixa de cartró. Perquè, sense saber res, ho sàpigues tot. ≡

Petit observatori

JOSEP MARIA Espinàs

La sang també demana agraiment

Fa pocs dies, en aquesta mateixa columna, vaig parlar de la pell. Me l'havia travessat una fina agulla per poder fer-me una anàlisi de sang. Com que feia un elogi d'aquesta coberta que tenen els nostres cossos, he rebut una nota de protesta de la sang, gens exaltada –ja se sap que a vegades la sang es posa a bullir, com diu una frase feta–. Només em demana que reconegui públicament el seu valor. Sí, senyora sang, vostè fa molta feina a favor nostre, i a més la fa sense deixar-se veure, sense cap voluntat de protagonisme.

Només recordaré alguns dels seus serveis: és indispensable per a la nostra funció respiratòria, per conservar la vida dels nostres teixits, per regular la temperatura i les nostres hormones. Un expert –jo no en sóc– allargaria la llista de beneficis que ens proporciona.

La seva feina ens és molt favorable, i a més la desenvolupa sense voluntat de protagonisme

Però la sang té, a més, una llarga llista de valors simbòlics. Diem d'algú que és una persona de sang freda o de sang calenta. Hi ha qui ha suat sang per aconseguir el que volia. ¿Era en **Serrat** qui cantava «em sento bullir la sang»?

També és cert que diem d'algú que és un «mala sang» i d'un que s'exalta o fa un disbarat, que li ha pujat la sang al cap. Els humans som sovint uns exagerats i se'ns escalfa la sang.

Quan jo feia el servei militar al Montseny, dos companys i jo ens vam escapar de la disciplina per anar el diumenge a l'església de campanya per cantar *sanguinisque pretiosi...* Un tinent em buscava amenaçadorament preguntant on era el *sanguinisque*. No em va trobar, gràcies a la sang freda que vaig tenir posant-me una arma molt feixuga a l'espatlla.

La sang i la pell, les dues nostres germanes de vida. Potser la pell és més amable, més sensual, més bonica. Però la sang és generosa: quan la pell està ferida, la sang hi corre per intentar agru-mollarse i tapar el forat.

Potser no ho sabeu, però totes dues sou les generoses germanes del cos. ≡

La UE i les dones

Perquè les europees se sentin segures

Les víctimes de la violència de gènere necessiten molt més que simples paraules de suport

VERA Jourová

Desgraciadament, l'assetjament sexual és un fenomen molt més estès del que tots desitjaríem. A Espanya afecta una de cada dues dones, amb xifres molt similars a la resta d'Europa. A més, segons les dades sobre violència de gènere de l'Agència dels Drets Fonamentals de la Unió Europea, a Europa una de cada vint dones més grans de 15 anys ha patit una violació, i a Espanya gairebé una quarta part (22%) d'aquest mateix grup d'edat ha patit alguna forma de violència física o sexual, i un terç d'elles, violència psicològica per part de la seva parella.

Molts d'aquests casos ni tan sols es comuniquen, i són moltes les dones –una de cada quatre, segons les estimacions– que pateixen en silenci perquè s'avergonyeixen de si mateixes i no volen denunciar-ho perquè pensen que no servirà de res. No obstant, com que no n'hi ha prou amb unes simples paraules de suport, en la reunió d'aquesta setmana dels ministres de Justícia de la Unió Europea he exigit que donem una resposta rotunda al problema de les víctimes de la violència de gènere.

Evidentment, el Dret Penal varia d'un Estat membre a un altre. Això significa, per tant, que un acte de violència com és una violació es de-

fineix i és jutjat de forma diferent en funció de l'Estat membre en el qual s'hagi perpetrat el delict. És a dir, que les possibilitats que l'agressor d'una víctima de violència de gènere compregui davant la justícia depenen del país en què visqui. Personalment, és el meu desig fer tot allò que estigui al meu abast per garantir que les víctimes tinguin el mateix accés a la justícia a tota la Unió Europea.

EN EL MATEIX

sentit, també he proposat als ministres de Justícia dels Vint-i-vuit que la UE subscriu el Conveni del Consell d'Europa sobre Prevenció i Lluita contra la Violència cap a les Dones i la Violència Domèstica. Aquest conveni és el primer acord a nivell europeu centrat en la violència de gènere i la violència domèstica. És una eina molt eficaç, perquè tots els països que la ratifiquin estaran jurídicament obligats a protegir i a donar suport a les dones que siguin víctimes de violència. A més a més, han de crear línies telefòniques directes, centres d'acollida, serveis mèdics i serveis d'assessorament i assistència jurídica gratuïta. Espanya ja va ratificar aquest conveni l'any 2014 i ha creat molts dels instruments necessaris per protegir les dones, però ara ha arribat el moment de fer un pas més i aconseguir que també el ratifiquin la

FRANCINA CORTÉS

resta d'Estats que integren la Unió Europea.

Per exemple, si una dona rep un cop o una pallissa del seu marit, la policia tindrà competències per fer fora l'home de casa per més que sigui el propietari de l'habitatge. A més, qualsevol dona que cregui que la seva vida està en perill tindrà accés a un número d'assistència telefònica gratuït, les 24 hores del dia i els set dies de la setmana, en el qual rebrà assessorament i protecció immediats. Així mateix, tota víctima d'una violació podrà accedir a un centre d'assistència en què se li faciliti assessorament, assistència mèdica immediata i la prestació de serveis de policia científica.

El conveni també se centra en la prevenció. Plantar cara als estereotips de gènere i fomentar en la societat un canvi de mentalitat

i d'actitud respecte a les nenes i a les dones pot salvar vides i paliar el patiment humà. Els països que hagin ratificat el conveni hauran d'educar i sensibilitzar tota la ciutadania, nens i homes inclosos, i formar els professionals que sigui necessari perquè puguin treballar amb dones que hagin sigut víctimes de violència de gènere o corrin el risc de ser-ho i col·laborar estretament amb les oenagés especialitzades.

HEM DE POSAR FI

a tota una època en què s'ha fet els ulls grossos davant l'assetjament sexual i la violència de gènere. Animo qualsevol dona que hagi sigut víctima d'un assetjament sexual o de violència de gènere a ser valenta i a recórrer a la policia. Sóc conscient del que suposa ser víctima de violència de gènere, i per això ho repeteixo una vegada més: no n'hi ha prou de rebre unes simples paraules de suport. És hora que tota la nostra societat reconegui la importància d'aquest problema i que la justícia penal de tots els nostres països col·labori perquè les dones se sentin segures als nostres carrers, al seu domicili o al seu lloc de treball. L'adhesió de la UE al conveni garantirà una resposta contundent a la violència sexual i oferirà a les víctimes els instruments, el suport i l'assessorament que necessiten amb independència del lloc de la Unió Europea en què visquin. ≡

Comissària europea de Justícia i Igualtat de Gènere.

TRIBUNALS

L'alcalde arriba als jutjats per declarar com a investigat en el cas Inipro

VICENÇ LLURBA

Ballesteros denuncia una "persecució" política

L'alcalde de Tarragona declara per les irregularitats en la contractació i pagaments a l'empresa Inipro i admet que se sent "objectiu" de la CUP

SARA SANS
Tarragona

L'alcalde de Tarragona, Josep Fèlix Ballesteros (PSC), va declarar ahir durant més de dues hores davant el jutge que investiga les irregularitats en la contractació de l'empresa Inipro, que havia de potenciar l'associacionisme entre immigrants. Un servei que es va prorrogar sense convocar el corresponent concurs durant dos anys, temps durant el qual l'alcalde va firmar factures (més de 200.000 euros en total) malgrat tenir fins a set advertències d'il·legalitat. "Decrets d'aquest tipus no són inhabituals, i això passa perquè l'administració és lenta en els processos de contractació i pagament", va explicar l'alcalde sortint del jutjat. Ballesteros va afirmar que se sent "objectiu polític" de la CUP, que va portar el cas als jutjats.

"M'han posat a la diana quan saben que la meua responsabilitat és firmar aquests decrets; si hi ha algú que no ha comès cap irregularitat, sóc jo", va dir l'alcalde, que va lamentar "que es faci política des de les instàncies judicials". El titular del jutjat número 1 de Tarragona investiga Ballesteros i deu persones més -entre les quals l'exgerent de l'Institut Municipal de Serveis Socials, Antonio Muñoz), la regidora de l'àrea del moment, Victoria Pelegrín, l'exresponsable d'organització de les Jovenuts Socialistes, Alejandro Caballero, contractat per Inipro- pels presumptes delictes de malversació, tràfic d'influències, prevaricació i alteració de preus de subhastes. La resta d'investigats, altres militants socialistes contractats

per Inipro, aniran a declarar durant els pròxims dies.

Ballesteros va mostrar-se tranquil i confiat a la sortida dels jutjats, després de respondre a totes les preguntes que li van formular. "He vingut a col·laborar, vaig fer el que havia de fer, les factures s'havien de firmar", va dir, i va reiterar que "si els serveis s'han prestat és una obligació firmar perquè, altrament, l'Ajuntament podria ser acusat d'enriquiment indegut". L'alcalde va insistir que els "tècnics" li van assegurar que la feina estava feta, tot i que ha reconegut que no ha vist cap memòria ni informe que ho acrediti. Precisament, en la interlocutòria el jutge qüestiona quina va ser l'activitat d'Inipro (l'administra-

dor de la qual, Ricard Campàs, és un conegut militant socialista que treballa principalment per a Ajuntaments socialistes), ha sol·licitat al Consistori "la feina feta del 2010 al 2012" i també ha demanat a l'empresa les memòries detallades.

Ballesteros també va reiterar que "no tinc competències en matèria de contractació", un altre dels aspectes que està investigant el jutge, que en el seu escrit justifica la citació de l'alcalde com a investigat "perquè pugui explicar perquè va acordar que es fessin aquests pagaments a Inipro malgrat les set advertències d'il·legalitat, sense que hagués corregit d'alguna manera la situació irregular ni adoptat cap mesura per a l'esmena". En la interlocutòria el jutge deixa clares "les sospites sobre la necessitat del servei contractat, el direccionament de l'adjudicació -les tres empreses que van optar al concurs eren Inipro i dues filials- i la presumpta contrapartida que des de l'Administració es podria haver obtingut". Tot i això, Ballesteros va assegurar ahir que "el

"Queda clarament acreditat que la feina era necessària"

■ Un dels aspectes que analitza el jutge -més enllà de les irregularitats en el procés de contractació i pagaments a Inipro i si la feina es va arribar a fer o no- és si era necessària la contractació d'aquesta empresa per fomentar l'associacionisme entre els immigrants. Segons la interlocutòria, quan es va contractar Inipro "l'Institut Municipal de Serveis Socials disposava de 120 treballadors i una unitat tècnica especialment dedicada a la immigració amb capacitat per fer front a l'objectiu". Tot i això, l'alcalde va afirmar ahir que "ha quedat acreditat clarament que la feina era necessària perquè ho demana un informe tècnic" i va afirmar que l'Ajuntament té més de 400 serveis subcontractats.

El batlle, que va firmar les factures malgrat diverses advertències d'il·legalitat, assegura que "això no és inhabitual"

servei era necessari perquè hi ha un informe dels tècnics que ho diu". L'advocat de la CUP, Carles Pediguero, va qualificar les explicacions de l'alcalde davant el jutge d'"inconsistentes" i "genèriques" i va dir que "s'ha tret tota la responsabilitat de sobre", a més de reiterar que el cas el va fer públic el comitè d'empresa de l'IMSS, que es va arribar a discutir al ple de l'Ajuntament i que no va ser fins a l'estiu del 2013 quan la CUP va decidir denunciar. "L'ha citat a declarar el jutge, no la CUP", va afegir.●

Daniel Arasa

Burxar les ferides

El dia 4 de gener va passar a Madrid; el 13, a Vila-seca. Van ser els primers casos de violència masculista del 2016 a Espanya i Catalunya, respectivament. Acaba de començar l'any i ja se n'han comptabilitzats uns quants. Posar fi a aquest flagell és un repte important davant el qual qualsevol ciutadà s'ha de sentir preocupat. Robert De Niro a la pel·lícula *Ronin*, de John Frankenheimer, va recordar el que ja deia un proverbi xinès: "O ets part del problema o ets part de la solució. Si no, formes part del paisatge". Es pot aplicar a moltes qüestions, també a aquesta.

Hi ha una evidència. Passen els anys i no s'avança en la lluita per evitar o reduir els assassinats masculistes malgrat les lleis aprovades i aplicades, malgrat els braçalets de canell i ordes d'allunyament a possibles agressors, malgrat destinar més diners públics a la causa, malgrat l'increment de les denúncies ni malgrat la reiteració anunciada fins a l'infinit que qualsevol dona que se senti amenaçada denunciï. Potser ho saben pocs ciutadans, però la llei espanyola en aquest tema és la més dura d'Europa... que vol dir del món. És dramàtic el que passa aquí, i encara és pitjor en altres països. Deixant de banda casos de violència extrema institucionalitzada com a Mèxic, els països amb més violència masculista a Europa són Suïssa, Finlàndia,

L'acció pública no resol els drames personals que porten a aquests crims

dia, Noruega, Bèlgica i Àustria, mentre que entre els de menys violència d'aquesta mena hi ha Grècia, Irlanda, Polònia, Espanya i Itàlia, segons macrodades europees. Sembla increïble, però aquest tipus de violència és més alt en països on hi ha més paritat de gènere i menys estructures presumptament patriarcales. No desapareix entre les generacions joves, quan les pautes de formació en aquest camp són diferents de les dels seus pares i molt més de les que van rebre els avis. Es dona, a més a més, en classes altes, mitjanes i baixes.

Una primera conclusió és que l'enfocament aplicat per resoldre-ho és erroni. L'acció pública no resol els drames personals que porten a aquests crims, i es demostra que la ideologia de gènere acosta a resultats inversos als que teòricament es proposa. Cal actuar sobre la persona perquè en les relacions de parella s'insisteixi més en l'entrega a l'altre que en les exigències de *dreus* de cadascun. Preparar per al veritable amor. Falten molts cursos d'orientació familiar.

No és petit el paper dels mitjans de comunicació. Una àvia angoixada em deia fa uns quants dies que calia alertar la premsa del mal que fa la manera de donar aquestes informacions. Els seus fills estan separats i ha estat testimoni del patiment, tensió i angoixa dels seus nets quan veuen per televisió els detalls sobre violència a la família, sigui contra dones, nens o gent gran. En aquesta manera de burxar les ferides poques vegades es tenen en compte els menors.

Luis Racionero

Religió i ciència

Des que Fritjof Capra va publicar *El Tao de la física*, un corrent d'intuïcions que estaven en l'aire, o –per ser germànicament filosòfic– en el *Zeitgeist*, es van concretar entorn d'un nou misticisme que pretén empetar les seves arrels en les teories de la física més avançada. Així, l'ordre implicat de Bohm s'equipara amb el substrat ontològic metafísic, les estructures dissipatives de Prigogine es confonen amb el follet dins de la màquina capaç de crear ordre a partir de la crisi, i el model hologràfic del cervell proposat per Karl Pribram s'extrapola a tot l'univers.

Bé està que la ciència, que en la seva forma actual va néixer enfrontada a la religió –i no només a la cristiana, sinó a gairebé totes–, comenci a plantejar-se un enllaç hermenèutic amb les religions: tots hi sortiríem guanyant; però abans és necessari delimitar bé els camps, per no caure en un misticisme pop. Ken Wilber és un autor de cap claríssim, altament recomanable als lectors, en un camp en què alguns escriptors són d'un confusionisme mental dig-

ne de millor causa i que cal contrastar amb autors forans per revelar que la complexitat no amaga necessàriament profunditat. Wilber adverteix del perill de la similitud superficial. El físic diu: "Partícules, ordre i camps subatòmics s'interpenetren i existeixen junts". Una persona poc previnguda, veient que el místic i el físic han utilitzat les mateixes paraules –"s'interpenetren i existeixen junts" – per descriure les seves realitats, conclourà que aquestes han de ser les mateixes; però no és així, l'afirmació segons la qual les visions del món de la física i el misticisme són similars és una generalització basta, basada en la utilització de similaritats accidentals del llenguatge, com si fossin la prova de relacions profundes. A més, la física i el misticisme no són dos enfocaments diferents de la mateixa realitat, sinó que són enfocaments diferents de dos nivells de realitat diferents.

Wilber es remet a la filosofia perenne o tradició religiosa de la humanitat per dilucidar quins són els nivells de realitat dife-

rents; segons un estudi de totes les tradicions religioses, la realitat està estructurada en una jerarquia de sis nivells: físic, biològic, mental, subtil, causal i últim. L'estudi del primer nivell és el camp de la física i la química, el segon el de la biologia, el tercer, de la psicologia i la filosofia. El nivell subtil és l'àmbit de la religió dels sants, és a dir, la que

El debat entre físics i místics és el millor que podia succeir en aquesta època de materialisme

assoleix la intuïció visionària, angèlica o arquetípica. El nivell causal és el dels savis que busquen la dissolució de l'ego i transcendir el subjecte i l'experiència. De l'últim no se'n pot parlar, perquè està més enllà de la realitat i no hi ha paraules per això.

Cada disciplina engloba l'an-

que cada nivell té una densitat de consciència més restringida i controlada que el nivell inferior a ell. La consciència inferior és incapaç d'experimentar o connectar amb la consciència dels nivells superiors; és, fins i tot, inconscient de la seva existència encara que estigui interpenetrada per ells.

Veiem el sol gràcies a la llum del sol, deia el nostre compatriota sufí Mohidin Ibn Arabi. Sense la consciència a un nivell és impossible captar aquest nivell, això és d'una lògica aclaparadora; la qüestió és si existeixen realment altres nivells que els que captem normalment. Per respondre-hi no hi ha cap altre camí que elevar-se a la consciència d'aquests nivells. Si els éssers d'un món o nivell inferior poden elevar la seva consciència fins a un o diversos nivells superiors, llavors aquests nivells se'ls manifesten amb total realitat –no material, per descomptat– i es pot dir que han passat a un món superior, encara que no s'hagin desplaçat en l'espai. Per això es diu a l'Evangeli: "El regne de Déu és dins de vosaltres", i el poeta J.R. Jiménez va escriure: "No corris, que on has d'anar és a tu mateix".

Però es pot arribar a conscienciar els nivells superiors al físic, biològic i mental, que són els que per haver nascut homes tenim ja sense esforç? Wilber diu que cada nivell té la seva tecnologia d'accés i que amb

la física no es podrà arribar mai al subtil, al causal i a l'últim, per més paral·lelismes que descobrim entre física quàntica i misticisme.

El procés passa pel control de les emocions i desitjos, i per la pràctica de la meditació uns minuts al dia. Sense una prospecció dels estats interiors, és impossible que els nivells subtil, causal i últim es manifestin.

El debat entre físics i místics és el millor que podia succeir en aquesta època de materialisme en què sembla que només de pa pot viure l'home. Si la ciència accepta que hi

ha altres nivells per sobre d'ella, i que s'hi arriba per mètodes diferents de la lògica d'Aristòtil, la crítica de Kant i l'empirisme newtonià, l'home podrà reintegrar aspectes del seu viure que ara estan inconnexos i que el pertorben profundament, encara que pretengui oblidar-se'n per tots els mitjans materials al seu abast.●

OSCAR ASTROMUJOFF

terior, però no al revés: així, la biologia utilitza la física però la física no utilitza la biologia, els nivells inferiors no poden incloure els superiors: és el principi fonamental de la filosofia perenne, allò superior no pot ser explicat per l'inferior, ni segregat per ell. Els mons superiors estan en interpenetració completa amb els inferiors, que són modelats i sostinguts per l'activitat d'aquells. El que els divideix és

Pilar Rahola

Shakira no és de tots

No plantejaré aquest article com una censura a un club esportiu concret, perquè no n'hi ha cap que pugui tirar la primera pedra, si bé és cert que l'Espanyol hauria de començar a preocupar-se per alguns capteniments recents. Especialment, la lletja, masculista, indesitjable obsessió amb la dona de Piqué, la cantant Shakira, culminada en els insults greus a la seva condició femenina, llargament proferits, i en la ignominiosa pancarta de l'altre dia.

"Shakira és de tots", resava una pancarta gegant que es va desplegar sense problemes, i que no va ser motiu de queixa ni de l'àrbitre ni de la directiva perica. I aquí hi ha la magnitud de l'escàndol, no en l'existència de seguidors eixelebrats que arriben a la baixesa d'utilitzar l'insult masculista com a forma d'adhesió al seu equip. El problema rau en la impunitat, en el fet de mirar cap a una altra banda, de dir que això passa en tots els clubs, però no impedir que passi en el propi. És a dir, el problema rau a practicar el bonisme paternalista quan són els de casa els que insulten greument les dones. Era allò històric dels pirates i els corsaris, segons si eren els de fora o els de casa els que practicaven el saqueig.

Pel que fa a la pancarta contra Shakira, senyor Collet, Shakira no és de tots, però tots som Shakira

No seré jo qui parli de bons i dolents, perquè d'exaltats n'hi ha a tots els barris, i segur que els pericos acumulen tants motius de queixa com els de qualsevol altre club. Tampoc no negaré la capacitat que té el nostre cervell reptilià de sobreposar-se a qualsevol altre, quan es tracta d'un derbi abandonat. Però amb tot això, sisplau, prou. Ja n'hi ha prou, prou de veritat, prou en majúscules, prou d'aquesta lletra escarlata que hem suportat les dones per la simple condició de ser dones, ja sigui en la política, sigui en l'esport o en qualsevol altre terreny. És un masclisme groller, tan primitiu com l'instint depredador que l'inspira, i del tot inacceptable en la vida pública d'una societat.

I és per aquesta fatiga secular per la qual m'alarmo tant la impunitat amb què aquests bàrbars poden propagar els seus baixos instints.

Àrbitres, directives, seguidors decents –la rotunda i absoluta majoria–, són vostès els que han de dir prou. Quina societat deficitària i malalta no s'escandalitza quan una dona és insultada greument pel simple fet de ser dona?

I ho dic des de la convicció que el president de l'Espanyol és tot un senyor. Però ara no ha estat a l'altura, com tampoc no ho ha estat l'àrbitre del partit. La indiferència davant el mal no és una opció, sinó el seu més estret col·laborador. I respecte a les dones, que patim des de fa tants segles la dialèctica masculista, és una maldat afegida.

Collet, faci alguna cosa amb la bruta obsessió perica amb Shakira, perquè al final qui queda indecent no és una dona assenyada, sinó el bàrbar que la insulta per ser-ho. És a dir, és una pancarta amb efecte bumerang.

Shakira, senyor Collet, no és de tots, però tots som Shakira.●

Eulàlia Solé

Les sufragistes saudites

A un segle de distància, les sufragistes saudites enarboren com les britàniques van fer a principis del 1900 la lluita per la llibertat i la dignitat de les dones. Va ser dur i arriscat per a les unes, i ara ho està sent per a les altres. Haver aconseguit que a l'Àrab Saudita, un regne musulmà fonamentalista, per primera vegada les dones hagin pogut votar comporta un pas de gegant cap a la no discriminació. Ha estat només a les eleccions locals, i les saudites continuen sense poder viatjar, treballar com a assalariades, conduir, anar a la universitat o casar-se sense el permís d'un tutor masculí. Però és cert que aquest 12 de desembre no sols van aconseguir ser electores sinó també presentar-se com a can-

didates, de manera que vint dones van ser elegides regidores. Sí, en tots els casos amb el consentiment exprés del marit, el pare... Però que potser no es pot esperar que el signe dels seus vots, d'una banda, i la presència al Consistori, de l'altra, conduiran a canvis més grans i significatius?

Una excel·lent pel·lícula en cartell, *Sufragistes*, il·lustra amb una cruesa commovedora com les pioneres londinenques en protesta contra l'exclusió de les dones en el dret de vot van patir injúries i presó, van arriscar la seva felicitat conjugal i algunes fins i tot van perdre la vida. Va ser a principis del segle XX, la Primera Guerra Mundial va congelar el procés, i a la fi el 1918 el vot femení va ser aprovat a la Gran Bretanya. Tot i així, Europa no pot presumir de continent exemplar, ja que a Suïssa el sufragi de les dones no va ser admès fins

al 1971. Així doncs, les musulmanes saudites només van amb 44 anys de retard respecte d'un país occidental i tingut per avançat.

A les dones de cada lloc del món els ha tocat i els toca batallar pràcticament soles per la seva llibertat i la seva dignitat. Aquí hem pogut votar des del 1931, però patim encara el flagell de la violència masculista, amb 64 dones assassinades l'any passat. I més lleu, però sens dubte intolerable, sentim la humiliació de ser jutjades en veu alta pel nostre cos, pentinat o indumentària, dones amb càrrecs públics incloses. Ànim per a les saudites, encaminades a espolsar-se jous ancestrals, i reconeixement per part nostra del que falta per fer. Sense que cap dona, sigui jove o gran, oblidí el sacrifici de les lluitadores feministes que van obrir camí.●